

5/1309

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ మార్చి నెల 4-వ తేది బుధవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస శుద్ధ నవమి ౯.

No. 231
సంచిక ౨౦౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవాచిచే జేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పను, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి,

నమ్మకము

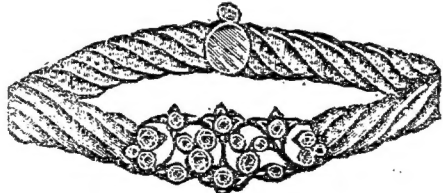
కల్పితేదు

మోసము లేదు

యీ మూడు విషయములను ప్రతి ఒక్కరు గమనించ తగినవి.

1842

పురుషుల చేతిగొలుసులు.

ప్రస్తుత కాలపు నాగరికమునకు తగినట్లు అనేక మందరమైన మాదిరిలలో ఈ గొలుసులు 2 1/2 సవరము ఎత్తు మొద
లుకొని 6 సవరములు ఎత్తులవరకు తయారుచేయబడును. చేదార్థం మజారి ర్పు 5 మొదలు గు 15 ల వరకు గలదు. మో
పుకు పువ్వురాగ కమలములు, పట్టె కెంపులు, నీమకమలములుఅమర్చిన ప్రత్యేకముగా సాము చెల్లించవలసియుండును.
సీమ వెండికి, గవరముబంగారుకు పూచి నిచ్చెదము. 172 పులులగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1 కి ర్పు. 1-0-0
బ్రిడ్జమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 25, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఔషధములు

1947

ఎప్పుడును శ్రేష్ఠముగా నుండుటకు ఆయుర్వేదశాస్త్రమునందు ప్రాచీనములచే తెలుపబడిన
ప్రకారము వాటిని తయారుచేయుటయే ముఖ్యకారణము. అందుచేతనే అవి వైద్యులచేతను ఇతర
ప్రజలచేతను ఇది స్థాపించబడిన 1890 సం॥రమునుండి విడువక వాడబడుచున్నవి.

ఒకసారిపరీక్షించిన, మీకును సమ్మతము కలుగును.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ

అహమదాబాదులోనున్న వైద్యరాజ జత శంకర్ లీలాధర్ గారచే స్థాపించబడినది.

1925 సం॥రం మద్రాసు, 1902-1921 సం॥రములందు అహమదాబాదు, 1918 సం॥రం
మట్లా, 1914 సం॥రం కలకత్తా, 1914 సం॥రం డెల్లి, 1916 సం॥రం పూనా మొదలగు స్థలములందు
జరిగిన ఆల్ ఇండియా ఆయుర్వేదీయ సమావేశములందును, హిందూ దేశీయ సమావేశములందును
అనేక స్వర్ణ, రజితపతకముల నిచ్చియున్నారు.

“ప్రతిచోటను ఏజంట్లుకావలెను”

అన్నిడి తరములు ఈదిగున విలాసమునకే వ్రాయవలెను. పూర్తివివరములు గల క్యాటలాగు
ఇనాముగా పంపబడును.

D. DESAI & Co.,

17, Edayapalayam Street, P. B. No 515 P. T. Madras.

పెల్లింగుటన్ సి నీ మా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు 953

28-2-25 కనివారమునుండి 6-3-25 శుక్రవారమువరకు
కని,ఆదివారములందు మధ్యాహ్నం 8-15 గంటల నూటసీగలను.

“నో డి ఫెన్సు” విట్రాఫ్సు

విల్లియండ్స్ కన్, ఎడ్మండు జాన్ సన్ అత్యర్హతచర్యలు,
సాహసకృత్యములు, వింతలు చూడతగినవి.
4 వ న్యూసీరీస్ డి నెదర్ ఫుష్టర్స్ కూడ చూపబడును.

కొందరు ఏజంట్లుమాత్రమే

కావలెను

ఈదిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు మా కంపెనీకి సాను
ర్యముగల కొందరు ఏజంట్లు మాత్రమే కావలెను:—రెజివాడ,
నరసారాపురేట, మార్కాళ్ళరము, నంద్యాల, కర్నూలు,
గుత్తి మొదలగు స్థలములందు కావలెను. మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి
మిస్టర్ ఎమ్. కె. రంగస్వామిఅయ్యంగారు, బి. ఏ, ఎల్.
టి. గారు సవర స్థలములందు సంచార మొనర్చుచున్నారు.
కనుక ఏజంట్లుగా నుండగోరువాని తక్షణమే ధరఖాస్తులను
(c/o పోస్టుమాస్టరు, నంద్యాల) విలాసమునకు పంపుకొన
వలెను. వారిని ఖుద్దున చూచి సంగతులను తెలుసుకొనవలెను.

బ్రాంచి సెక్రటరీలు డి ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా
లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,
తపాలపెట్టె నెం 237, మద్రాసు.

కిరసనాయిలు అమ్ముటకు

యే జెంట్లు కావలెను

వివరములకు డెకానల్ లేనియా అనులేకంపెనీ ఆఫ్
యిండియా లిమిటెడ్, నార్దకోనర్కాపు ఏజన్సీ లెనాటిక
వ్రాయవలెను.

జవ్వాజి మెంకటల స్మీనరసింహారావు.

ధర వరము తాలూకాబోరు

(28-2-25 న తేది నభ)

సభలో కలకలము

ధర్మవరము తాలూకాబోర్డు సాధారణసమావేశము గత
నెల 28 తేదీన జరిగినది. ఒక రివ్యూ సభ్యులదబ్బు మిగతా
రందరును సభ కరణించిరి. సేదు శ్రీయుత ఆర్. వెంకట
సుబ్బయ్యగారిచే పంపబడినప్రశ్నలు తీర్మానములు మూత్రము
చర్చించుటకు బోర్డు సమావేశము జరగజూపినది. సమావేశ
రంధమున యమ్. యాజ్ఞిరెడ్డిగారు అవసరమున ప్రత్యేకవిషయ
మునుగుఱించి సేదు చర్చింపవలసియున్నది గాన ప్రస్తుత కార్య
క్రమమున తాత్కాలికముగా ఆపుదలచేయవలసినదిగా (అడ్జ
ర్ కామెంటు మోషన్) కోరిరి. విషయము:— గవర్నమెంటు
వారిచే నియోజితులయిన ప్రస్తుత అధ్యక్షునియందు దమకు
నెంతమాత్రమును విశ్వాసము లేదని తీర్మానించుచు, అధ్యక్షుని
ఎన్నుకొను సారంత్రియను తక్షణమే బ్రహ్మింపవలసినదిగా
స్థానికస్వపరిపాలనాశాఖా మంత్రిపుంగవులను బ్రానించుట.

శ్రీయూత సి. రామశంకరయ్యగారు యల్లం శిథిలగారి

శివశక్తిను మిషణి మంట్రము ప్రకృతిమిషణిగా ప్రసేదించుటగారు ఆటంక పరిచి తాము సభను అడ్డర్ కొడయమనియు, అప్పునందు అడ్డర్ కొడమంటునుగూర్చి తెలుపలేదనియు తెలిపిరి. అంతట ఆరో వెంకటసుబ్బయ్యగారు అడ్డర్ కొడమంటు మోవకొనుకొనించి యాత్తుగో తెలుపవలసినయవకము లేదనియు, కడచినపరిచి త్వరము వెనుగొంప తాలూకాబోద్దునందును అటోద్దు ప్రసేదించుటగారు ప్రారంభమున అడ్డర్ కొడమంటు మోవకొను అంగీకరించక పిమ్మట సభ్యులందఱును అడ్డర్ కొడమంటును గోరగ సభ్యుల యభిప్రాయమునకు బద్ధులై సభను అప్పుడలక్షేసి చచ్చినవలసిన ప్రత్యేకావసరవిషయమునుగూర్చి సభను జరిపిరిగాన తామును

తోట నరసింహులు శైలి.

శ్రీ రాజా రామాయంబరాణీవారి జ్ఞాపకార్థము
జరుగు పోటీపందెములు

అఖిలభారతదేశమునకు బాడ్ వింటును, చదరంగ పోటీ

అఖిలభారతదేశమునకు బాడ్ వింటును, చదరంగ పోటీ
పండితులు

పంజాబీముఖం

ఈ సంస్థ శ్రీ ఉంఘారు జమీందారీలో క్లబ్బువారిచే
శ్రీగొల్లపూలు యెస్టేటు జమీందారీలో శ్రీరాజా రావు రామ
య్యమ్మనాథులు జమాదారువారి బాపకర్తమై పంపాపింపబడినది.

ఈ పంథెములు ప్రతి సంవత్సరమున్నూ గోదావరి జిల్లా
పెద్దాపురం తాలూకా శ్రీ శ్యామా రాఘవాస్వామి వారి కేసా
నమున, ముఖ్యముగా ఆంధ్రులెల్లరకు యాత్రాస్థలమునగు అన్న
వరపుండు జరుగును. యాత్రాధారతి చేకూంపందలి కందుక శ్రీదా
ని ప్రబులును, చతురంగవిభారదులును తప్పక పోటీచేయగలం
గులకు కోరుచున్నాను. ఈ సంవత్సర మీ పంథెములు 1925
సం॥ 20 మెయి 20 నాల్గవ తేదీన శ్రీ సత్యనారాయణాస్వామి
వారి కల్మాషానహోర్మిములా శ్రీశ్రీశ్రీ వేంకటగిరి కుమార
మహారాజావారి యాధిపత్యమున జరుగును.

దక్షిణామూలమును చేదమెంటెటీమ్ ఒక్కంటికి రు
10-0-0 లు, నదరంగము పోటీదారు ఒక్కంటికి రు 2-0-0
మాత్రమే; జతభామలన్నియు పోటీపందెముల కార్యదర్శి
1925-26 ప్రెజింట్ 1 వ లేడీస్ పున అందుపట్టు పంపబడెను.
పోటీదారుల భోజనాధికారము లుచిరము; బహుమతులవివరము.

பேர் மொத்தம்

రు 800 లు కిమ్మకుగల శ్రీరజిపాత్రము నొకదానిని శ్రీరాజా యినుగంటి వెంకటరామారావుగారు ప్రథములుగా గెలుపొందినట్టియునట్లు ముఖ్యజిహాసానముగా నొనగెదరు. ప్రథమమున గెలుపొందిన ర్ గడికి ను 100 లు నిలువగల రెంటుగారు పరీక్షములును, చాచిత్తో పూట్టివేసిన ర్ గురికి రు ర్ లు కిమ్మకుగల ఒకరజిరపాత్రమును, ర్ రజిర పరీక్షములున్న బాగుగాన మొదగవడును.

శుభ్రం

ప్రథమ బహుమానము రూ 50 లు కిన్యకుగల స్వర్ణపతకము; ద్వితీయ బహుమానము ఒక రజతపతకము.

పశ్చిమగోత్రము జ

తెలిసికొన గోరువారు యీక్రింది చిరునామాను వ్రాసినయెడల
రూ. ౫ పుస్తకములను ఇవ్వయగలరు.

చెలికాని మొకట రాజగోపాల నరసింహ!

చలికావి మెగ్గళాపుగారు

కార్యదర్శులు
అన్నవరం దేవస్థానం పెద్దాపురం తాలూకా గోదావరి

జిల్లా తునివక.

సభ్యుల యభిప్రాయమునకు బద్ధులై సభను 1 గంటలమును
అపి యుజ్జించెడిగాక కోరికను వెఱవేర్చువలెనని నుడివరి. కాని
ప్రతిదెంబుగారు తమపట్టుదలను విడువక యేవ రెట్లు అభిప్రాయ
పడినను, తానమాత్రము అడ్డరకమెంబున కంగీకరించుట
లేదని సభ్యుల యభిప్రాయములను తృణీకరించిరి. అంతట
సభ్యులు తాము తేజీసభకు లెమ్మ ప్రత్యేక ఆశంసకమును విషయ
మునుగుఱించి జరుపుకొనెదమనియు, తమసభి జరుగువరకును
తమస్థానమును వదలుకొనవలెనని ప్రతిదెంబుగారిని కోరగా
వారొస్థానము తమకు గార్చు మెంబునా రొసగియుండుటచే తమ
స్థానమును విడువజాలవని నుడివరి. అంతట సచివశ్రీయున్న
సభ్యులు వైసు ప్రతిదెంబును శ్రీయుత చన్నారెడ్డిగారిని
ప్రత్యేకసభి కధ్యక్షులుగా నెన్నుకొని సమావేశమును బ్రారం
భించిరి. అంతట చన్నారెడ్డిగారు మిసిట్పు సభము నివ్వవల
సినదిగా నొక కాగితపుముక్కలొకటాని ప్రతిదెంబుగారి కివ్వ
గా వా రద్దానిని తీసికొని దీనిని ఇందులోనే ఉంచెదనని,
మిసిట్పు సభమునం దిడుకొనరి. అంతట చన్నారెడ్డిగా
రామాటలనిని బోర్డు అభిప్రాయమును ప్రతిదెంబుగా రెటుల
తృణీకరించుచున్నారో చూడదని పలుకగా, వంతట పెంకట
నుబ్బయ్యగా రెదో మాటలాడ బ్రయత్నించి లేవగా నీవు మాట
లాడవద్దు కూర్చొనుము అని ప్రతిదెంబుగారు చెంబట్టి లాగ
బోగా నన్ను మట్టకుము' అని అంటూ బోర్డువారిని తృణీకరిం
చుట భాష్యముగాదని చెప్ప నాకు గౌరవ మివ్వక నాయెడల
విశ్వాసగహిత్య తీర్మానమును మీరు గొన్న మెంబువారికి
బంప నుద్దుక్తులై యుండ నేను మీకు గౌరవము నిచ్చెననా?
యని ప్రతిదెంబుగారు పలుకుటయు, బోర్డునే ఒక మెంబరు
ప్రతిదెంబును తీవ్రముగా సభి తేజీమించుచు బలుకుటయు జరిగిన
తర్వాత సభలోని కలకల మడంగెను.

పిమ్మట హజరున్న 10 గురు సభ్యులను వైసులపకిడెం
టుగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై 'సభాకార్యక్రమములకు
గాను తెల్లకాకితముల నివృత్తిని హెడ్ గుమాస్తాగారి పడుగ
ప్రకటించుగా నివృత్తిని తీవ్రముగా అజ్ఞ చేసిరి. అప్పుడు బజా
రునుండి తెల్లకాకితముల దెప్పించుకొని సభను ప్రారంభించి
యీ కింది తీర్మానమును తేసిరి.

“ప్రకృతడెంటు గారివలన నిడివరకు జరుపబడినట్టి అక్రమ మయినట్టియు, నేటిదినమున గభయందు ప్రకృతడెంటు గారు కనబడినదిని నిరంకుశమైనట్టియు, అనభ్యమైనట్టియు చర్యలను ఖండించుచు గవర్న మెంటువారిచే నియోజితులైన ప్రకృతడెంటు గారియందు యీబోర్డువారి కేటాటి విశ్వాసము లేదనియు, తర్ఫీల్లోనే యీతర తాలూకా బోర్డులవలె యీతాలూకా బోర్డు ననుగూడ తమ ప్రతినిడెంటును తామే యెన్నుకొను పాతక నివృణతనని గవర్న మెంటువారిని ప్రార్థించినటుల ఏకగ్రీవము గా బోర్డువారు తీర్మానించుచున్నారు.”

జిల్లాబోర్డుల పరిపాలనము

1923-24

ప్రభుత్వవిమర్శనము

గుంటూరు

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు పరిపాలనము మొత్తముమీద తృప్తికరముగ నున్నదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచు బోర్డువారు మధ్య మధ్య గ్రాంట్లు కావలెనని కోరినవిషయములనుగూర్చి ప్రత్యేకముగ పేరుకొనవలెననిరి. ఈబోర్డుక్రింద 112 మైళ్ల ట్రంకురోడ్లను 767 మైళ్లు యితరరోడ్లను గలవు. వోలు గట్ట ఆదాయము 50048 రూ॥ లనుండి 82477 కు లెక్కించబడును. ఈసంవత్సరమేమియును నిర్మాణకార్యములు పెద్ద పేరియును జరుగలేదు. ఈజిల్లాబోర్డుక్రింద ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధి యితరజిల్లాలతో గమానముగ నేయున్నది. జిల్లామొత్తముమీద నూటికి 63.5 బాలురును 22.1 బాలికలును విద్యగాంచుచున్నారు. బాలరవిద్యలో ఒంగోలు తాలూకా అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. బాలికలవిద్యయందు గురజాలతాలూకా వెనుకబడియున్నది. బోర్డుపాఠశాలలు 460 నుండి 489కి పెరిగినవి. గుంటూరు, తెనాలి, ఒంగోలు, నరసరావుపేట, సత్యవతి తాలూకా బోర్డులు ఎదుర్కొనవలసినవిధించెనుగాని ప్రాథమికవిద్య నిర్బంధము జేయబడలేదు. జిల్లాబోర్డుక్రింద 8 సెకెండరీ పాఠశాలలు గలవు. ఇందు విదుమౌనూర్కు గుర్తువి. ఇచ్చిది బాపట్ల, రేపల్లె, దుగ్గిరాల, కొల్లూరు, తురుమెట్ల గ్రామములలో నున్నవి. అద్దంకిబోర్డు మిడిలునూర్లు దాచేపల్లికి మార్చబడినది. వేగుకలరా యొక్కవగ శేతున్నను స్పోటకమువలన 512 నుండి చనిపోయిరి. టీకాబువేయుటలో సభివృద్ధిగ లెవని వ్రాయుచు యింకనుస్పోటకము లేకుండ జేయవలెనన్న టీకాబువేయుట యొక్కప అభివృద్ధి గావలెననుచున్నారు. కోటప్పకొండ దేవస్థానం బ్రహ్మీ నుండి రావలసిన విరాళమును రాబట్టుటకై నరసరావుపేట తాలూకాబోర్డువారు న్యాయవాది సలహానుబుద్ధికోసం వలెనని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు. తెనాలి రేపల్లెలు వలన 104758 రూపాయలు ఆదాయమువచ్చెను. అనగా అసలు పెట్టిన పెట్టుబడిమీద నూటికి 6.9 వా॥ వచ్చెను. సముదాయములకు నివేదనలములను సంపాదించి యిచ్చుపని సత్యవతి తాలూకాబోర్డుక్రింద పూర్తియయ్యెను. బాపట్లలో నింకను జరుగుచున్నవి. ఒంగోలు, తెనాలి, నరసరావుపేట, బాపట్ల తాలూకా బోర్డులు సప్తముతో ప్రారంభమయ్యెను. సత్యవతి బోర్డుదప్ప మిగిలినవానికిని జిల్లాబోర్డుకును ఖర్చుకన్న ఆదాయమే యొక్కవగనుండెను. ఈసంవత్సరము 17యూనియనులు దీనిజేయబడెను. ఇదివరకున్న విదుమౌనూరుసంఘములుగాక అప్పీలకమిట్టియొకటి యీసంఘము నిర్మింపబడెను.

గోదావరి

ఈజిల్లాబోర్డు పరిపాలనమును మొత్తముమీద తృప్తికరముగ నుండెనని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు. ఈబోర్డు అధ్యక్షుడు ప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన అసభికారసభ్యుడు. తాలూకాబోర్డులన్నిటికిని అసభికారసభ్యులు యొప్పుకొనబడిరి. ఈజిల్లాలోని 19యూనియనుబోర్డులను మొత్తముమీద నిలవతోనే యుండెను. ఒక్కపితాపురంతున్న మిగిలినతాలూకా బోర్డులయొక్కయుజిల్లాబోర్డులయొక్కయు అధికస్థితి తృప్తికరముగ నుండెను. జిల్లాబోర్డు పితాపురం తాలూకాబోర్డుకు 18,982 రూ॥లు విరాళమిచ్చిలోబుత్సంపహాయముచేయుగా ప్రభుత్వమువారు బోర్డున్న అధికస్థితిలో యిట్లుజేయవలెనను బాగుండెడిదని తెలుపుచున్నారు. ఈజిల్లాలో నూటికి 64.2 నుండికి కొంకిపురుగుకోగ మున్నటుల కనుగొనబడి చికిత్సజేయబడుచున్నది. కలరా యొక్కవ శేతున్నను 84మంది చచ్చిపోయిరి. స్పోటకమువలన 218మంది చనిపోయిరి. టీకాబువేయుట బాగుగనే అభివృద్ధిగాంచెను. ఈజిల్లాలో విదుమౌనూర్కును 9మిడిలు నూర్లునుగలవు. ఈసంవత్సరము 84బాలర పాఠశాలలు ప్రొత్తగ బెట్టబడెను. సంవత్సరాంతమునకు బోర్డుక్రింద 512బాలర పాఠశాలలును65బాలికలపాఠశాలలునుండెను. ఇందు 58 ఆదితంబ్రులకును 16ోయలకును 9యితరనిమ్మ బాతులకును యేర్పాటుజేయబడెను. ఉపాధ్యాయులు ట్రయినింగుకైన పంపవలెను. లేబావారిస్థానే ట్రయినింగైనవారిని నిడుమింపవలెనని ప్రభుత్వమునా మత్తరువుజేయుచున్నారు. ఇతరజిల్లా లనేకములందు కన్న యిజిల్లాలో రోడ్లు బాగుగనున్నటుల ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు.

పురభోత్సవమును

3తో మంచమునుండి బయలుదేయుట

స మధ్య నిశ్చయింపబడును.

ఇతర నిమ్మ బాతులకును పాఠశాలలు గలవు. ఈజిల్లాబోర్డుంద మొత్తము 1289 మైళ్లరోడ్లుగలవు. కృష్ణాతూర్పుదెల్టాలో డ్ల అభివృద్ధినిగూర్చి త్వరలోపనిచేయబడునని ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు.

కడపజిల్లా ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాధ్యాయుల సంఘము

ఏలూరు ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభ విద్యాసంఘమునాకు రివమేరకు, కడపజిల్లాలోని ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాధ్యాయులందరు కడపపుకొ బెల్లంనుండి మునిసిపల్ స్కూలులో హాజరై, తమ స్థితిగతులను అధికారులకు తెలుపుకొనుటకు జరిపిరి. మహారాజశ్రీ సి. పి. రామచంద్రరావు బి. ఏ. బి. గారు ఆధిపత్యము వహించిరి. ఏలూరులో 2-1-25 తేదీన ప్రారాష్ట్ర ప్రారంభవిద్యాసంఘమువారు చేసిన 20 తీర్మానములను సభవా కేకగ్రీవముగ అంగీకరించిరి. ఈ అంగీకారము నూచించుచు ఒక తీర్మానము గావించబడియె. సదరు తీర్మానము ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్యాసంఘాధ్యక్షునికి తెలియబడుట సభాధ్యక్షుడైన శ్రీయుత రామచంద్ర రావుగారి కార మొసంగబడియె.

కడపజిల్లాలో ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాధ్యాయ సంఘ కటి నెలకొల్పబడియె. సంఘమునకు అధికారులు ఎన్నుకొనరి.

(ఒకవిలేఖరి.)

వడుకు నూలు - విడుదల

పార్శ్వకృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము - బండరు

మాజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద ప్రత్యేకముగా బండరు పట్టణములో ధర్మరాటులపై ప్రత్యేక పరిశోధనలు పునరు 20 ముఖ్యులవరకు చూడార్హముతో అన్యకమునకు సిద్ధముగానున్నది. నూలు అంతయు అంగళముల అనున సీమనూలువిలపలనలె పోనునది వోడు పట్టణ చాలా అనుమలముగానున్నది. ఈనూలు పునరు 12 మొదలు 25 వ నెంబరు వరకు నెంబరువారి చేరుచేయబడి. నూలు ధర ఏ నె 1కి రు 8-8.0 మొదలు అంబుల పాయలవరకు నాణ్యమునుబట్టి యుండును. కావలసినవారు నముగ వచ్చి చూచుకొనిగాని అధ్యాప్తుతో అర్హతంపి లేప్పియకొనవచ్చును. ఈజిల్లాయొక్క ఉపయోగము నుంచి యేకులు, కరుళ్లుదిండ్లు, చెవులు వల్ల రానస్తువు లన్ని అధ్యాపకునకు సిద్ధముగానున్నవి. పురమాయీషీగా తయారుచేయబడిన అన్నివిధములగు రాటుములగూడ విక్రయమున పడుగనున్నది.

బండరు. బై. వెంకటసుబ్బారావు, కార్యదర్శి.

ఎంగు యిండియా

బైబిలు - ఉపనిషత్తులు

ఒక హిందూ మతం

“బైబిలు కిరీ భాషలలో ప్రకటింపబడిన ఉపనిషత్తులు భగవద్గీతయును ఎన్ని భాషలలో ప్రకటింపబడినవి? కుమారగురువు, పంచమలకు అనాధలకు క్రైస్తవమత ప్రచారకు లెన్ని కరణాలయముల నేర్పరచి? మీరెన్ని ఏర్పరచితిరి?”

“అని యొక శ్రేయోభిలాషి నాకు వ్రాసెను ఇట్టి లేఖలు నాకు తరుచుగా వచ్చుచున్నందున. ఈ హిందూ మతం ప్రత్యక్షమిచ్చుటవలనము. క్రైస్తవ మతభోగ్యులదీక్షను త్యాగమును నేను చాల ప్రశంసించెదనుగాని వారు వానిని తరుచుగ నుర్వినియోగము చేయుచుండునని వారి కెరిగించుట నే నెన్నడును చెనుదీయలేదు. బైబిలును ఎన్ని భాషలలో ముద్రించిన నేమి లాభము? కట్టునందు (పేటెంటు మెడిసిన్) లను అనేక భాషలలో పత్రికలలో ప్రకటింపబడుచుండును. అంతేమాత్రము సనే అవి ఉపనిషత్తుల కంటెను శ్రేష్ఠములగునా? ఒక దోషము నత్యధికముగా ప్రకటింపబడవలసినది నత్యముగా మారునా? ప్రకటన తేనంతమాత్రమున సత్యము దోషముగా పరిగమించునా? ప్రాచీన క్రైస్తవమతభోగ్యులు బోధించివుండు బైబిలునుండిన శక్తి నేను నిజముగా లేనేలేదు. సత్యశక్తి ఎటుల వని చేయునో యిహికంబున కనుభవము లేచని తోచుచున్నది. కావుననే బహుభాషలలో ప్రకటింపబడుటవలననే అధికృత కలుగునని అతడు తలంచెను. సత్యము ఘటనంతము కావలెననిన దాని ప్రకారము నడుచుకొనవలెను. నిజమును తెలియట యీ లేఖరి అభిప్రాయమైనచో గీతోపనిషత్తులు చాల కొద్దిభాషలలో మాత్రమే ప్రకటింపబడెననియే నేను తెలిపెదనుగాని ఎన్ని భాషలలో ప్రకటింపబడెనో తెలుసుకొనవలెనను కుతూహలము నాకెన్ని యును కలుగలేదు.

క్రైస్తవ మిషనరీలు చాల కరణాలయముల నేర్పరచిన మాటయు నిజమేగాని నే నొక్కదానినిగూడ నేర్పరచియుండలేదు. కాని నేను చలించుట లేదు. ఈ విషయమున నాకెప్పురి తోచుకొంటి లేదు. బైబిలును తోపించిన కిరీ ఉడతాభక్తితోనేను మానవసేవ చేయుచున్నాను. ఆసేవ కనేక మాధ్యమములను వి. వానిలో శరణాలయ నిర్మాణము గూడ నొక మాధ్యమమేగాని అదియే ఉత్తరయార్థమున వీలులేదు. మత వ్యాప్తిని చేయునట్లేముతో నే వాని నేర్పరచినచో దానికేల శ్రేష్ఠతగూడ తొలగిపోవును. నిష్కాముముతో చేయుబడిన సేవయే ఉత్తమోత్తమము. నా భావమున కపార్థమును కల్పింపవలదు. ఆశరణాలయములలో నిష్కాముముతో పనిచేయుచున్న త్యాగ విజయగువారిని నేను చాల ప్రశంసించెదను. అనిహాయులును వికలాంగులును స్వదేశీయులకు సేవచేయుటయందుగూడ భారతీయులు శేవలము దయాశూన్యులైన వ్రాయవలసినవిషయములకు నేను చాల లజ్జ నొందుచున్నాను. స్వదేశీయులకే వారు సేవచేయుట లేదనినపుడు విదేశీయులమాట మరి చెప్పనేటికి? (మో. క. గాంధీ.)

“కంటిలోని నలుసు” అండ్ “ప్రాచీనసాహిత్యము”

అచ్చగుచున్నవి

కవిసార్వభౌమ డాక్టరు రవీంద్రనాథ్ ఠాకూర్ గారి వంశభాషయందలి “హోభోజాలా,” “ప్రాచీనసాహిత్యము” లకు వి. వి. సుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి. పండిత టి. రామకర్మగార లొనర్చిన యాంగ్లానువాదము. మొదటిది సామాజిక నవల, పాత్రపోషణ మత్యద్భుతము. గంభీర భావగర్భితము. వెల రు 1.8-0. రెండవది ప్రాచీనసాహిత్య విమర్శనము. ఇట్టి గ్రంథమంగ్రహమున నరిది; వెల రు 1.0-0. 30.4.1925 లోగ నాగరపంపునారి రు 1-2-0, రు 0.12-0 మాత్రమే కనుక మీ యార్డ్రును త్వరగబంపుడు.

వి. వి. సుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి. పత్రికొండ, కర్నూలుజిల్లా.

నొక్కచెప్పుచున్నాడు. వారిపక్షమే ధర్మపక్షము. వారిసము అహింసయే. తాముకష్టముల పాలగుటవలన ప్రపంచము తను తామాకర్షింపగలిగితిమను విషయమును వీరుగ్రహింపను. అదివరకు వైకముపే తవరికి తెలియును? అదిగాక అసత్యత కొన్ని శతాబ్దములనుండి దేశమున వేరునియున్నట్లు చారము అట్టిదానిని రూపుమాపుటకు సంస్కర్త లొకవత్తుము శ్రమపడుట యొక లెక్కయో? ఓర్వినవడలిన పరాజయం నిశ్చయము. కడవరకును దైర్యమునుచిక్కబట్టవలెను ఇంతకంగత్యంతర మేదైనకలదా? తెలుసుగులగొట్టుటవలన నెంతవత్తుము లాభముకలుగదు. పూర్వాచార పరాజయలల కొంతమంది మృతినొందినచో ప్రజలసానుభూతికి వారు పాత్యులగుదురు. సంస్కర్తలను ప్రజలుబహిష్కరించెదరు. పూర్వాచారల బల మధికమును. దౌర్జన్యము నవలంబింపదలచినచో ప్రభుత్వమువారి నిరోధముగూడ ప్రబలమును. ఒకవేళ దౌర్జన్యమువలన వైకములో జనుముకలిగినను అది తాత్కాలికమేయగును. మనఃపూర్వకముకాదు. కాన విరోధమెప్పటివలెనే తలచువునునే యుండును.

అస్పృశ్యతయుండగూడ జను భావమును పూర్వాచారలకుగూడ కలుగజేయుటవలననే స్థిరమగులాభము కలుగగలదు. దానికి కష్టములపాలగుటయే సాధనము. విజయమునకు దగ్గరదారి సత్యాగ్రహమే. దౌర్జన్యమువలన సంస్కరణములను సాగించుటకు ఒకవత్తురముచాలదు. వందలకొలది వత్తురములు పట్టును. విరోధాభివేషమున సంస్కర్త లెన్నివందల ఏండ్లలో శ్రమపడినగాని స్థిరపడలేదు. అది స్థిరపడిన దని యిప్పటికిని చెప్పవీలులేదు. ప్రతికూలత ఎఱించినవారు మృతినొందిరిగాని మనఃపూర్వకముగ సన్యుతంబులేదు. సంస్కర్తలు ప్రతికూలరవధించుచు తాముగూడా ప్రాణముల వర్పించుటవలననే మరి కొందరైన సంస్కర్తల త్యాగమును చూచియే విసులైరి. కాన వైకంసత్యాగ్రహము అదైర్యము నొందకూడదు. అట్టి వారు కొద్దిమంది మాత్రమే మిగిలినను విజయమింతలో కలుగదని తోచిననుగూడ వారు లొంగగూడదు. సత్యాగ్రహమునగా అహంకారమును పూర్తిగా జయించుటయే. అత్యధికముగ విసమ్రతయును ఓర్మియును గాఢ విశ్వాసమునుండవలెను. అదియే దానికి బహుమానము (మో. క. గాంధీ.)

వాలంటీరు లెట్లుండవలెను?

మహాత్ముని అభిప్రాయములు

ఎస్. ఎస్. హార్దికారుగారు వాలంటీరు నొకపత్రికను నెలకొల్పిరి. ఇంతవరకు రి పత్రికలు వచ్చినవి. అందు మూడవ పత్రికలో గాంధీమహాత్ముడు ‘వాలంటీరు నెవ్వరు? వాలంటీరు లెట్లుండవలెను?’ అను విషయమును గూర్చి వ్రాసెను. దాని క్రింద మేము తర్జుమాచేసి ప్రకటింపచున్నాము.

“వాలంటీరు భారతభూమియందు భవిష్యత్తున పైనికుం గా నుండును. అందుచే వాలంటీరు నెన్నుకొనుటలో కొంత శ్రద్ధ వహింపవలసియున్నది. 1921 వాలంటీరు అమితసహాయ మివర్పిరి. అంతకు తుల్యముగ తీడునుగూడ ఘటిల్ల జేసిరి. అట్లు చేయుటకు కారణము సమర్థులైనవారి నెన్నుకొనకుండుటయే.

వాలంటీరు దేహపరీశ్రమయం దారిలేరీ యుండవలెను. జిల్లున్నగాని గుంపుల నవలంబజాలరు. ప్రభుమచిత్త సేర్పర్యంబవలెను. యుద్ధపైనికునివలె తరిగీతునందియుండవలెను. వాలంటీరు కాగోరువారి కీక్రింది యర్హత లుండితీరవలెను.

- (1) వాలంటీరు నిజము చెప్పువలెను. నమ్మకముగానుండవలెను. దౌర్జన్యరహితులై యుండవలెను.
2. విధేయతకల్గి క్రమశిక్షను బడసి ఆజ్ఞలకు బద్ధులై ధైర్యవంతులగును.
3. దేశీయులు పరిగ్రులైనను నీడులైనను సకల వారియల గౌరవముతో అపరాధతో న్న హాభావముతో మెలగవలయును.
4. హిందూసాసనభాషను నేర్పియుండవలెను.
5. ప్రతి నెలయును 2000 గజముల మాంస వడుకవలెనట్టి శీత సేర్పర్యంబుండవలెను.
6. స్వయంముగా వండుట నేర్చుకొనవలయును.
7. అస్పృశ్యతాపాతకమును కడిగి నేనియుండవలెను.
8. హిందూసామన్యదీయసభ్యతయందు పరిపూర్ణవిశ్వాసము గల్గియుండవలెను.”

అని గాంధీమహాత్ముడు 29 జనవరి తేదిన శిల్లీనుండి వాలంటీరుపత్రికకు వ్రాసెను.

మదరాసువార్తలు

తపాలావార్తలు:—కొలంబోనుండి దక్షిణాఫ్రికాకు, కొలంబోనుండి మారిషసుకు పోవుతపాలాలు 5 లేడి సాయంత్రం 6-25 గంటలకు జనరల్ పోస్టాఫీసువద్ద మూసివేయబడును.

రాకపోకలు:—కొల్లంగోడ రాజాగారు మదరాసు వచ్చిరి. మదరాసు పోస్టుమాస్టర్ జనరల్ హేన్రీ గాడ్, ఆర్. డబ్ల్యు. లిటిల్ వుడ్ ఐ. ఏ. ఎస్. గారు మదరాసుకు వచ్చిరి.

చెన్ననగర ఆరోగ్యము:—1925 ఫిబ్రవరి 28తో ఆఖరువారమున 45.9 సం||పు రేటుప్రకారము చనిపోయినవారి తేలికది. స్కూటకు 80 మందికి రాగా 82 మంది చనిపోయిరి. ఇద్దరకు కలరాతగిలి చనిపోయిరి. ఇతరజ్వరములవలన 82 మంది చనిపోయిరి. గతవత్సర మివారములో 42.4 రేటుప్రకారము చనిపోయిరి.

మైలాపూరుసంగీతసభ:—8 లేడి 4-15 గంటలకు గోపాలనాయకర్ వన్నియాసంగంస్కూలు హాలులో మహారాజపురం విశ్వనాథయ్యగారు గాత్రం; మధుర సుబ్రహ్మణ్యయ్యగార్ ఫిడేలు; మదరాసు వేణునాయకర్ మృదంగముతో పాటకచ్చేరి జరుగును.

గాంధీమహాత్మునకు స్వాగతము:—గాంధీమహాత్మునికి స్వాగతమిచ్చుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకు రేపు మహాజనసభామండలిమున 5-30 గంటలకు మదరాసు కౌన్సిలు కమిటీవారి ఆనసరసభ జరుగునని ప్రెక్టరీగానున్న ఆదికేశవులు నాయకుగారు తెల్పుచున్నారు.

ఒకనవరణ:—నిన్నటిదినం (8-3-25 మంగళవారము) ప్రచురించబడిన మచిలీపట్నం డి|| ము|| కోర్టులో 1. ఓ. ఎస్. నెం 782/1912, ఇ. పి. 249/1924 2. ఓ. ఎస్. నెం 845/1918, ఇ. పి.-/1925 నోటీసులలో ఉచ్చా లక్ష్యీకరణింహారావు అని ముద్రించుటకుబదులు పారబాటున పచ్చా లక్ష్యీకరణింహారావు అని ప్రచురించబడినదని మా పత్రికా పాఠకమహాశయులు తెలికింప ప్రార్థితులు.

కుమ్రోగవివారణసంఘము మదరాసుబ్రాంచి-నూతనవిరాళము

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes entries like ఇదివరకు చేరిన మొత్తము 14200, జస్టిస్ స్వేస్వర్ 50, లక్ష్మీ కళి|| డి. జి. రాయ 25, లక్ష్మీ కళి|| ఎఫ్. ఎఫ్. ల్యూస్ 100, ఎఫ్. అమృతాగ్ ఎస్ట్రేస్ 50, ఇ. జె. బి. క్రికెట్ డి. ఎస్ట్రేస్ 80, రా|| బి|| ఏ. ఎం. ఎం. మురగప్పకెట్టిగారు 1000, 20 కి తక్కువచందాలు 5.

మొత్తము 15480

తే|| 7-3-25 శ్రీ శనివారము సింహపురి సుగుణవిలాస సభవారు సావిత్రీ

నాటకమును నెల్లూరు టౌను హాలులో ప్రదర్శించెదరు

సత్యవంతుడు:—యడపల్లి సూర్యనారాయణ తావుగారు. సావిత్రీ:—కడియాల రత్నయ్యగారు యముడు:—మైసూరు కృష్ణమూర్తిగారు

Advertisement for 'Karnataka' (కర్ణాటక) featuring a logo and text about a performance on March 24th at 8 PM. The text mentions a play about the life of a hero and the role of a woman.

చీరాల రామనగరున దేవాలయ శంఖుస్థాపనోత్సవములు

(నిన్న చెలిపినప్రకారం 5 లేడిని గాక 7 లేడిన జరుగును)

స్వస్తిశ్రీ కర్ణాటానామసంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౨ లు (7-3-25) శనివారం, పుష్యమి నక్షత్ర యుక్త మిధునలగ్నమున శ్రీ శ్రీ శ్రీ రామనగరు గ్రామమున శ్రీ కోదండ రామచంద్రస్వామివారి యొక్కయు, శ్రీ రామలింగేశ్వర స్వామివారి యొక్కయు ఆలయముల నిర్మాణప్రారంభ (దంఖుస్థాపన) మహోత్సవమున్నూ, శ్రీరామ శండు శిబిరముయొక్కయు, విద్యాస్థానము యొక్కయు నిర్మాణారంభోత్సవమున్నూ జరుగును. —దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య.

శ్రీరామకృష్ణ మఠము

వలదలచే బాధపడినవారికి సహాయము

1924లో దక్షిణదేశమందు కాశీ భవానీకదులును కొన్ని పశ్చిమతీరవదులును పొంగి కోయంబత్తూరు, నేలం, తంజావూరు, తిరుచినాపల్లి, మలరాడు జిల్లాలలోను కొన్ని తిరువాళ్ కూరు సంస్థానములందు కొన్ని భాగములందును ప్రజలుపడిన కష్టములను దీసివేయుటకు మద్రాసు శ్రీరామకృష్ణమఠమువారు చేసినసహాయము ప్రశంసనీయుచుగనున్నది. ఈసహజము అత్యుపార్జితంత్రయమునకును ప్రపంచక్షేత్రమునకును తోడ్పడుచుండును. ఈ సదుద్దేశ్యముతోనే దేశమునం దెవిడమైన కష్టము ప్రజలకు గల్గినను ఈమఠమువారు తగినసహాయము కేయుచుండురు. 1924 లో దక్షిణదేశమందు వలదలచిన వస్తుముగల్గెనని వివగానే యీమఠపు స్వాములిద్దరుపోయి ధనసహాయమును వస్త్రసహాయమును జేసిరి. అన్నయలేనివారికి బియ్యమును పంచిపెట్టిరి. ఈ సహాయము నిమిత్తమై 66499-5-2 రూపాయలు వసూలైనట్లును యిందు 58796-2-0 ఖర్చైనట్లును మిగతా డబ్బు 12783-3-2 రూపాయలు మద్రాసు శైలిట్రయఅర్చన బ్యాంక్లో నున్నట్లును నివేదికయందు దెలుపబడినది. ఈ మిగిలిన డబ్బును మాలము జేసికొని ప్రాచీన డెంటు రీపేరుఫండును స్థాపించి సేవకమువారు ద్దేసిందియున్నారు. ఇట్టిదనిని ఉత్తరదేశములో నీ మఠమువారు చేసియుండిరి. ఈవలదలసహాయమునందు పీరితోడ్పడినవారందరకును శ్రీ రామకృష్ణమఠమువారిలో బాటు మేమును గృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నాము. ప్రత్యేకముగ శ్రీ రామకృష్ణమఠమువారు జేసిన యీమానవసేవ ప్రస్తుతించదగియున్నది.

బావలాహత్య కేసు

దాసుగారు న్యాయవాదిగానుండరు

ఈ వార్త నిరాధారము

సేనుగు ప్రకారి ప్రకటనము

“మేము పొట్టుకు వెళ్లి జేకోబంధుదాసుగారిలో మాటలాడితిమి. బావలాహత్యకేసులో ముక్తాయితక్షమన న్యాయవాదిగా పనిచేయుటకు దాసుగారు రంగీకరింపిరనునా ర్త కేసులము కల్పితము. అది విశోధింపని దాసుగారికి చాలా ఆరోగ్యము కలిగినది. ఇంకను నీరసముహత్ర మున్నది. మార్చి 17 న స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభలో సందర్భమును ప్రారంభించెదరు. దాసుగారు రిటోగానే కలకత్తానచ్చెదరు. బావలాహత్యకు గూర్చి సేను దాసుగారినిడిగితిని. అది కేసులము అబద్ధమని వారు తెలిసిరి.” అని పొట్టునుండి కలకత్తాకు వెచ్చినపిమ్మట సేనుగుత్తగారు ప్రకటించిరి.

బావలాహత్యను బొంబాయిలో విచారణ చేయగూడదు మరయొకచోటికి మార్చవలెనని యితిహాసు సంస్థానమువారు రాజప్రతినిధికి విజ్ఞప్తిని పంపిరి. కేసులము తెలిపినదను.

(కానీలు)

వ్యాయామక్రీడావార్తలు

కెన్నిను పోటీపందెము

నిన్నటిదినము యస్. ఎ. ఎ. వారి యాజమాన్యమున జరుగుచున్న కెన్నిను పోటీ పందెములందు నాలుగు ఆటలు జరిగెను. ప్రేక్షకుల సంఖ్యకూడ కొంచెము తృప్తికరముగనందెను. మొదటి హాలులో కన్యల ఆట మిగుల ఉత్సాహకరముగ నుండెను. హాఫ్లూకన్య తనకీ క్రీకెట్ ఆడెనుగాని తుదకు ఆపజయము గాంచెను. స్కూలు వివరములు ఈదినువ ప్రకటింపబడినవి.

- కోలముసలి గ్రాంటుసరిని ఓడించి. 6-1; 6-0
మొదటి కన్య హాఫ్లూకన్య నోడించిరి. 2-6; 5-4; 7-5.
రైటుసతి మకరకుసతి నోడించిరి. 4-6; 6-3; 6-3
గోఫర్లజాసతి హార్డెంజాసతిని ఓడించిరి. 8-6; 6-1

నేటిదినము ఆటలు

నేటిదినము పురుషుల సింగిల్సునందు ఈక్రింది ఆటలు జరుగును. యం. బి. నాగరాజుగారు త్యాగరాజున గారితో ఆడెదరు. ఆర్. ఎ. రామకృష్ణగారు సింగారవేలతో ఆడెదరు. మల్లికార్జునరావుగారు డి. యస్. వెంకట్రామన గారితో ఆడెదరు. హార్డింజాగారు నుమ్మరావుగారితో ఆడెదరు. వ్యవధి యున్న బాలయ్యగారు యెల్. యస్. ఆర్. శృంగారితో నాడెదరు.

శిశుగురుద్వారాచటము

పంజాబు శాసనసభ ఉపసంఘసభ్యుల స్టేటుమెంటు లాహోరు, మార్చి 2:— పంజాబునందలి శిశుగురుద్వారా నిర్వహణము విషయమై చట్టమును విచారించుచున్న పంజాబు శాసనసభ యొక్క శిశుశాసనసభ్యుల ఉపసంఘము యాదిగువ బేర్కొనబడిన స్టేటుమెంటు వార్తాప్రకటకం చెను:—

ఎమర్సన్ను, బకిలుగార్లతో సంప్రతించి పంజాబు శాసనసభ యొక్క ఉపసంఘముయొక్క సిశుసభ్యులు గురుద్వారా బిల్లును తయారుచేయుడెన్న సందర్భమునందు శిశులలో దురభిప్రాయములు గలుగుచున్నవని తెలియుటచే బిల్లు యింత సరళీకరమునకు వచ్చినదో వారలకు దెల్పుచున్నాము. తయారుకాబడినబిల్లు ప్రభుత్వము యెదుట నున్నది. న్యాయశాస్త్రపరిభాషయందది వ్రాయవలసియున్నది. ప్రైవేటు మెంబరు బిల్లుగా నది శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టబడును. పంజాబు శాసనసభయందది ప్రవేశపెట్టుటకు పూర్వము భారతదేశ పరిపాలనచట్టము యొక్క క్షేప 80 (ఎ) ప్రకారముగ గవర్నరు జనరలుగారి ఆమోదము వొందవలయును. బిల్లు శాసనముగావించవలయుటకు కొంతకాలము బట్టును. కాని సాధ్యమైనంత స్వల్ప కాలములో చట్టము పాసుచేయుచుటకు సభ్యులు కీ క్రిందచన లేక కృషిజేసెదరు. ఏకారణముచేతవైనను గవర్నరు జనరలు గారి శాంక్షను సమయమునకు రానియెడ ప్రత్యేకముగ సోకర్వములకు గావించి నుండుగ శాసనసభయందు బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు యేర్పాట్లు గావించవలసినదని ప్రభుత్వమును నోచుచు. అని సభకుమిటి సభ్యులు ప్రకటించిరి. (ఆంధ్రపత్రిక)

మోహనితైలము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు మోగ మెనకు

ఇదిమనోహరకేసులు కేసుల నిర్వహణ, ప్రియ, శివ, గురులు మొదలగువారికి నుఖనిధి, విక్రందినిచ్చును. నుందరుట మోహలాహయములకు ప్రాపగు తురులకు మనోహరముగ లేచి కాపాడును. ఈతైలమునందేకల రుచియును సువాసన చెప్ప నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వకొని ఇదను పొరుగు వారలకుకూడ పరిపశ్యము వ్యాపించును తలలోచుండును పుట్ట నివ్వరు. దీనియందు మనోహరమును సువాసన ప్రభుత్వములకు చేర్చి రియారుచేయించి వేలకొనిది సీసాల విక్రయించి మోహనితైలమును యజ్ఞము. కేరలమునకు పరిపశ్యించిన విషయం తెలిపినందున అన్యతాంబనం డిపో, బొంబాయి - ముసరాను.

వారతశాసనసభ

బడ్జెటుపై చర్చ

అదనపుసభ్యులు సరిగా ఉపయోగించుటలేదు.

ప్రతియొక్క జన్నును తీసివేయవలెను.

మారకమువిషయమున ప్రభుత్వమువారి నైఖితి బాగుండలేదు.

రాష్ట్రీయకృషిములలో రిమిషను

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 8:—1925-26 సంవత్సరములో మొత్తము 2½ కోట్లను తరువాత ప్రతిసంవత్సరము 1½ కోటి చొప్పునను తగ్గించిన యెడల రాష్ట్రీయ కృషిములలో యెంత రిమిషను వచ్చునో తెలియజేయవలసిన దని జిన్నా గారికి ప్రశ్న వడిగిరి.

రిమిషను విషయము దేవల్యునను రూల్సుననుసరించి యందునది సర్ బాసిల్ బ్లాక్లెయిగారు బదులు చెప్పిరి. ఇప్పుడు 2½ కోట్లు రిమిషను నియమలను చెన్నపురికి 126 లక్షలు, సంయుక్త పరగణాలకు 56 లక్షలు, పంజాబుకు 61 లక్షలు, బర్యాకు 7 లక్షలు తగ్గెను. తరువాత మరియొక్క 1½ కోటి రిమిషను నిచ్చిన యెడల చెన్నపురికి 67 లక్షలు, సంయుక్త పరగణాలకు 41 లక్షలు, పంజాబుకు 88 లక్షలు, బర్యాకు 9 లక్షలు తగ్గి పోవును. పిమ్మట తిరిగి 1½ కోటి తగ్గించెయెడల చెన్నపురికి 59 లక్షలు, సంయుక్త పరగణాలకు 45 లక్షలు, పంజాబుకు 80 లక్షలు, బర్యాకు 14 లక్షలు. అస్సాముకు 2 లక్షలు తగ్గెను. తరువాత సంవత్సరములో 1½ కోటి తగ్గించెయెడల చెన్నపురికి 48 లక్షలు, పంజాబుకు 15 లక్షలు, బెంగాలుకు 8 లక్షలు, సంయుక్త రాష్ట్రములకు 41 లక్షలు, పంజాబుకు 28 లక్షలు, బర్యాకు 14 లక్షలు, మధ్య పరగణాలకు 6 లక్షలు, అస్సాముకు 5 లక్షలు తగ్గి పోవును. మరియొక సంవత్సరము 1½ కోటి తగ్గించినయెడల చెన్నపురికి 28 లక్షలు, పంజాబుకు 22, బెంగాలుకు 82, సంయుక్త రాష్ట్రములకు 30, పంజాబుకు 15, బర్యాకు 10, మధ్యరాష్ట్రములకు 9, అస్సాముకు 4 లక్షలు, ను తగ్గెను. అప్పుడు మిగిలినవిగూడ మరియొక సంవత్సరము రిమిషనుచేయెడల తుడిచిపెట్టుకొనిపోవును. అసంవత్సరమున చెన్నపురికి 25 లక్షలు, పంజాబుకు 19 లక్షలు, బెంగాలుకు 28 లక్షలు, సంయుక్త రాష్ట్రములకు 27 లక్షలు, పంజాబుకు 18 లక్షలు, మధ్య రాష్ట్రములకు 7 లక్షలు, అస్సాముకు 4 లక్షలు, ను కడసారిగా తగ్గెను.

జిన్నా గారు:—మొత్తము ఎవరైనా రాష్ట్రీయ కృషిములను తగ్గించుటలో బొంబాయిని అస్సామును తేలికదని ప్రభుత్వమువారు గుర్తించిరా? ఇతరకారణములనుబట్టి అట్లు గుర్తించినయెడల మొత్తముయొక్క సర్దుబాటు చేయవలసిన సమయ మిదివరకే వచ్చినదని ప్రభుత్వమువారు తలంకురా?

సర్ బాసిల్ బ్లాక్లెయి:—మొత్తముయొక్క గురించి అనేక అభిప్రాయములున్నవనియు, వాటిలో చాల భాగము అనుకూలభిప్రాయములు కావనియు నాకు తెలుసును. ఇంతకు మించి ఆ ప్రశ్నకు నేను జవాబు చెప్పలేను.

వి. కె. పటేల్ గారు:—మొత్తముయొక్క విచారించి పరీక్షింపబడినదని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు యిండియా ప్రభుత్వమువారి నడిగితే గాని సభ్యులు తెలియజేసెదరా?

సర్ బాసిల్ బ్లాక్లెయి:—ఒకటి రెండు పర్యాయములు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు రిప్లై చేసినది నేను నమ్మెదను.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:—ఇట్లు చేసిన ప్రభుత్వము లింకెవ్వయైనగలవా?

సర్ బాసిల్ బ్లాక్లెయి:—ఆ విధముగా చేయని వీహారు ఒరిస్సా ప్రభుత్వము తప్ప యితర ప్రభుత్వముల సంకల్పించిన గోచెదను. (నవ్వు)

కుక్కు గారు:—ప్రస్తుతము ఆయెవరైనా పన్ను విచారణ సంఘమువారు సర్దుబాటు చేయుచున్న సంకల్పించినా?

సర్ బాసిల్ బ్లాక్లెయి:—పన్ను విచారణ సంఘమువారి పుడు విచారించుచున్న కేంద్ర, రాష్ట్రీయ, స్థానిక పన్ను విషయమునకు యీ ప్రశ్నతో తప్పక సంబంధముగలదు. కాని నిజముగా ఆ సంఘమువారు దీని విషయ మలోచింపుచున్నారా యను ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పట కష్టము. మొత్తముయొక్క లో పన్ను విషయమై సిఫారసు చేయవలసినదని వారిని నిపుయుగా ఆదుగ లేదు.

జిన్నా గారు:—అసంతృప్తి ప్రబలముగా నున్నదిగావున ప్రభుత్వమువారు మొత్తముయొక్కను రివైజు చేయించెదరా?

సర్ బాసిల్ బ్లాక్లెయి:—ఇటువంటి అవసరమువచ్చునని నే ననుకొనను. కాని ప్రభుత్వమువారు రివైజు చేసిన గూడ యంత జాసంతృప్తి ప్రబలమని నాకు నమ్మకముగలదు.

(నవ్వు)

వి. కె. పటేల్ గారు:—మొత్తము తీర్చుచేసిన న్యాయమునకు అసమ్మతిని తెలుపుటకై బొంబాయి శాసనసభవారు నిన్ను నే న్యవహరమును త్యజించుతీర్మానము నామోదించినది తమకు తెలియునా?

సర్ బాసిల్ బ్లాక్లెయి:—అసానీయేటేడు ప్రెస్సువారి తంతులను గూడ నేను చదివెయ్యెదను.

పి. డి. సింహా గారు:—రాష్ట్రీయకృషిములను సర్దుబాటుచేయు స్క్రీములో అవసరమున విరాళములనిచ్చు వీహారు ఒరిస్సాలోని పన్ను చెల్లించువారు చాల అన్యాయముగా చూడబడినది గాని సభ్యునికి తెలియునా?

సర్ బాసిల్ బ్లాక్లెయి:—ఆనియమమున కట్టి మినహాయింపును లేదని తెలిసికొనుటకు నాకు సంతోషముగా నున్నది.

(గిరగా నవ్వు)

బడ్జెటుపై చర్చ

తరువాత సభలో బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభింపబడెను. ప్రతి ఉపన్యాసమునకు 20 నిమిషములకంటె యెక్కువమట్టడ రాదని అధ్యక్షుడు.

నియమ మేరకైనది.

అమరనాథదత్తు

అధ్యక్షునివంకనే జానుచున్న అమరనాథదత్తు గారు బడ్జెటుపై చర్చను ప్రారంభించి ఇట్లు చెప్పిరి. ప్రజలయొక్క దరిద్రమునుగూర్చి ప్రభులకెప్పుడును అవసరములేదు. మిలిటరీ కర్మ లింతవనికీరావు. ప్రభుత్వమువారి స్వాదాయమును ప్రజలయొక్క షేనుమేయున్నయెడల వ్యవసాయవారులను వారు సిపాయిలుగా తీసుకొనవలసినది. ఈ తేల్చెన్దము ప్రజల రక్తపాసమును చేయునట్టి దయ్యమువలెనున్నది. ప్రజలయొక్క కష్టములను తీర్చకపోతే బడ్జెటును ఒప్పుకొనజాలము. ఈబడ్జెటు భారము యెక్కువగుచున్నది. ఉప్పుపన్నును తగ్గించు లీక మిటీనాచరల నమలులో పెట్టుట ముందు జరగవలెను. ప్రభుత్వమువారు బాధ్యత వహించెవరకు గ్రాంట్లు దిమాండుల నన్నిటిని ప్రతి దేశభక్తుడును నిరాకరింపవలెను.

అమామదల్లి

బడ్జెటు మొత్తముమీద సంతృప్తికరముగనే యున్నదని అమామదల్లి గారు తలచిరి. కాని రాష్ట్రీయ కృషిములను పూర్తిగా తొలగించి మూడవతరగతిరేట్లు పోస్టల్ రేట్లు తగ్గించినగాని సభవారు సంతృప్తిపడజాలరు. మిలిటరీకర్మల నింకను తగ్గింపవలసినదని ఆయన చెప్పెను. ప్రభుత్వమువారి నల్లముడువిధానమున కాయన అసమ్మతిని దెలిపెను.

నాయుడు

కేంద్రప్రభుత్వమువారు బర్మాలవిషయము న్యాయముగా ఆలోచింపలేదని నాయుడు (బర్మా) గారు చెప్పిరి. బహుశః ఆరాష్ట్రీయమునుండివచ్చిన ప్రతినిధులు తక్కినరాష్ట్రీయులనుండివచ్చిన సభ్యులవలె తరుచుగా సీర్యదులు చేసుకొనలేదు గాబోలు. అదిగాక బర్మా ఢిల్లీకి చాలదూరముననున్నది. రాజకీయకారణములవలన ఆయనకు ప్రతిఘటనవిధానములో నమ్మకములేదు. మరియు అడిగినవాటిలో విశేషము తగ్గించుటండనే దిమాండు లన్నియు అంగీకరింపబడునని ఆయన తలచెను.

కుక్కు గారు

ఆర్థికసభ్యుడు బడ్జెటును తయారు చేసినందుకును హిందూదేశమునకు వచ్చినప్పటినుండి ఆయన చేయుచున్న ఘన కార్యములకును కుక్కు గారు రాయనను అభినందించిరి. (చప్ప

ట్లు) 1921-22 లోను 1922-23 లోను కనబడిన 27,15 కోట్లు లోటుతో 1928-29, 1924-25 సంవత్సరములలో కర్షులు పోగా మిగిలిన 2,4 కోట్లు అదనపు మొత్తముతో పోషించుచుండల అతడి ప్రకంపన పాత్రుడే. వచ్చేసంవత్సర మింతకంటెయెక్కువ అదనపు మొత్తము మిగులునని ఆయన తలంచెను. మిలిటరీ బడ్జెటులో చాలవరకు తగ్గించినారని ఆయన ప్రత్యేకముగా చెప్పెను. హిందూదేశములో నేనను తనూ నాకు ఉంచుటలేదనియు హిందూదేశముయొక్క నై సర్విక పరిస్థితులను బట్టి నేన హిందూదేశమున కంత యవసరమో సభ్యులకు తెలుసుననియు నేను తలంచెను. టూట్రు మాన్యుల విషయమై వచ్చే బడ్జెటు నిశ్చయించబడులోగా హేమ్య పన్నులన్నియు ముఖ్యముగా మోటారులమీద పన్ను తగ్గించబడునట్లు ఆర్థికసభ్యుడు చూడవలెను. ప్రతి ఎక్సైజు పన్ను విషయమై, దానిని పూర్తిగా తగ్గింపకపోయినను సగమైనను తగ్గించి, ఆర్థికసభ్యుడు ప్రారంభించియుండవలసినది. దురదృష్టములమున రాష్ట్రీయ కృషిములు పూర్తిగా తొలగింపబడువరకు యీ ప్రశ్న బుట్టలో పడియుండవలసినదే. రాబడి పన్ను న్యాయముగాలేదు. జీతములు తెచ్చుకొనువారు రాబడి పన్ను నిచ్చుచుండగా సమానస్థితిలోనున్న చిన్నవర్తకులు దానిని తప్పించుకొనుచున్నారు. చిన్నవర్తకునిపై రాబడిపన్నును విధించుటకు ప్రభుత్వమువారే ప్రయత్నమును గావించినను వరక సంఘము వారు ఆంగీకరింతురు. అధికారదాయ పుష్పము (నూ పరు టాక్సు) నాశిత్తములేదు. ఇంగ్లాండులో కార్పొరేషన్ పన్నును తీసివేసినారు గావున యిండియాలోగూడా అపన్నును రిమిషను చేయవలెను. అనిచెప్పచు కుక్కు గారు ప్రస్తుతమున్న రేటు ప్రకారము రిమిషు కంటెనీవారును ప్రయత్నము కంటెనీవారును చెల్లించువాటిలో కలుగు భేదమును చూపించెను. పోస్టల్ శాఖకు నష్టము వచ్చినదిగావున యీసంవత్సరము పోస్టల్ కేర్మ తగ్గించుటకు వీలుండదు. పట్టణ అప్పువిషయ మిదివరకే చర్చింపబడినది. గత ఆదివారమునాడు ఒక యిష్టాంగీకృతభతో ఆర్థికసభ్యుడివిషయమై ఆలోచించెను. అప్పులు తీర్చుటకై చేయబట్టిన యేర్పాటు యెక్కువగా నున్నట్లు నాకుతోచుటలేదు. కాని దీనివిషయమున భిన్నాభిప్రాయములు గలవు. రైల్వేలపై పెట్టుబడి వ్యాపారపద్ధతుల ననుసరించి ఉపయోగింపబడుట లేదని తలంచబడుచున్నది. ఈవిషయమున నిశ్చయముగ విచారణసఘము నొకదాని నేర్పరుపవలెను. ఎట్లైనను అప్పులు తీర్చుటకై యీసంవత్సరము చేయబడిన యేర్పాటులో మార్పులు జరుగరాదని చెప్పిరి.

మారకముపైన సర్ బాసిల్ గారి యభిప్రాయములు సమంజసముగా నున్నవని కుక్కు గారు తలచిరి. దేశములో పెట్టుబడి పెట్టుటకు విశేషమొత్తము కలదని రుజువు పరచుచున్న పోస్టుఆఫీసు కాపు సర్టిఫికేటులవలన శాధులులను గురించి ఆయన నొక్కిచెప్పెను. ఈసర్టిఫికేటుల విషయమున యీసంవత్సరమున్న మొత్తము వచ్చేసంవత్సరము తగ్గిపోవచ్చును. అట్లు తగ్గిపోకుండ ఆపుచేయుటకై సర్టిఫికేటులను సాలకుల రెండుమూడుశేలు ఎక్కువ చేసి పదివేలవిరాళముల పరిమితిని ఎక్కువచేయుటకు వీలుకలదేమో ఆర్థికసభ్యుడు గట్టిగా విచారించవలెనని కుక్కు గారు నూచించిరి.

రాష్ట్రీయకృషిముల విషయమున ఆతిడనుకూలముగా నుండెను. ఎల్లరును అట్లెయుండిరి. జిన్నా గారు ప్రతిఘటనమునకు విరోధులై నిలిచియుండిరి గావున బడ్జెటును తక్కిన శూచనలను పూర్తిగా త్రోసివేయబడకుండ విచారించుటకు సభవారికి వీలు కలిగినని కుక్కు గారు జిన్నా గారి నభినందించిరి. (చప్పట్లు)

నర్ పురుషోత్తమదాస్ ధాకూర్ దాస్

ఖర్చులు పోయినప్పటికిని మిగులును చూపుచున్న బడ్జెటువిషయమున సర్ పురుషోత్తమదాస్ ధాకూర్ దాసుగారు సంతోషమును దెలిపిరి. కాని ఆర్థికసభ్యుని అభినందింప లేక పోయిరి. బడ్జెటును టైజుడు అంచనాలును ఆర్థికసభ్యుడు మితిమీరిన క్రేదను దీసికొనినట్లు కనబరచుచున్నది. ఇప్పుడు కనబరపబడిన మిగుళ్లు చెనకటి సంవత్సరములలో నెప్పుడును లేవు. ఈవరకే రిమిషనులను పొందవలసియున్న రాష్ట్రీయులకు కృషిములలో రిమిషను నిచ్చినందున యిప్పుడు వాటిని అభినందించుచున్నాను. తన మీదనే ఆధారపడి యుండలేక యిండియా దొరతనమువారి పన్నులమీద యింకను బ్రదుకుచున్న బెంగాలును శేనభినందింపజాలను. (నవ్వు) బెంగాలును బొంబాయియుగూడ మొత్తముయొక్కలో ఒకేవిధమున చూడబడినది నేను తలంకును. కాని బొంబాయిని వదలి వేసి బెంగాలును కేసి సంవత్సరములవరకును రిమిషను నిచ్చియున్నారని బెంగాలుయొక్క రిలక్షులగూడ చేర్చినట్లుయైన ఆ వాయము యెక్కువగునని గూడ సర్ బాసిల్ గారు చెప్పియు

స్వామి. అని చెప్పి సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు అప్పుడు కడచిన రెండు సంవత్సరములలో అంచనావేయబడి రివైజు చేయబడిన బడ్జెటు లెక్కలను పోల్చిచూచెను. 1928-24 లో సర్ బాసిల్ గారు 29 లక్షలు లోటు వచ్చునని తలచిరి కాని నిశ్చయముగా కొన్ని ఆర్థిక కారణములవలనను మిలిటరీ కర్బులను తగ్గించుటవలనను ఆ సంవత్సరము 7 కోట్లు లాభము వచ్చెను. ఆ సమయమున బ్లాక్టుగా రద్దగించి సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు ఆర్థిక కారణములను ఒక దానిలో చేర్చి మరియొక దానిలో చేర్చకపోవుటవలన ఆయంక సరియైనది కాదని చెప్పిరి.

పురుషోత్తమ దాసుగారు

1928-24 అంచనా

ఆవిషయము తరువాత విచారించెదను. కాని 1 కోటి హెచ్చు తగ్గునున 28 లక్షల లోటుకు బదులు ఆ సంవత్సరము 6 కోట్ల లాభము కనబడెను. ఆర్థిక పథ్య, దానిగులు సంతయును పయోగించెనా? మొదటగా ఒక అప్పు సంబంధమున దిస్కంటు చార్జీలక్రింద 82 లక్షలు చెల్లింపబడవలసియుండెను. కొన్ని సంవత్సరముల మీద చెల్లింపవలసిన యీ మొత్తము ఒకటేసారి మొత్తముగా చెల్లింపబడెను. పన్నులను తగ్గించు నిమిత్తము డబ్బు మిగులకుండ చేయుటయే తప్ప యిందులో యేమి వ్యాపారసూత్ర మున్నదో నాకు తెలియలేదు. పరివ్యక్త ప్రభుత్వమువారి కీయవలసిన అప్పు క్రింద 8 కోట్ల పయోగింపబడెను- అనిచెప్పెను. ఈసంబంధములో పరివ్యక్త అప్పులను బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారును యిండియా ప్రభుత్వమువారును పంచుకొనుటలో చేసికొన్న యేర్పాట్లు ప్రకారము యిండియా ప్రభుత్వమువారే యెక్కువ భరింపవలసి యున్నదని యిం చి కే ఫు క మిటీ వారు చెప్పినట్లును, యిక ఆలస్యములేకుండా ప్రస్తుతమున్న యేర్పాట్లను రివైజు చేయించవలసినదని ఆకమిటీవారు అడిగినట్లును సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు జ్ఞాపము చేసిరి. మరియు సుపర్యాసకుడు యిండియాను యుద్ధకార్యాలయమునకును తగాదాలో నున్న మొత్తములను తెలియ జేయుమని అడిగెను. ఆర్థిక పథ్యడిచ్చిన స్టేటుమెంటులో యీవిషయము లేదు. (ఆర్థిక పథ్యడు: ఆవిషయము తగాదాలో లేదు)

మరియు పురుషోత్తమ దాసుగారు రిట్లుచెప్పిరి:—బడ్జెటు లెక్కలను తెలుపునప్పుడు ప్రతి సంవత్సరమును యిండియాకును స్టేటు హాలుకునుగల తగాదాలను తెలుపునట్టియు ఆతగాదాలలో యేమి హిందూదేశమున కనుకూలములో యేమి ప్రతికూలములో తెలుపునట్టియు స్టేటుమెంటుకాకటి యీ కాసనసభకు పంపబడవలెను.

1924-25 కు రివైజుచేయబడిన అంచనాలు

1924-25 లో కూడ 18 లక్షల అదనపు మొత్తము మిగులనుకొంటే 4 కోట్లు మిగిలెను. 1928-24 లో మిలిటరీ కర్బులలో ముందు తగ్గింపబడునని తెలిసికొనుటకు సర్ బాసిల్ గారికి హేతువులేదు. కాని యీసంవత్సర మట్లు చెప్పటకు వీలులేదు. కర్బులక్రింద అసలు కాపలసినకానికంటె యెక్కువ యేర్పాట్లుచేసి ఆర్థిక పథ్యడు అంచనాలను తయారుచేయలేదా? స్టాకులోనున్న మిలిటరీ స్టోకులను 22 కోట్లనుండి 11 కోట్లకు తగ్గింపవలసినదని యిండియా కమిటీవారు శిఫారసు చేసియుంటే అది నిజముగా 16 కోట్లకే తగ్గింపబడిన వని ప్రభుత్వము వారు తెలిసికొనవలెను. మారకము విషయము యింకొక పర్యాయము మాట్లాడెదను. హిందూదేశమున వ్యవసాయదారుడు ముఖ్యమైన వస్తువులను యెంతవరకు పయోగించునో తెలియజేయు స్టేటుమెంటును తయారుజేసి సర్ జేసిర్ బ్లాక్టుగారి కీయవలసినది యున్నది. సర్ జేసిర్ గారి యంకలను సరిమాడవలసినది కొరయ్యెన్నను. అనినామాన్యమైన అంకెలుగా నూరినయెడల మాయద్దరికిని భేదాభిప్రాయమే లేదన్నమాట.

ముగింపు

వివరము ముగించు సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారిట్లు చెప్పిరి:—రైల్వేనష్టపూర్ణమునకు తీసుకొనబడిన 10 కోట్లతోను రిజర్వునిధితోను కలిసి 1928-24 నుండి వచ్చేసంవత్సరము బడ్జెటుతోకూడ కర్బులపోగా 22 కోట్లు మిగులుచున్నది. ఈ 22 కోట్లను పన్ను చెల్లింపు వానిలాభమునకుగాక యితరవిషయములలో సుపయోగింపబడుచున్నవి. ఆర్థిక పథ్యడు హిందూదేశమునందు నమ్మకమును కలిగించుటకై యీమాటనుసంవత్సరములలో యింతపెద్దమొత్తమును కనబరచియున్నాడు. కానినూ రెట్లులో నమ్మకమును నిలుపుటకు ప్రజలసంకుచియే పెద్ద కారణమని సర్ బాసిల్ గారికి తెలియనా! హిందూదేశము యొక్క న్యాయతనేగాక పరిభవమును గూడ తెలుపుచున్నట్లు వంటి యొకపన్నును ప్రభుత్వమువారు స్టాట్యుటు బుక్కులో నిలిపియున్నారు. ప్రతిరాజప్రతినిధియు దానినితొలగింపవలసియున్నది. ఆర్థికములు చేకూరినవెంటనే దానినితొలగింపవలసిని హాంబిల్ ప్రభువుగారి మాటమీద యిండియా ప్రభుత్వమువారు

చెప్పియున్నారు. కాని యిప్పుడు డబ్బు చేకూరగానే ఎప్పుడో పన్ను విషయము రాష్ట్రీయకపక్షములతో కలపకూడని విధముగా కలిపియున్నారు. రాష్ట్రీయవైచక్యములు సృష్టింపబడినవి. నేను బెంగాలీనైనను పంజాబీనైనను మద్రాసీనైనను ప్రతి యొక్కజాతమును కూడదని ఒట్టుచేయుటకు వెనుదిరుగువాడనుగాను.

నారాయణదాసుగారు

ప్రజలయొక్క పన్నులను చెల్లించు శక్తివిబటిగాని కర్బులను తగ్గించు విషయమునుబట్టిగాని యేవిధముగా చూచినను బడ్జెటు చాల అసంతృప్తికరముగ నున్నది. ఉప్పుపన్ను తీసివేయబడలేదు. పొన్ను తెల్లగ్రాపు చార్జీలు యెక్కువై అభివృద్ధిని నిలిపివేసినవి. మిలిటరీ కర్బు యింకను యెక్కువగానే యున్నది. నేనమీద నంత మొత్తమును వ్యయపరచుట అసంపరము. రాష్ట్రీయకపక్షములను తగ్గించుట సభలో వైచక్య విజయము నాటుటయేయున్నది. అని నారాయణదాసుగారు చెప్పిరి.

మరిష్టంద్ర విష్ణుదాసు

కరాచీ నుంకముల విషయము అప్రెనెటరీసిటీ చాల కష్టముగ నున్నదనియు వారు కష్టపడి తనిచేస్తే జీతము చాలుటలేదనియు వీరు చెప్పిరి. మిలిటరీకారాలను ఫాసింగి బ్రిటిషు సోల్డీకు బదులుగా యిండియాన్ సిపాయిలనేయే ర్పాటు చేసినట్లయిన 9 కోట్లు లాభమువచ్చునని చెప్పుచు తుదకు ప్రతి ఎక్సైజుపన్నును తొలగింపవలసినదని నొక్క చెప్పెను. సభవారప్యడు ఫలాహారమునకు లేచిరి.

ఫలహారానంతరము

గోస్వామిగారు

ఫలహారానంతరము హిందూదేశములో ప్రజలయొక్క ఆర్థికస్థితులను విచారించుటకు ఆర్థిక విచారణసంఘము నేల యేర్పాట్లుచేయలేదని గోస్వామిగారు ప్రభుత్వమువారి నడిగెను. మిలిటరీ బడ్జెటు 50 కోట్లుంటే దేశము భరింపజాలదు. మారకము విషయమున ప్రభుత్వమువారివైఖరి చాల ప్రమాదములు కలగజేయునదిగా నున్నది. హిందూదేశమునకు వచ్చిన లాభములన్నియు సకారణములుగా వచ్చినవిగావు. మెప్పును తీర్చుచాల తొందరగా చేయబడినదిగాన పవిత్రమైన దానిని గా యెంచుటకు వీలులేదు.

కస్తూరిభాయి లాల్ భాయి

గారు ప్రతి ఎక్సైజుపన్నును తొలగింప లేదని చెప్పుచు తమసభకులను హిందూదేశము లోనికి దిగును తి చేసి జాతీయ పరిశ్రమలకు రూపుమాపుటకై విదేశములకు సాయపడునట్లు మారకపురేటు నుంచినందుకు ప్రభుత్వమువారిని ఖండించెను. ప్రతిపక్షకులను యిండియాన్ మార్కెటులో లాభము లేకపోవుటయేగాక వారి విదేశీకర్తకముగూడ నష్టముల పొలుచున్నది.

అభయంకరుగారు

బడ్జెటుయొక్క వైఖరి హిందూదేశమును దోచుకొని పోవునట్లుగానున్నది. రైల్వేలు పోస్టుఅఫీసులు తెల్లగ్రాపు అఫీసులు మొదలగు కాఖిలలో ప్రజలకు సంతృప్తముగా జోక్యమియ్యకుండా వాటికారకు చెచ్చింపబడు మొత్తముంతయు హిందూదేశములో చెచ్చింపబడవచ్చును అని ప్రజలకొఱతేనని చెప్పిన లాభమేమి? (దెల్వీ:—వినుడు నీనుడు) వైస్ర్యమును భారతీయుల హస్తగతమొనర్చుటయేగాక తుపాకులు గూడ యెచ్చటనే చేయబడవలెను.

బర్దైనుగారు:—హిందూదేశములో ఉపయోగింపబడు తుపాకు లెచ్చట తయారైనవే. (నవ్వు.)

అభయంకరుగారు:—ఒక్క తుపాకులేగాదు, యాభాశాసన మొదలైనవన్నియు యెచ్చటనే తయారు కావలెను. కాసనసభలు కార్యనిర్వాహకసభలునట్టిబూటకములు. డిమాండులన్నియు అట్లూ కావున సమయము వచ్చినప్పుడు డిమాండులన్నిటిని నిరాకరించి మనము ప్రభుత్వమువారి కై డబ్బు కొట్టవలెను.

మహమ్మద్ యాకూబు:—పన్నులు హిందూదేశమున చాలయెక్కువగానున్నవి. మిలిటరీ కర్బులు పోస్టులెట్లు, రైల్వేకేట్లు తగ్గింపబడువరకు దేశములో శాంతిలేదు. రాష్ట్రీయకపక్షములలో సంయుక్తరాష్ట్రీయులకు అన్యాయము జరిగినది. వచ్చే సంవత్సరము మిగిలినంతవరకు ఆవారము ఆలిఖురు విశ్వవిద్యాలయములకు ఎక్కువగ్రాంటుల నీయవలెను. మనకార్యక్రమము ప్రతిఘటన ముగాని విప్లవకరముగాని కాదు.

పండితపాతీలాల్:—మన మెవరు?

యామాబుగారు:—స్వతంత్రవాదులమైన మనకు చట్టనమ్మకమైన కార్యక్రమముగలదు. సంస్కరణములు మరియొక

సారి వచ్చువరకు దేశము శాంతియుగా అడిగిన కానికి ఒప్పుకొనవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని అడుగుచున్నాము.

కేల్కారుగారు

బడ్జెటు పూర్తిర్యాణమునవలన గనపరచుచున్నది. చేంబరులయిన కమిషనువారిమాటల నములులో పెట్టవలెను. ఆర్థికసంవత్సరము ఏప్రిల్ 1 లేదోగాక జూలై 1 లేదో ప్రారంభింపబడవలెను. ఉప్పుపన్నును ప్రభుత్వమువారికే యేకాధికార ముండరాదు. ప్రైవేట్ మైన ఎక్సైజుఆచార్యము పోవలెను. అప్పులుతీర్చుటయే చాల అన్యాయముగనున్నది. హిందూదేశపు రివిన్యూకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమే బాధ్యతవహింపవలసియున్నది గావున హిందూదేశమునందున్నట్లయి పోవునది భయమకకరలేదు. మిల్లులు జమానుల అన్యాయములెట్లున్నను ప్రైవేట్ ఎక్సైజుపన్ను తప్పక తొలగింపబడవలెను. పూర్వమున మారకము విషయమున ప్రభుత్వమువారి వైఖరి కాన్సిల్లబిల్లుల నమ్మటలో యంతమాత్రమును బాగుండలేదు. లెక్కలను కలగలుపుచేసి యిండియా ప్రభుత్వమువారు జాతీయ ప్రభుత్వమువారికే ప్రవర్తించుచున్నారని సభవారిని సమీక్షించుటకు ఆర్థిక పథ్యడు ప్రయత్నింపవలెనుగాక యని కొరయెన్నను. అని కేల్కారుగారు చెప్పిరి.

రంగ అయ్యరు:—రైల్వేబడ్జెటువలెనే యీబడ్జెటు కూడ బీదవానిబట్లుకాదు రాష్ట్రీయకపక్షములను తగ్గించుటలో వరదల విశేషవస్త్ర మునుభవించిన సంయుక్తరాష్ట్రీయునకు నిశ్చయముగా అన్యాయమే జరిగినది. హిందూదేశమున పన్నులను విధించునిమిత్తము ఆర్థికపథ్యడు యిండియా ప్రభుత్వము మీదరానే మాట్లాడాడుగాని వ్రాసిన పుస్తకమును చదివిన బాగుండును.

ఆర్థికపథ్యడు:—నేను చదివియున్నాను. రంగ అయ్యరు:—సంతోషమే. జిన్నాగారు:—అది నూతనప్రయత్నమేనా? రంగఅయ్యరు:—ఇండియా ప్రభుత్వము మాత్రము నూతన పద్ధతుల ననుసరించి యున్నదా? (నవ్వు) తిరిగిచెప్పుచు మిలిటరీ కర్బులలో కనీసము సగమైన క్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు భరింపవలసినదని రంగఅయ్యరుగారు చెప్పిరి. హిందూదేశదేవమును ప్రజలను బ్రిటీషు నిరంకుశాధికార వర్ణమయొక్క ధనవికాచమును “వశేయ ఆర్థికపథ్యడు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

సభ అంతటితో లేవటవరకు నిలిపివేయబడెను. (అ. తె.)

ది|| బ|| ఆర్. రామచంద్ర
రావుగారు మరల కలెక్టరుగా
నేల నియమింపబడిరి

చెన్నపురి కాసనసభ యందు వ్యక్తములు

యస్. సత్యమూర్తిగా రిట్లుడిగిరి:—

ప్ర. (ఆ) మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగ కొరగా భారత ప్రభుత్వకాసనము 100 పెక్కును ప్రకారము భారతమంత్రి యొసంగిన ఆంగికారముపై 1917 లో మద్రాసు సివిలసర్వీసు ఉద్యోగులగు ది|| బ|| ఆర్. రామచంద్ర రావుగారిని మద్రాసు ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగా భాయముగ నియమించిరా?

(ఆ) వారు ఆఉద్యోగమునందు 1924 డిసెంబరు వరకుండెరా?

(ఇ) అప్పటి నుండి యీ నా రి ని ప్రభుత్వ కాన్సల్టెవరకున్న తక్కువదను మద్రాసుకలెక్టరుగ నియమించిరా?

(ఈ) ఇట్లు నియమించుటకు భారత ప్రభుత్వముయొక్క యి, భారతమంత్రియొక్కయు ఆంగికారమును బడసిరా?

(ఉ) తమన్న రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునా రెయిఫికేషన్లు తో నిట్లు ప్రవర్తించిరి?

ఉ (అ) అవును.

(ఆ, ఇ) రామచంద్రరావుగారు లాడిపార్టుమెంటు ప్రభుత్వకార్యదర్శిగ 1924 ఏప్రిలు 12 వరకుండెరి. అప్పుడు వారిని రివిన్యూకాఖిలో ప్లెవలు ద్యూటీమీద నంపిరి. అప్పుడు ద్యూటీలో (సెలవునందున్న 1924 మే 23 నుండి సెప్టెంబరు 29 వరకు గాక) 1924 డిసెంబరు 8 వరకుండెరి.

మద్రాసు కలెక్టరు నియమింపబడి 1924 డిసెంబరు 4వ తేదీని చార్జీ వుచ్చుకొనెను. కలెక్టరు ఉద్యోగము నానియచు కార్యదర్శి ఉద్యోగము కన్న హోదాగా గాని తరగతిలోగాని తక్కువగాదు.

చెన్నై తిరిశానననభ

ఆయవ్యయపట్టికపై చర్చ

సభ్యులయందు తీవ్రమగు నసంతృప్తి

సభవారి యభిప్రాయములను నిర్లక్ష్య మొనర్చుచున్నందులకు ఆగ్రహము

చెన్నై తిరిశానననభ ఈదినమునయు 11X00లకు డి.బి. ఎన్. డి. స్వామియ్యప్పగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. ప్రజ్ఞాపత్రములు ముగిసినపిదప గా. ఆర్. వీ. గ్రహము గారు పాల్గొంటున్నట్లును ప్రజ్ఞాపత్రము నిలిపియుం చుటలేనని ప్రతివాదించెను. సభివా రాప్రతిపాదన నంగీకరించిన మీదట రాజ్యాంగసభ్యులపట్టికపై సాధారణము సాగింప నుండెను.

చర్చాపద్ధతి

ఆయవ్యయపట్టికపై చర్చను ప్రారంభింపక పూర్వము ప్రతిసభ్యునకును 15 నిమిషములు కాలపరిమితి నిర్ణయింపబడు ననియు మాడవనము మధ్యాహ్న మంతయు ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రత్యక్షతరము లొసగుటకు నవలివేయబడుననియు ఆధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు

స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడగు పి. సి. వెంకటపతిరాజు గారు ఆయవ్యయపట్టికపై చర్చను ప్రారంభించుచు, ఈవత్సరా యవ్యయపట్టిక ప్రజ్ఞాపత్రమున నున్నదనినడిచిరి. ప్రభుత్వ మువారు, సరియగువలయులను వ్యయమును తగ్గింపలేదు. వారి విధాన మారణ్యములను చాల అవివేకముగ పరిణమించెను. ప్ర భుత్వమువారు రసవదలముగా గొప్పగొప్ప మొత్తములను భవనము ల నిర్మాణములపై వెచ్చించుచున్నారు.

వెంకటపతిరాజుగారు:- జాతీయనిర్మాణకాఖలగురించి నడుపుచు, నది పూర్తిగా నిరాదరణమొనర్చబడెనని నుడిచెను. ప్రజల కత్తుల ముఖ్యమగు ఆరోగ్యవిషయమున నొక్కొక్కటియు సభివృద్ధిలుగ లేదు. జిల్లా ఆరోగ్యసంఘములు నియమింపబడెను. కాని వీనికి ధనములేక ఎట్టిపనియు చేయ జాలకున్నది.

చైద్యకాఖనుండి పల్లెటూళ్లకు వైద్యసహాయ మొనర్చుట కిట్టివలనొక స్కీము ఆచరణలో పెట్టబడెను. కాని ఇం దువలన ప్రజల కెట్టియుపయోగమును నుండజాలదు. ప్రజలకు దేశీయవైద్యముపై నమ్మకముగలదు గాని పాశ్చాత్యవైద్యము పై నమ్మకములేదు. అంతియగాక- పాశ్చాత్యవైద్యమును ప్రజలందరికి అందుజాలాలనికే డెచ్చుట చాలవ్యయకరము. ఆయుర్వేద యానానివైద్యములను చచ్చుకగా ప్రజలయందుబాటు లొనికి డెచ్చుట సాధ్యమగును. మంత్రాగ్రాహ ప్రయత్నించు చున్నవిధానమువలన పరిశీలన లేనంతయు సభివృద్ధి నొందజాలవు.

ఇతరమంత్రులకంటె విద్యాంగమంత్రిగారు తమకాఖల కెక్కువధనము సంపాదించగలిగిరి. కాని దేశీయవైద్యకలపిరియత్నించుట కిటు త్ర మేమాత్రము జాలదు ప్రాథమికవిద్య ఏ మాత్రమున సభివృద్ధి నొందలేదు 1000 మంది జనసంఖ్యగల ప్రతి గ్రామమునందును నొక ప్రాథమిక పాఠశాలను పెట్టుటకు ఏకొక

(ఈ) భారత ప్రభుత్వముయొక్కయు భారతమంత్రి యొక్కయు అంగీకారమును పడజులేదు.

(ఈ) ఈ ఉద్యోగ నియామకమునకు అధికారములు రాష్ట్రీయప్రభుత్వమునకేకలదు.

రావు సాహెబు యు, రామరావుగారుగూడ యిదేవిధ ముగ ప్రశ్నిపడుచు యువనయమై భారత ప్రభుత్వమువారిని సంప్రతంపగా భారత ప్రభుత్వకాసనము 100 గెజ్జనుక్రింద ప్ర త్యేక్షాద్యోగముల నియమింపబడిన వారి ని అస లు ఉ ద్యో గ ము ల కు మరల అం ప రాద ని యు, అస లు ఉ ద్యో గములు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము ప్రత్యేకముజేసిన సలహాల పై చేయుటచేత వారు తగినవారనుమాటరాదనియు స్పష్టముగ చెల్లినమాట నిజమేనాయనియు, అట్లేన డి. బి. రామచంద్ర రావుగారిని మరల కలెక్టరుగ నేలపంపిని యడుగగా ఆట్టిచే మియునులేదని ప్రత్యక్షతర మియ్యబడెను.

రావుసాహెబు రామరావుగారు మరియొక ప్రశ్న నిట్టికిరి.

ప్ర. అ. డి. బి. రామచంద్రరావుగారి మద్రాసు కలె క్టరుగ మోపుటవలన ప్రావిన్సులను సభ్యులలో మూడు ఉన్న తోద్యోగములను నొకటి అగ్గిపాలెదా?

అ. ఆ టైమియెడల ప్రావిన్సులు సభ్యులు అసీపరులకు జాలుగుద్యోగము లిదివరకున్నవని నిట్లుండుట తమ చేయ దలంపిరి.

(ఈ) ఆట్టి చేమియును ఇరుగలేదుగాన యీ ప్రశ్న వాచేగదు.

స్కీము నేర్పరచిరి. కాని- ప్రభుత్వమువారు వాదనమొనర్చిన గ్రాంటుల నొసగకపోవుటచే చాల ప్రాథమిక పాఠశాలలుమూల బడెను. వేతనము చాలక ప్రాథమికపాఠశాలయలకు చాల అసంతృప్తి వ్యాపించియున్నది.

స్థానికస్వపరిపాలన కాఖలగురించి మాటలాడుచు స్థాని కసంఘములపట్టి నిర్వహణలకు పూర్వముకంటె సభాన్యస్థితి యందున్నవని నుడిచిరి. స్థానికసంఘములకు గ్రాంటులు నొసగు టయిందుకు, నియామకములందును ఇదివర కేదోకొన్ని నిర్దిత మూత్రముల నవలంబింపబడుచుండెడివి. ఇప్పుడెట్టి నిర్దితపద్ధ తి నుగూడ లేదు. స్థానికసంఘములకు ఆర్థిక సహాయములు నిరాకరింపబడు చుండుటచే వారెట్టిపనియు చేయజాలకున్నారు.

రా. బి. టి. రామలింగచెట్టిగారు ఇదివరకెల్లను రాష్ట్రీయ కప్పములే రాష్ట్రీయాభివృద్ధికే భంగముగ నుండెనని ప్రభుత్వ మువారు చెప్పుచు జాతీయాభివృద్ధికరములగు కాఖలను కుప్పింప జేయుచుండిరి. ఇప్పుడు రాష్ట్రీయకప్పములు కొంతతగ్గింప బడుననుమాదన వచ్చెను. కాని ఈమొత్తములను మింగినేయు టకుగాను ప్రభుత్వమువారు ముందుగానే వేరేరరు ఖర్చులను సిద్ధ మొనర్చియుంచి జాతీయాభివృద్ధికరములగు కాఖలను వెనుకటి స్థితియందేయుంచిరి. ఆర్థికసభ్యు డింకను- ఉద్యోగకాఖల వ్య యమును తగ్గించుటను గురించి నుడువుచుండెను. రెండు వత్స రములకు పూర్వముమాత్రమే వీనియందు రి6 లక్షల వ్యయము తగ్గింపబడెను. కాని ఇప్పుటిస్థితిని వెనుకటి స్థితితో పోల్చిచూ చినయెడల 100 లక్షల వ్యయ మధికమయ్యెను. ప్రస్తుతము పార్ల మెంటువారి యెదుటనున్న బిల్లు అంగీకరింపబడిన తరువాత నింకను వెంతవ్యయము నెత్తిమీదబడునో జెలియదు.

ఇంతియగాదు. తెక్కులయందు గారయొనర్చి ఇంతవరదీ కును వోటులులుగానున్న యుద్యోగములను ఇప్పుడు నాకవోటు లులుగా జేయుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి క్రిందనున్న ప్రతి పెద్దయుద్యోగమును నాకవోటులులుగా జేయుబడెను.

క్రొత్తగా కొన్ని యుద్యోగముల నేర్పరచిరి:- ఇంపీ రియలు సర్వేసులో నివాసినెట్టి ఆయుద్యోగములందుంచి వా నిని నాకవోటులులుగా జేయుటకు గావించబడుచున్న పన్నుగడ టుచాల గర్హ్యములేనవి.

ఉపన్యాసకుడు రాష్ట్రీయమునందు మద్యవ్యాపారమును గురించి నుడువుచు, మద్యకాఖనుం దది చాల అన్యాయమైనవని యు.ఆది బీదవారిపై బలవంతముగ పన్ను జేయుటయనియు నుడిచిరి. ప్రజలకు మద్యముత్రాగునటుల బలవంతపెట్టుట లేదననది సరియగు ప్రత్యక్షతరముగాదు. బీదప్రజలయెదుట మద్యమునుంచి వ్యామోహమును గల్పించుటచే వారు దానినుండి మరలజాల కున్నారు. ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ఈఆదాయమును తొల గించి- సంపూర్ణ మద్యపాననిరోధము నాచరణలో పెట్టవలెను. ఇందువలన ఆదాయమునకు భంగముగలుగునను జెదరింపు ఇప్పు డు నిరాధారముగ గానియును. రాష్ట్రీయకప్పములందు తగ్గిం పబడిన మొత్తములో కొంతమొత్తము నీ యాదాయమును అంత మొందించుటచే గలుగుటకును పూర్ణపచ్చును. ఈ యవకాశ మును నవలంబింపబడు ముందుముందు మద్యాదాయమును తొల గించుట కష్టముగతో మను. ఉపన్యాసకుడు ముగించుచు రాష్ట్రీ యోద్యోగములకు క్రొత్తగా నియామకము లొనర్చవచ్చుడు ఇం పీరియలు సర్వేసులోనివానిని నియమింపక తక్కువస్కేలుపై నితరుల నియమింపవలెనని నుడిచిరి.

డి. బి. కృష్ణమ నాయరుగారు

ఈ వత్సరపట్టిక లోటుపత్రముగలదే అందు గానియు ముఖ్యవిషయము. కొన్నివత్సరములుగా నిట్టిలోటు పత్రములు ఆచారమై పోవుచున్నది. దీనిని పూర్ణముగ ఆర్థికసభ్యులు రెండు మార్గముల జెలిపిరి. అందొకటి క్రొత్తపన్నులు, ఇట్టిపన్నులు ప్రజాభివృద్ధికేక మగుటయేగాక- ప్రజలకు నెంతమాత్రము హెచ్చుపన్నుల నొసగజాలకున్నారు. ఈ రాష్ట్రీ యున్ని రాష్ట్రముల కంటెను అధికముగ పన్నుల భారముచే క్రుంగి పోవుచున్నది. ఇంకను పన్నుల విధించుట- బంగారుగుడ్డుపెట్టు బాతును జేరాచే చేపవీట్లను. రెండవమార్గము ప్రభుత్వవ్యయ మును తగ్గించుట. ప్రభుత్వమువారు ఇంతవరకును సరియగు మార్గ మున వ్యయమును తగ్గించుటలేదు. వీరు వ్యయమును తగ్గించుటకు

బదులుగా అమితముగ వ్యయమును హెచ్చించుచుండిరి. వ్యయ మును తగ్గింపవలెనన్న పెద్ద యుద్యోగములను తగ్గింపవలెను. కాని అచ్చట కొంతమంది పోలీసులను ఇచ్చట కొంతమంది బం ద్రులను తొలగించు చుండుటవలన లాభము లేదు. ఈసభ వారు ప్రభుత్వోద్యోగములపైన ఇంక నెక్కువ వ్యయమును భరింపలేరని తెలిపినను లీకమీషనువారి నూచనల వనుసరించి యూరపియ సుద్యోగుల వేతనము లమితముగ హెచ్చించి క్రొత్తభారమును రాష్ట్రీయపై వేసిరి. లీకమీషను నూచనలను ఆచరణలో పెట్టుకొని రాష్ట్రీయవా రెంతమాత్రమును సిద్ధముగ లేరని ఈ సభయం దేకగ్రహముగ తీర్మానింపబడెను. అందు ప్రభుత్వసభ్యులుగూడ గలరు. భారతకాసనసభవారిచేగూడ నిట్టి తీర్మానమునే గావించిరి. కాని భారతకార్యదర్శి ఈతీర్మాన ములకు పాఠశాలలో బాలురు వాదనావాదసభలందు గావించు తీర్మానములకు పరిగణించిరి. ఇండియానుంత్రి వానిని త్రోసి వేసెను. ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గింపవలెననివో పెద్దయు ద్యోగములను కొన్నిటిని తగ్గింపవలెను. విద్యాప్రచారమునం దిప్పుడును- ఆంగ్లము చాలకాలమునుండి ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాల యమును గోరుచున్నారు. తమకులు తిరుచనాపల్లియం దొక విశ్వవిద్యాలయమును గోరుచున్నారు. అవిధముగనే కేరళానూ లకుగూడ ఒక ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయ మత్యవసరముగ నున్నది. ఈ సందర్భమున పాలమూటునందు విశ్వవిద్యాలయము నేర్ప రుచుటకు వసతులు గలవు.

వరదలవలన మలబారునకు గలిగిన నష్టమును వివరించు చు, మలబారునందొక రబ్బరుకంపెనీకి గలిగిన నష్టమునకు గాను 40 వేలు పరిహార మొసగుటకు ప్రభుత్వమువారు రెంచుచుండిరని యు, ఒకరికి పరిహారము నొసగునపుడు - అదేవిధముగ నష్టప డిన ఇతరులకుగూడ పరిహారమొసగుట వ్యాయమనియు నుడిచిరి.

అబ్దుల్ హై సాహెబుగారు

మహమ్మదీయులకు విద్యాసౌకర్యములు సరిక లేవని నుడు వుచు - ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు సరియగుక్రొద్ధ దీసికొ నకుండుటకు విచారమును జెలిపిరి. ఇంగులకు - ప్రాథమికవిద్య ను నిర్బంధముగ నొసగవలెను. దత్తమండలములలో చాల గ్రా మములు ఎట్టిపాఠశాలాసౌకర్యములకే బాధపడుచున్నవి. విద్యాంగమంత్రిగారినివినయములను గమనింపగోరుచున్నాను.

టి. ఎ. నరసింహాచారిగారు

రాష్ట్రీయమునందు వ్యవసాయము, వాణిజ్యము మొదలగు వాని సభివృద్ధియొనర్చునది, రాష్ట్రీయాధికస్థితి బాగుపడజాలద నియు, ఆర్థికస్థితి అభివృద్ధి నొందినగాని ప్రభుత్వదాయ మభి వృద్ధిగాదనియు నుడిచిరి. ప్రస్తుత ఆదాయము సభివృద్ధిలోటు పూర్తి జేయుటకు - క్రొత్త పన్నుల విధించుటకు గురించి మన స్సునందైన తలంచుటకు వీలులేదు. పను ప్రభుత్వోద్యోగ కాఖలతగ్గించుట కిమాత్రమును సాధ్యముగాదు. సంస్కృతిలు వచ్చినతరువాత- సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తప్ప- ప్రభుత్వముయొక్కగాని, ప్రజల యొక్కగాని స్థితివిమాత్రమును సభివృద్ధిగాలేదు. అందుకు మారు గాపరిశీతులు మరింతయధ్యాసము లయ్యెను. ద్వంద్వపరిపాలన ము అంతరించి రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనము వచ్చినగాని యెట్టిఅభి వృద్ధియు సాధ్యముగాదు. ఇతరవ్యయములయందు పన్నాసకు డు తగ్గింపులనుచుచును కాసనసభ్యుల ప్రయోగప్రబలలను తగ్గింపవలెనని నూచించిరి

* * *
కాసన సభవారి దినమున ఆల్పహారములకు లేవకయే చ ర్చించుచుండిరి. ప్రతి దినమువలె సాయంత్రము 5 X00 లకు గాక ఈ దినమున సాయంత్రము 4 X00 లకే లేచుటకుగా నిజ్జేర్చుపబడెను.

బాన్సా హా త్య

బొంబాయి, మార్చి 3. బావలా హత్యనుగూర్చి విచార ణ కర్తవీఫ్ (పెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటు) వద్దయ్యానెల 17వ తేది యాప్రాంతమందు చేయబడవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

దంతచూరము

జులై 1-కి వల యా. 0-2-0 డజ్జ 1 1/4-0
ఈసభాచూరముతో పండ్లుతో ముఖులను చిగుర్లు గట్టిపడును. బుల్లెంబి రక్తము కారకుండును నోటుదర్పంధములేక యుం డును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

రోమహరి డబ్బా 1-కి య. 0-8-0
జమ్మకొంబుము డిబో, నువరాను - బొంబాయి,

చెన్నపురి కార్పొరేషను

మహాత్ములకు సన్మానపత్రము

తీర్మాన ముమోదింపబడెను

నిన్న రేడియో సాయంకాలము ఖానుబాదరు మహమ్మదు ఉస్మాను సాహెబుగారి ఆధ్వర్యమున 4వ జరిగినది. 20 మంది సభ్యులును కమిషనరు జి. టి. బోగుగారును సభకు వచ్చిరి.

చెన్నపురి దొరతనమువారు యిండియాదొరతనమువారికి పంపబడిన సాక్షి కవ్వము 848 లక్షలలోను 126 లక్షలు తగ్గింపబడెను. ఇక 222 లక్షలుమాత్రమే పంపబడవలెను గాన కూతులు నడిచి బొగుచేయుటకు దొరతనమువారు ధనమొసగవలెను అను తీర్మానమును రావుజూదరు ఓ. తనికెళ్ళవలంకెట్టిగారు రుపపాదించిరి. కాని చాలమంది ప్రతిపూలుగా నుండుటచే నెట్టిగారు తీర్మానమును వదలుకొనిరి.

“మహాత్ముడు యీసెల 7 వ రేడియో చెన్నపురికి వచ్చినపుడు వారికి కార్పొరేషనువారు సన్మానపత్రమును సమర్పించుటకు తీర్మానింపబడెను” అను తీర్మానమును హమీదుఖానుగారు రుపపాదించగలిగిరి. ఈ తీర్మానమును చర్చింపవచ్చునా అని ఓట్లుపుచ్చుకొనగా 20 మంది అనుమతముగాను 8 మంది ప్రతిపూలుగాను ఓట్లు యిచ్చిరి. చర్చించుట కనుమతి యియ్యబడెను. హమీదుఖానుగారు పై తీర్మానము నుపపాదించిరి. బి. చక్రవర్త్యులెట్టిగారు దానిని ననుమతించిరి. రాజకీయ నాయకుల నిగామనము సన్మానపత్రము సమర్పించుటలేదు. విశ్వవిఖ్యాత భారతపుత్రుడగుచేతనే మహాత్మునకు మనము సమర్పించదగునని చక్రవర్త్యులెట్టిగారునుండిరి.

“కార్పొరేషను సభాధిపతులను మహాత్ముని కనుమలముగ వినమున సన్మానపత్రమును సమర్పించుటకు నిర్ణయింపబడెనుగాన దానిని స్వీకరించుటకు సభాధిపతులనుకు దయచేయవలెనని యీసభవారు మహాత్ముని కొరచున్నారు” అను సవరణను వ్యాసారావుగారు రుపపాదించిరి. టి. నుండరరావుగారు రుపపాదించిరి.

ఉపసంఘము సేర్వరచినచాలును యీసభరగ అనవసరమని డాక్టరు బి. రామకృష్ణమూర్తిగారు రుపపాదించిరి.

“ఆధ్వర్యము ఉస్మానుసాహెబు, డాక్టరు సి. నజీర మొదలగు రాజకీయ, తనికెళ్ళవలంకెట్టి, బి. చక్రవర్త్యులెట్టి, నామి వేంకటాచలంకెట్టి, హమీదుఖానుగార్లు ఉపసంఘముగా సేర్వరపడిరి” అను తీర్మానమును హమీదుఖానుగారు రుపపాదించిరి. రాజకీయసంబంధముగాని సన్మానపత్రమును సమర్పించవలెను అను వాక్యమునుగూడ చేర్చవలెనని కొందరు కోరగా హమీదుఖానుగారు రుపపాదించిరి.

సభవారు అనుమతించినవ్యయమును కమిషనరు కిరింపవచ్చునని 5 వ మెంబర్లు 9 వ నిబంధనలో నున్నదని తనికెళ్ళవలంకెట్టిగారు నుడిచిరి. సన్మానపత్రము సామోదించుటకు గూర్చి చర్చ జరిగినది.

సన్మానపత్రమును సిద్ధపరచుటకు ఉపసంఘము వారు నేడు (4వ రేడి) మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమై దానిని సేదాసాయంకాలము 5 గంటలకు జరుగు కార్పొరేషను సభలో సమర్పించవలెనని చివరకు నిర్ణయింపబడెను.

ఈతీర్మానముపై ఓట్లు పుచ్చుకొనిరి. తీర్మాన ముమోదింపబడెను.

ఇందుల కకవ్వములకు 500 రూపాయల కొసంగవలెనని టి. నుండరరావు నాయకుడుగా రుపపాదించిరి. మహాత్ములొక సన్మానిగాన వెండిపెట్టె సంగీతంపడని చక్రవర్త్యులెట్టిగారు నుడిచిరి. గాంధీగారు ధన్యాయము సంగీతంపరు. 10 రూపాయలు చాలునని బి. జె. పటెంగారు నుడిచిరి. వ్యాసమును ముద్రింపవలెనుగాన 100 రూపాయల కొసంగవలెనని వ్యాసారావు గారు నుడిచిరి. ఆమాచర ఆమోదింపబడెను.

మొదలేగారిని కన్సల్టింగు యింజనీరుగా నియమించుట

దీనినిగూర్చి చర్చజరిగినది. మొదలేగారిని నియమించుటకు కార్పొరేషను వారికి అధికారము కలదా అనువిషయమున కార్పొరేషను ఇంజనీరులైన శ్రీ చదువుడెను. ఈవిషయమున అడ్వకేటుజనరలు అభిప్రాయమును తెలిపికొనవలెనని బి. బి. నటరాజ మొదలగువారు రుపపాదించిరి. అది ఆమోదింపబడెను.

శ్రీ శే. డాక్టరు కోమలగారు

కోమలగారి మరణమునకు యీసభవారు సంతాపము నొందుచు వారిపట్లనుండునుకు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు. అను తీర్మానమును రామకృష్ణమూర్తిగారు రుపపాదించిరి. సభ్యులందరూ లేచి నిలువబడి దాని సామోదించిరి.

నేడు (4 వ రేడి) సాయంకాలము 5 గంటలకు మరల సభ జరుగును.

గాంధీ మహాత్ముని రాక

7 వ రేడి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చెదరు.

చెన్నపురి కార్పొరేషనువారు మహాత్మునకు సన్మానపత్రమును సమర్పించెదరు.

“ఈ నెల 7 వ రేడి శనివారమునాడు చెన్నపురికి వచ్చెదను. ఆ నాడేబయలుదేరి వైకంఠల్లెడను” అనుమహాత్ముడు డాక్టరు వరదరాజులనాయుడు గారికి “ఓం నమోః శాంతి వార” నిన్ననే నాయుడుగారికి చేసినది. వైకంఠుండి మరల వచ్చునపుడు ద్రవిడరాష్ట్రమున మహాత్ముడు సంచారముచేయును.

మద్రాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

మార్చి నెల 2 వ రేడి సోమవారమున శాసనసభయందు జరిగిన ప్రశ్నోత్తరముల నీటికి ప్రకటించుచున్నాము:

కడపజిల్లాలో తాలూకాలందు తిరిగించుట

కడపజిల్లాలో ఒక రెవిన్యూ డివిజనును, రెండు రెవిన్యూ తాలూకాలను, రెండుడిప్రూటికరసీమదారుల డివిజనులను రద్దు చేయుటకు కారణములు తెలుపవలయునని నరసింహాచారిగారు ప్రశ్నించిరి. ఇందులకు రెవిన్యూసభ్యు డి. తిరిదివిధమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. పులివెందుల రాయచోటి తాలూకాలతో కూడిన రాయచోటి డివిజను రద్దుచేయుటది రాయచోటి తాలూకా కడపడివిజనులోను పులివెందుల తాలూకా జమ్మలమడుగు డివిజనులోను చేర్చబడెను. ప్రస్తుతము కడప డివిజను చిన్నదిగ నుండుటచేత ఈ ఏర్పాటుచేయబడినది. కమలాపురం తాలూకా జమ్మలమడుగు డివిజనునుండి తీసివేయబడినది. దీని నొక డిప్రూటికరసీమదారు డివిజనుగా మార్చి కడప తాలూకాలో చేర్చుటకు ప్రభుత్వము వారు ద్వేషించుచున్నారు. సిద్ధవట్టం తాలూకాజనంఖ్య 60 వేలుమాత్రమే. ఆదాయము 90 వేలు మాత్రమే. అది కాక తాలూకా కార్యస్థానములును చొరుకును సిద్ధవట్టంనగరమునకు మర్యాదలంకనుచున్నది. బద్వేలుకు సిద్ధవట్టము 21 మైళ్ళదూరమున నున్నది. కావున ఈరెండునగరములందు రెండు ప్రత్యేక కార్యాలయములుండుట అనవసరమని తలచి సిద్ధవట్టమును డిప్రూటికరసీమదారుడివిజనుగా మార్చి బద్వేలు తాలూకాయందు చేర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనిరి. కడపలెట్టి రెడ్డిపల్లె డిప్రూటికరసీమదారుడివిజనులను రద్దుచేసి ఈకార్యాలయములను కమలాపురం సిద్ధవట్టంనగరములకు ఉద్దేశించబడినది. ఈ ఏర్పాటులన్ని రెవిన్యూ పరిపాలనమునకుగాని మరి ఇతరవిషయములందుగాని ఎట్టి ఇబ్బంది ఏర్పడదు. మీరు విక్రీలి సంవత్సరమునకు 89 వేల రూపాయలు ఆదా ఏర్పడును.

బెజవాడ తాలూకాబోర్డు విభజనము

బెజవాడ తాలూకా బోర్డును మూడు తాలూకాబోర్డులుగా విభజింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించుచున్నారాయనియు ఆ ఏర్పాటులను ఎప్పుడు అమలునందుంచెదరనియు, ఈవిషయమై కృష్ణాజిల్లాబోర్డువారి అభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు పుచ్చుకొనిరాయనియు సత్యమూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి. మూడు తాలూకాలు గ బెజవాడ తాలూకాను మార్పులను అన్నియేర్పాటులు చేయబడెననియు, ఈ ఏర్పాటులు ఎప్పుడు అమలునకువచ్చునో ప్రస్తుతము చెప్పటకు విలులేదనియు, ఈవిషయమై కృష్ణాజిల్లాబోర్డు వారి అభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు పుచ్చుకొనలేదనియు ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. కృష్ణాజిల్లాబోర్డు ఆధ్యక్షుని ఎన్నికవిషయమై కృష్ణాజిల్లాబోర్డునందు కేసు దాఖలుచేయబడగా వారికి బలము కలుగజేయుటకు తాలూకాల సంఖ్యను హెచ్చించుట యుచితమా అని ప్రశ్నింపగా కేసు విషయమై అధికారోత్తర ప్రభుత్వమువారికి ఎట్టిరిపార్డు అందలేదని ప్రత్యుత్తర మియ్యబడెను.

పాఠశాలలో సంగీతము నేర్పుట

పాఠశాలలో దేశీయసంగీతమును నేర్పుటకును, దేశీయ సంగీతము నభివృద్ధిపరచుటకు సంగీతసభలను మున్నగువాటికి తన ధనసహాయము గావించువిషయమునందును ప్రభుత్వమువారు మేమి ఏర్పాటు లానర్పిరని సజ్జానాగారు ప్రశ్నించిరి. స్త్రీల ప్రయోనింకపాఠశాలయందును, బాలికల ఉన్నత పాఠశాలలో పాఠశాలయందును సంగీతము నేర్పుటకును, దేశీయ సంగీతము నభివృద్ధిపరచుటకు సంగీతసభలను మున్నగువాటికి తన ధనసహాయము గావించువిషయమునందును ప్రభుత్వమువారు మేమి ఏర్పాటు లానర్పిరని సజ్జానాగారు ప్రశ్నించిరి. స్త్రీల ప్రయోనింకపాఠశాలయందును, బాలికల ఉన్నత పాఠశాలలో పాఠశాలయందును సంగీతము నేర్పుటకును, దేశీయ సంగీతము నభివృద్ధిపరచుటకు సంగీతసభలను మున్నగువాటికి తన ధనసహాయము గావించువిషయమునందును ప్రభుత్వమువారు మేమి ఏర్పాటు లానర్పిరని సజ్జానాగారు ప్రశ్నించిరి.

మెంటరీ పాఠశాలయందును సంగీతము నేర్పుటకునున్నది. సెకండరీస్కూలు లీరింగు సబ్జెక్టులు విధానమునందు “సంగీతము” అన్నవల సబ్జెక్టులో నొకటిగనున్నది. ప్రభుత్వ పాఠశాలపాఠశాలయందు సంగీతమునేర్పుటకు ఉపాధ్యాయుల నియమించి అన్ని సౌకర్యములను కలుగజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తరచు పులు ఇచ్చియున్నారు. సంగీతవాద్యములను తయారుచేయువారి కెట్టిప్రాత్యూహప్రదానము ఇయ్యబడుచున్నదా అని ప్రశ్నింపగా సంగీతవాద్యములను తయారుచేయుట అధికముగ ప్రాముఖ్యమైన విషయముకాదు కనుక ఇంతవరకు ఈవిషయమై ప్రభుత్వము వారు కెట్టిపని చేయలేదని ప్రత్యుత్తర మియ్యబడెను.

వజ్రస్థి ఫిరూరి

వజ్రస్థి ఫిరూరియందు ఎక్కిక్యూటివు ఉత్తరవుల ననుసరించియు, కొద్దిలయందును క్షింపబడినవారిసంఖ్య నేరము నున్న గు వివరములగురించి రామలింగారెడ్డిగారు ప్రశ్నింపగ, మొత్తముమీద 276 గురు క్షింపబడిరి. కేసులయందు డిఫెన్సు పెట్టుకొనుటకు ప్రభుత్వము వారు కెట్టి ఆభ్యర్థన రములు కలుగజేయలేదని ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. విప్లవకారులతో రహస్యసంభాషణముల జరపినందులకు, వార్షిక ధనసహాయము సేసినందులకు, వారికి వసతుల నొసగినందులకు పోలీసువారి చర్యలవిషయమై వారికి తెలివినందులకు 62 మంది క్షింపబడిరినియు, వారిలో ఇరువురుతప్ప మిగిలినవారు రెండడ ఇప్పటికి విడుదలయ్యెనున్నారనియు ప్రభుత్వసభ్యుడు తెలిపెను.

చెన్నపురియందు కార్మికులకు వసతిసౌకర్యములు

చెన్నపురియందు కార్మికులకు వసతిసౌకర్యముల గణగ జేయువిషయమై ప్రభుత్వమువారు లేమనర్పపుచ్చుకొనిరిని సజ్జానాగారు ప్రశ్నింపగ, నగరనిర్మాణవట్టము, జిల్లా మునిసిపాలిటీలవట్టము, చెన్నపురి మునిసిపాలిటీలవట్టముల ననుసరించి కార్మికుల వసతిసౌకర్యములను కలుగజేయువిషయమై స్థానిక సంస్థముల కధికారమున్నదనియు, నిక్కు జాతులకు వసతిసౌకర్యములను కలుగజేయుటకు కార్మికశాఖవారు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారనియు, పులియాతతోపు అల్లరులపందర్బమున నడుపడినవారికి 200 వసతుల నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించినదియు ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఈ సందర్భమున చట్టనిర్మాణమునకు గడంగుటకు ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించుటలేదని తెలుపబడెను.

గవర్నరుగారి పర్యటనములు

ఆహ్వానములు పొంద నర్హులైనవా రెవరు? గవర్నరుగారి పర్యటనములలో ప్రైవేటు అగమనముల యందు స్త్రీమనుషుల నుండుటకు ఆహ్వానము పొంద నర్హులైనవారెవరనియు, ఇటీవల గవర్నరుగారు బెల్గాంకి వచ్చిన సందర్భమున ఆజిల్లా శాసనసభ్యులెవరైనను ఆహ్వానింపబడిరాయని శివరావుగారు ప్రశ్నింపగ, ప్రైవేటు అగమనములందు స్త్రీమనుషులనుండుట కెవరికి అధికారములేదనియు బెల్గాం పర్యటనమునందు ద్యూటియందున్న ఉజ్జ్వలగులాకా, జిల్లాజడ్జి జిల్లాబోర్డు మునిసిపాలిటీఆధ్వర్యము ఆహ్వానింపబడిరనియు, ఆ స్థానమునందున్న శాసనసభ్యుల కెవరికి ఆహ్వానము లండునో తెలియదు ప్రత్యుత్తర మియ్యబడెను.

కాటకనివారణనిధి

కాటకనివారణనిధి నుండి 1924 సంవత్సరమున ఎంత మొత్తము ఆహ్వాన ఇయ్యబడినదిరా కేకర్వరరావుగారు ప్రశ్నింపగ బెల్గాం ఆనంతపురం జిల్లాల రైతులకు పంచిపెట్టుటకై ఈనిధినుండి 81 లక్షల రూపాయలు ప్రత్యేకంపబడినదియు, నూటికి 7½ వడ్డీపై అప్పునియ్యబడినదియు, కాటక బాధితుల సౌకర్యార్థమై ఇరిగేషను పనులు 1924 సంవత్సరమున ప్రారంభింప బడలేదనియు ప్రత్యుత్తర మియ్యబడెను.

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ మార్చి నెల 4-వ తేది

బుధవారము

మహాత్ముడు :

మద్రాసు కార్పరేషను సన్మానము

గాంధీమహాత్ముడు వైకమునకు బోవుచు మార్గమున మధ్యమున చెన్నపురిలో నేడవతేదిన నా గడియవకాశముగైకొని, మద్రాసు కార్పరేషను వారతనికి సన్మానపత్రమును సమర్పింప నిశ్చయించి రని తెలిసికొనుట కెంతయు సంతసించెదము. మద్రాసు కార్పరేషను వారి టుల గావించుట కిదియే మొదటి పర్యాయము. ఇతర మ్యునిసిపలు సంఘము లనేకములు దేశనాయకులను సన్మానించుచుండెను. కాని మహాత్ముని గౌరవించు బాగ్యము ప్రధానపట్టణ పరిపాలక సంఘమున కింతవరకు గలిగియుండలేదు. ఇప్పటికయినను పురాధిపతులు మేల్కొనినందులకు వారి నభినందించెదము. కాంగ్రెసుసభ్యులు కార్పరేషనులో ప్రవేశించిన ఫలితము కొంతవరకపుడే బయల్పడుచున్నది. మహాత్మునకు స్వయముగ నెట్టి గౌరవ సన్మానములతో బనిలేదు. రజతపేటికలు మున్నగు విలువ గల బహుమానములను దాచిపెట్టుటకు తమకు పెట్టెబేడలుగాని, ఇతరరక్షణోపాయములుగాని లేవిని, మహాత్ము డిటీవల రాజకోటసంస్థానాధీశునితో విన్నవించెను. కాని, స్వయముగ పడికిన గాలు సంతమొత్త మిచ్చినను గైకొందు ననియు, దానిని కాపాడుటకు వీల్గలవనియు అతడు అజయ మొనగెను.

మహాత్ముని గౌరవించుట యనిన, తమను తాము గౌరవించుకొనుటయే. మద్రాసు కార్పరేషనువారు లోకోత్తర పురుషుని గౌరవించుటచే కృతార్థులు గాగలరు. మానవులస్వాదయములను కల్పించుకేసెడి పవిత్రభావములన్నియు మహాత్మునియందు మూర్తీభవించుటచే అతడు ఆసర్వ ప్రాయశఃగున్నాడు. సత్య అహింసలయం దితర ధర్మము లన్నియు నిమిడియున్నవి. ఈ రెంటిని భారతవర్షమనాది కాలమునుండియు ప్రధానములుగా భావించియున్నది. మహాపురుషు లప్పుడప్పుడు దయించి, ధర్మవ్యాపకమునకు తమ కిదిములను ధారబోయించుండే. భౌతికసంపద యందును, భౌతికాభివృద్ధియందును, భారత వర్షము నేడు వెనుకబడియున్నను, ఆధ్యాత్మిక సంపద నింకను కోల్పోవలేదు. హిందూదేశము నేడు జనకభో వెలుంగుచున్నటుల పెక్కునిదర్శనములు దెలుపుచున్నవి. ఇప్పటికిని ప్రపంచమార్గాన వర్తకమువంకే తనదృష్టిని బటపుచున్నది. నిజ కాంక్షిని పొందుటకు మార్గము గానక ఆధునిక ప్రపంచము పరితరించుచున్న సమయమున, మహాత్ముడు ధర్మసందేశమును ప్రకటించెను. హిందూదేశ మొకను గురువీత మలంకరించుచు, మహాత్మునిద్వారా ధర్మబోధను గావించుచున్నది.

అట్టి మహామహుని ప్రపంచమంతయు గౌరవించుచుండ, మద్రాసు కార్పరేషను గౌరవించుట యబ్బరమా? కాని, కార్పరేషను సభ్యులు గొందరు అనవసరభీతిని జూపి, సన్మానపువిలువను తగ్గించుట శోచనీయము. రాజకీయసంబంధము లేని సన్మానమును సమర్పింపవలెనని నిర్ణయించుటకు కఠం బేమియో తెలియదు. వివాదగ్రస్తము గాని యని చెప్పిన శర్వనచ్చునుగాని, రాజకీయముగాని అని చెప్పవలసినయవసరము లేదు. ఏలనన, మద్రాసు కార్పరేషనుకు రాజకీయవిషయములతో బాత్తుగ సంబంధము లేదని ఎవరును జెప్పబారదు. రాష్ట్రకర్షముల విషయమై తీర్మానమును ప్రవేశ పెట్టుటయే ఇందుకు నిదర్శనము. ఇతరవ్యవహారము లెటులున్నను, స్వరాజ్య మెల్లరకును ముఖ్యవిషయమేగద. స్వరాజ్యసిద్ధికై సర్వమును అర్పణజేసిన గాంధీమహాత్మునికి సన్మానపత్రమును సమర్పించునపుడు, ఆ విషయము నుదాహరింప గూడదా? రేపటిదినమే ఉపసంఘసభ్యులు గూడి, సన్మాన పత్రమును తయారుజేసి, కార్పరేషనుకు సమర్పించెదరు. (సన్మానాదిసత్కారములకై నూరు రూపాయలను కార్పరేషనువారు మంజూరుజేసిరి. సన్మానమును పార్చిమెంటు కాగితముపై ముద్రింపవలెనని వ్యాసారావుగారు సూచించిరి గాని, మహాత్ముని కేడిప్రియమో వీరింకను గ్రహింపకుండుట చిత్రము. అన్నిటికన్నను, కద్దరువత్త్రముపై సన్మానపత్రమును ముద్రించి సమర్పించుట ధర్మము. ఇందును గూర్చి కార్పరేషనువారు లేనిపోని వివాదములకు లోనుగారని నమ్మెదము. బాహ్యపదర్పనములచే మాత్రము మహాత్ముడు సంతృప్తిజెందడు. మహాత్మునిపై ప్రేమజూపుట లాంఛనముగాక మహాత్మునియగునేని, మద్రాసు కార్పరేషనువారు నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణముపట్ల తగు శ్రద్ధ వహింపవలయును. కాంగ్రెసుసభ్యులు కార్పరేషను నం దధికసంఖ్యలతో బ్రవేశించి, ప్రధాన పురపరిపాలకసంఘము దేశారాధనాతత్పరతయం దగ్రహణము వహించునటుల జేసెదరుగాక!

మంత్రి పద స్వీకారము

స్వరాజ్యపక్షమువారి నెదుర్కొనెడి కఠిన సమస్య మంత్రిపదస్వీకారము. లిట్టనుప్రభువుగారి నేర్పరితనమువలన, బెంగాలు శాసనసభయం దిప్పుడు అయిదుపక్షము లేర్పడినవి. అధికారపక్ష మొకటి. ప్రజాప్రతినిధులలో, హిందూమితవాద పక్ష మేర్పడినది. వీరికి సర్ పి. సి. మిత్రుగారు నాయకులుగ నయమితులయిరి. వీరు ద్వంద్వప్రభుత్వమును సమర్థించుచు దానిని కాపాడెదరు. మహమ్మదీయ మితవాదపక్షమునకు, ఫజలుల్ హక్కుగారు నాయకులు. స్వతంత్రపక్షమునకు, చక్రవర్తిగారు నాయకులు. వీరి కద్దతి రిస్సాంసీవు సహకారము. స్వరాజ్యపక్ష మయిదవపక్షము. స్వరాజ్యపక్షము వారెటుల బ్రవర్తించెద రని దేశ మెవరు జూచుచున్నది. దేశబంధు దాసుగారు, సందియము లేల్ల దీక్షనటుల, ప్రకటనము గావించిరి. తాము మంత్రి పదవులను స్వీకరింప మనియు, ఏ మంత్రివర్గమున కును తోడ్పడమనియు, వీరు స్పష్టపరచిరి. స్వరాజ్య పక్షమువారు స్వల్పసంఖ్యాకు లయినను, వీరి నిరో

ధము ఫలింపకున్నను, బెంగాలుకు సంబంధించి సంతవరకు వేరుమార్గ మవలంబింప రని ఎంచ వచ్చును. మధ్యరాష్ట్రము లెటులమెలగుననుప్రశ్న గలదు. మధ్యరాష్ట్రములందు స్వరాజ్యపక్షసభ్యు లధికసంఖ్యాకులు గలరు. వీరు మంత్రిపదవులను స్వీకరించెదరా? స్వీకరించెద రనువార్త యసత్య మనియు, ప్రధానకార్యస్థాననిర్ణయమునకై తాము వేచియుంటి మనియు, డాక్టరు మూన్సిగా రిటీవల వెల్లడిజేసిరి. నన్నటిదినము, మధ్యరాష్ట్రశాసన సభ సమావేశ మైనపుడు, గవర్నరుగారు సర్ మాంటాగూగారు, సభ్యులను బుజ్జగించి మందలించిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును చేపట్టనిచో తరుణసమయ మరుదెంచినపుడు సంస్కరకాభివృద్ధి గలుగ దని, వీరు బెదరించిరి. గవర్నరుగారి సలహాను, శాసనసభ్యు లంగీకరించెదరో లేక నిరాకరించి నిరోధమును కొనసాగించెదరో త్వరలో దెలియగలదు కాని మంత్రిపదస్వీకారముపట్ల అను కూలాభిప్రాయము ప్రబలుచున్న దని, ఈ వారపు మహారాటా పత్రిక వ్రాసిన యీక్రింది వాక్యము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. “స్పష్టమగు నిరోధకార్యక్రమము నెడట నుంచుకొని, మంత్రిపదవులను చేపట్టుటవలన కొన్నిలాభములు గూడ గలవని గ్రహింపవలయును. ఇంతవరకును, మంత్రిలు ప్రభుత్వమునం దొకభాగ మని చూపుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి. ఇయ్యది, సంస్కరణశాసనమునకు విరుద్ధము. వీలగు సానమునుండి అధికార వర్గమును ప్రతిఘటించునిమిత్తము మంత్రిపదవులను స్వీకరించుచో, నష్టము గలుగనేరదు. ప్రభుత్వ వర్గమునందు జేరి, మంత్రిలు ప్రజాప్రతినిధులుగను, ప్రజాపక్షవాదులుగను బనిచేసెదరు గాక. ప్రజాప్రతినిధు లగు శాసనసభ్యుల సహాయముతో, మంత్రిలు ప్రభుత్వమున జేరియుండియు పోరునలుప గలుగుదురు. కాని వీరిని శాసనసభ్యులకును మధ్య నన్యుక మేర్పడవలయును. ప్రజలు గోరినపు డెల్ల మంత్రిలు తమస్థానములను వదలుకొన సంసిద్ధులుగ నుండవలయును. నూతనవిభానవిజయమునకు సూత్ర మిడియే.” పై వాక్యముల జూచిన, మంత్రి వర్గమున బ్రవేశించియు, నిరోధమునలుప వీలగు ననుభ్రాంతి గనుపించును. ఇట్టి యూహ కేవలము గాలిలో మేడల గట్టుట వంటి దని దెలుప నక్కర లేదు.

కాంగ్రెసుల రామచంద్రరావు పంతులుగారు

కాంగ్రెసుల రామచంద్రరావు పంతులు గారు కోయంబత్తూరుజయిలునుండి విడుదలయై నిన్నటిదినము చెన్నపురికి విచ్చేసిరి. వీరికి మహా పూర్వకమగుస్వాగత మొసగెదము. పంతులుగారు కాంగ్రెసు పత్రికకు రెండవసంపాదకులు. వీరు నిర్బంధములకు జంకక తమధర్మమును జయప్రదముగ నిర్వహించినందులకు ఫలముగ, అధికార వర్గమువారు వీరిని పదునయిదుమాసముల కారాగృహశిక్షతో బహూకరించిరి. వీరిని దండించిన సందర్భములు గూడ కడువిచిత్రముగ నుండెను. తెల్లవారుజామున రాజమహేంద్రవరమునందు అరెస్టుజేయుటయు, వెంటనే కాకినాడకు గొనిపోయి పదకొండుగంటలకు విచారణచేసి, ఆదినము మధ్యాహ్నము మూడుగంటలకే శిక్షవిధించుటయు,

హిందూదేశ న్యాయస్థాన విచారణలయం దయి నను అపూర్వ మనుటకు సందియము లేదు. స్టేటు మెంటును దాఖలుచేయుటకు విరామము గోసను, మేజిస్ట్రేటుగా రొసగరయిరి. మేజిస్ట్రేటుగారి అసాధారణచర్యను, శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వమువారి దృష్టికి దీసికొనివచ్చిరి. ప్రభుత్వసభ్యుడు సయితము ఈ వివరీతశిక్షను సమర్థింప జాలక పోయెను. కాని, ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగ జేసి కొనక, న్యాయక్రమభంగముల నటులనే నిలువ విచ్చిరి మద్రాసు పరిపాలనా చారిత్రమున కిది మిగుల కళంకదాయకము. కొంతకాలము రాజమహేంద్రవరము జయిలులోను, మరి కొంత కాలము కోయంబత్తూరు జయిలులోను తమ నిర్బంధమును గడపి, రామచంద్రరావు పంతులుగారు, మరల పెద్దకారాగృహమున బ్రవేశించుచున్నారు. దీనినుండి బయల్పడుటకు, భారతీయు లెల్లరును నిరంతరదీక్షతో పాటుబడ వలసియున్నారు. రామచంద్రరావుగారిని బోలు కార్యకూడులు చేసిన త్యాగము లెన్నటికిని వ్యర్థములు గానేరవు. పరాధీనబంధముల నివి క్రమక్రమముగ నడలించుచున్నవి. స్వేచ్ఛను సంపాదించిన యితరదేశములతో బోల్చి చూచిన, భారతీయులు చేసిన త్యాగము లత్యల్పము లని చెప్పక తప్పదు కాని దౌర్జన్యరహితమార్గము నవలంబించుటచే, భారతీయులు స్వల్పత్యాగము సల్పినను మహత్ఫలము నిచ్చును. రామచంద్రరావుగారు, దేశసేవ నింకను నెక్కుడు దీక్షతో నిర్వహించుటకు. పరమేశ్వరుడు దీర్ఘాయురారోగ్యముల ప్రసాదించు గాక!

మన్యూపరిసీతులు: బ్రిటీషు కార్మిక ప్రతినిధులు
 రుష్యాదేశ పరిస్థితు లభోగతీయం దున్నవనియు, బాల్వివిక్కులు పశుస్రాయులుగ ప్రవర్తించుచున్నారనియు, హిందూదేశమునకు కేరెడి వార్తలు సామాన్యముగ చెలుపుచున్నవి. ఈ వార్తలే ప్రతికలకు ముఖ్యాధారము లగుటచే, వేరొకరితీ వృత్తాంతము చెలియకున్నది. కాని, రుష్యాకు వెడలి దేశస్థిని స్వయముగ తిలకించి వచ్చిన ప్రాణెనరు వార్డులను అమెరికా పండితుడు చెన్నపురిలో నుపన్యసించుచు రుష్యా సత్వరాభివృద్ధి గాంచుచున్నదని కొంతకాలము క్రిందట తెలిపి యుండెను. అందుకనుగుణముగ బ్రిటీషు కార్మికసంఘప్రతినిధులు కొందరు రుష్యాకు బోయి విచారణ నల్పి, నివేదిక నొకదానిని ప్రచురించియుండిరి. దాని సారాంశమును రూబరు తెలిపియుండెను. రుష్యా రిపబ్లిక్కులు చలమై సిరస్థాయిగ నున్నవనియు, సాంఘికతత్వమునై పరిపాలన మాధారపడియున్నదనియు, కార్మికు లీ రాజ్యాంగమునకు మిగుల తోడ్పడుచున్నారనియు, కృషీవలులుగూడ పరిపాలనాపద్ధతి నంగీకరించి రనియు, విజ్ఞానాభివృద్ధికి విశేషావకాశము గలదనియు, స్వల్పసంఖ్యాకుల స్వేచ్ఛకెట్టిభంగము కలుగుట లేదనియు, సంపూర్ణ మగు మతసహనము కొనసాగుచున్నదనియు, రాజ్యాంగము తిన్నగ సాగిపోవుచున్నదనియు, ప్రాతప్రభుత్వవిధానమునకన్న నూతనప్రభుత్వవిధానము

ప్రజలకు అనేక హడుంగులు మేలుజేసెననియు, మున్నగు విషయములు రిపోర్టునందుగలవు. బ్రిటీషు లేబరువేక్షము, బాల్వివిక్కుపద్ధతుల నభిమానించుట లేదు. అందుచే, వీరికి దురభిమానపు నింద నారోపింప వీలుండదు. అయినను కన్సర్వేటివు ప్రేక్షకులు, కార్మికప్రతినిధుల రిపోర్టును పరిహసించుచున్నవి. కేవల పరిహాసమువలనను, దూషణవలనను ఏ యుద్యమములును అంతరింపవు. సత్యగ్రహణమునకై పాటుబడుట, ఎల్ల రధర్మము. పాశ్చాత్యప్రపంచమున ధనవంతులకును కార్మికులకును జరిగెడి సంఘర్షణలో రుష్యా తీవ్రమార్గముల నవలంబించినను, నూతననిర్మాణమునకు బూనినది. ఇయ్యది సుస్థిరముగ నిలుచునా లేదా యను విషయము, నిపుడు నిర్ణయించుటకు మార్గము గానరాదు.

రాష్ట్రకప్పములు
 ఆలూలేదు చూలూలేదు కొడుకుపేరు సోమలింగ మనునటుల, రాష్ట్రకప్పములతగ్గుదల సిరపడకముందే, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి నభినందించుటకును తగ్గిన మొత్తమును కూమునదిని బకింగు హాము కాలువను మరమ్మత్తుజేయుటకై వినియోగించుటకును, రా. బ. ఓ. తనికాచలం కెట్టిగారు నిన్నటిదినము మద్రాసు కార్పరేషనులో తీర్మానముపాదించిరి. ఇండియాప్రభుత్వపు బడ్జెటును నిరాకరించుటకు కొందరు సంకల్పించుచున్నారు. దేశీయ వస్తుముల పై విధించెడి పన్నులను తొలగింపవలయునను కోర్కె గలదు. ఇందుకు దోడుగ, రాష్ట్రకప్పముల విషయమై తమ కెట్టి యుపశాంతి మొనగనందులకు, బొంబాయి ప్రతినిధు లాగ్రహ పూరితులై యున్నారు. అందుచే మద్రాసు బడ్జెటునందు తగ్గుదల గావింపక, పర్యవసానముకొరకు గా. గ్రహాముగారు గూడ వేచియున్నారు. ఇట్టి సందర్భములలో మద్రాసు కార్పరేషనువారి కింత తొందర ఏలనో తెలియదు. బ్లాకెట్టుగారు సామ్రాజ్య శాసనసభలో నిన్నటిదినము తెలిపిన వివరముల గాంచిన, రాష్ట్రకప్పములను వరుసగ తగ్గించినచో పూర్తిగ రద్దగుటకు కనీసము ఆరుసంవత్సరములయినను పట్టును. ఈ మధ్య నెన్ని యవాంతరము లేతెంచునో ఎవరు చెలువగలరు? బ్లాకెట్టుగారు సూచించిన నూటయిరువదియారు లక్షల తగ్గుదలయు నిరాటంకముగ కొనసాగినను, కూమునదిని బాగుచేయుటకు మాత్రమే దానిని వినియోగించుట ధర్మమా? ఇంతకన్నను రాజధానికి గావలసిన ముఖ్యవిషయములు లేవా? తుట్టుతుడకు, తనికాచలంకెట్టిగారి తీర్మానమునందలి, మద్రాసు ప్రభుత్వాభివందన భాగము తీసివేయబడెను. మిగిలినభాగ మంగీకరింపబడెను. కప్పముల తగ్గుదల మొత్తమును ఖర్చుపెట్టుటకు పలువురు పలుమార్గములను సూచించుచున్నారు. తుద కేమి జరుగునో చూడవలయును.

రెడ్ క్రాసు సంఘసభ
 రంగూను, మార్చి 2:- పై సంఘమువారి రెండవ సాంవత్సరిక సభ కథ్యక్షతవహించి షార్కాగవర్నరు సంఘముయొక్క సత్కారాభివృద్ధి కభివందించిరి. నిరుడు సంఘము జన్మించినప్పటికీ రెండవ సంవత్సరముదే చాలాభివృద్ధి జేరినదని జెప్పిరి.

అస్సాము శాసనసభ

గవర్నరు ఆర్థిక పరిస్థితుల విమర్శించుట
 సిలాంగు, మార్చి 2:- అస్సాము శాసనసభ యొక్క సభ్యుల యెదుట రాష్ట్రము యొక్క గత ఆయుధ సంవత్సరముల ఆర్థిక పరిస్థితులను గవర్నరుగారైన సర్ జానుకర్ గారు విమర్శించిరి. పరిస్థితులు జక్కబడుచున్నవని గవర్నరుగారు చెప్పిరి. భారతప్రభుత్వము రాష్ట్రకప్పములను తగ్గించుటకు మొదలిడుట తృప్తికరమైనను అస్సామున కంతగ యిది లాభకారముగాదు. కాని కొలదికాలమంతే యీపద్ధతివలన అస్సామునకును లాభము సంభవించును. ఆసుభిమహారము అరుదయవశు ప్రకృతమందుగల పశ్చుమట్లమును దగ్గించుట మంచిదిగాదు. కాన కోట్లకొను, స్టాంపుద్యుటీ చట్టములను ఆమోదించి ప్రజామిత్రకాఖిలకు ధనము చేకూర్చవలయునని గవర్నరుగారు గోరిరి.

ఈపన్ను చట్టములు ఆమోదించబడినయెడ నానురక్తిరంగు స్థిమలకొరకు మంత్రులయూ, శాసనసభవారిచే నియమింపబడిన సంఘముయొక్కయు పలహాదీసిగిని ప్రజామిత్రకాఖిలకు పరిశుభము మూడుసంవత్సరములలో వ్యయముచేయుటకై కాంక్షనుజేసెదరని గవర్నరుగారు ఆశ చెట్టిరి. రాబోవుసంవత్సరముందు బడ్జెటులో క్షేత్రముల వ్యయమునకు బోగ అవసరముగ కేసిం చును. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

నిరుటివలెనే స్థానమార్గముల నవలంబించి భావి సంస్కరణోదయ భగ్నము సేయవద్దని గవర్నరు సలహా.

నాగపూరము, మార్చి 2:- శాసనసభాధ్యక్షతక యన్. యమ్. చిట పీఠుగాక తమ పోటీని వదులుకొనిరి. పశ్చిమ బీరారలనుండి యెన్నుకొనబడిన యబ్దుల్ రహీం గారాస్థానమునకు నిలచిరి. కాపున కె. యస్. నాయుడు, అబ్దుల్ రహీం, యస్. వి. తంబిగార్లలో పోటీజరుగును. తంబిగారు స్వరాజ్య పక్షవాది.

సుమారొకసంవత్సరమునుండి జరుగకయున్న మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ తొలిసారి సేదు గూడెను. సభ్యులుచాలమంది వచ్చిరి. ప్రేక్షాస్థానములన్నియుగూడ నిండియే యుండెను. గవర్నరుగా బనిజేయుచున్న సర్ మాంటేగు బల్ఫూరుగారు తత్వముతో వచ్చి, సభాఫలి నుపన్యసించిరి. తెదలిపోయిన గవర్నరుగారును స్త్రోతవచనములం బ్రశంసించిపిమ్మట యువ్వోగీయాలను బ్రజలను బోగడి పిమ్మట నిరుడు స్వరాజ్యపక్షమువా రా దాయవ్యయపట్టికను ద్రోసివేయుటచే రాజకీయములందు గలిగిన ప్రతివిషయమును విమర్శించెను. మంత్రులు లేనందునను గలుగు లాభనష్టముల నొకసంవత్సరమునుండి మీరు జూచుచునేయున్నారు. తద్వివిషయమై స్థానికవిషయముల ననుసరించి మీకెట్టియంపదేశమును జేయబ్రయత్నింపను. కాని నిరుటివలెనే నిశ్చయించునెడల యట్టినిశ్చయము జేయకయుండు, మీచేతలవలన రాష్ట్రముందు ప్రస్తుతసంస్కరణముల నెంతవఱ కుటయోగమున కుచ్చికో దాని ననుసరించి ముందురాబోవు సంస్కరణముల యాసకెంతటి యాటంకము గలుగనున్నదో యూహించుటకగోరుమన్నాను. కొలదికోజాలనుండి మీనిశ్చయములం గూర్చి కొంతవఱకు నాచెవినిబడుచున్నవి. కాని వాటి నన్నిటిని గమనింపదలచుకొనలేదు. ఈసభలో మీనిశ్చయ మెట్లుబండునో, ఎంతవఱకు కార్యాచరణకు తెత్తురో జూడదలచియుంటి వని చెలిపిరి.

పిమ్మట స్వపరిపాలనా క్రమబోధకములగు సంస్థలందు తనకున్న శ్రద్ధంగూర్చి యొకిండుక జెప్పిరి. ఇంతకుపూర్వ మధ్యక్షపదని నలకరించిన సర్ గంగాధర చిట్టిపీఠుగారిని ప్రశంసించి తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బీహారు గవర్నరు పర్యటనము

జనానా ఆనుపత్రి శంఖుస్థాపనము
 అనువాన, మార్చి 2:- గవర్నరుగారైన సర్ హెన్రీ పిలరుగారు బీహారు సందర్శించి జనానా ఆనుపత్రి భవన నిర్మాణమునకు శంఖుస్థాపనము చేసిరి. భవననిర్మాణమునకు యావత్ప్రధనమును అమననయొక్క రాజాగారు యిచ్చెదరు. (ఆ. ప్రె.)

విదేశ వార్తలు

హాబ్సుగారి విచారణ

న్యూటన్ గారిని పరీక్షించుట

ఉత్తర సాక్ష్యము

లండన్, మార్చి 2:—హాబ్సుగారి విచారణ కేసు ప్రారంభమైనది. న్యాయస్థానము క్రిందికి రమ్మిండ్లను పోబుగారు అసాధారణముగ నున్నట్లు గమనించుచున్నారు. తాను తోడిగానని హాబ్సుగారు వాదించిరి.

ఇదివరలో ఈ యభియోగమునుగూర్చి ప్రతీకలందు జరిగిన దాని వివరము మరల పోలీసు జ్యూరీని (ట్రయ్యునాల్) గారు ప్రారంభమునందు గోరిరి. ఫిర్యాదుల ప్రకారము హాబ్సుగారు గూడ గలరు. పూర్తిగా న్యూటన్ సాక్ష్యము ఇతర సందర్భము లన్నిటియందును యుక్తమైనదని నమ్ముచున్నారని జ్యూరీని హెచ్చరించిరి. న్యూటన్ గారిని సాక్షిగ నుంచుటకంటె ముందుగా జేయుటకే ఫిర్యాదులు సంతరించెదరు. కాని దానికి తగిన యుక్తమైన గానలేదు. ఈ కుట్రకుగూరించి న్యూటన్ దప్ప ఇతను లేవనను సాక్ష్యము నీయజాలరు. న్యూటన్ ముఖ్యమంత్రి సాక్షి. రెండవ ముద్రయుగ జేబుదీనినాడు కత్తెను ఆర్చును. ఆతడు తోడిగ నుండకపోవుట ఫిర్యాది తప్పకగాదు. ఫిర్యాది తరపున రాబిన్ సన్ గారిని పిలువడందే ఆరంభమై తీర్పు కేసుపై జ్యూరీని గోరడలజరేదు.

ఇదివరలో జేప్పిన సాక్ష్యమునే న్యూటన్ గారు మరల ఏకాంతము జేట్టిరి. అప్పుడప్పుడు తాను మరణిస్తున్నాడని తేలుచున్నది. తన కేసుపై తీరనిది. 1912 లో ఆమెరికాలో అరెస్టుయెడ దీనిని బహిష్కరించెను. తాని తక్షణమే విడుదల జేయబడిన నెను. ప్రస్తుత విషయమునకు సంబంధించిన ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరము నీయజాలనిది. తనయొక్క ఇదివరకే చాలవరకు కళం కముపాలైన దని నూచించిరి. అభియోగము వారికి వాయిదా జేయబడెను.

ముద్రయిచ్చాదము

లండన్, మార్చి 2:—స్కాటిస్ సంకతులకు ముందుగను తరువాతను 50 వారినింగుగారును, అతని కార్యదర్శియు రాబిన్ సన్ సతీని, బీజ్ కలికిని జరిగిన ప్రేమ లేఖలను చూచిరినని న్యూటన్ గారు జరిగిన కేసుపై తీర్పును అడ్డుపెట్టెను. ఆ ఉత్తరములను బీజ్ గారు జరుగజేరిరి. న్యాయమూర్తి పిలువలేదనిరి. చదవనీయనిచో హాబ్సుగారికి వట్టముగ నుండుననిరి. కాని అతనికి వట్టములేదని న్యాయమూర్తి జేప్పెను. డబ్బు భయపెట్టి తీసిగని సాక్ష్య మెచటను లేదని న్యాయమూర్తి జేప్పెను. అనుకోని సాక్ష్య ఇచ్చుటకు అంగీకరించుటచే విదాతుల దావాను మానుకొనెదమనియు, రాబిన్ సన్ ఆమె స్నేహితురాలితోడను మరల ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపడలంచలేదని పారిసింగుగారు అభయ విచ్చిరియు రెండవ చెక్కునుగూడ ఇచ్చుటకు ఎంతకాలము బట్టినను, కాక్స్ ను మహారాజు అగవరకు ఆగవలసివచ్చినను ఆగెదమనియు పారిసింగుగారికి న్యూటన్ గారు వ్రాసినన్న లేఖ ను జేప్పెట గారు కాఖలు జేసిరి.

హాబ్సుగారికి దగ్గర దానిరాడక పోవుటచే వైద్యవహాయము నిమిత్తము నీసులోనుండి అవల కేగవలసివచ్చెను. అప్పుడు కొంత కలకల ముదయించెను. ఇంతవరకు చెక్కును దొంగిలించినట్లు యుక్తమైనదనియు దొంగిలించుటకు కుట్రబన్నిరిని కీషించుటకు గూడ ఆధారము లేదనియు న్యాయమూర్తి ముద్రయ న్యాయ వాదితో వాదముసందర్భమున నుడిగిరి.

బ్రిటిషు వ్యవసాయము

జాతీయవిధానము

లండన్, మార్చి 2:—వ్యవసాయక పరిశ్రమనుగూర్చి ఇరుపరులనుకొన్న సభ చెడిపోయెనని వ్యవసాయమంత్రి చెలియు జేసెను. కార్మికపక్షమువారిద్వారకు పొల్లొనముటచే సభ జరుగుటకు పీ. లేవరిరి. ఈసభలను కార్యోత్సాహము వ్యవసాయమునకు పయోగించి జాతీయవిధానమును ఏర్పాటుజేయులమని ప్రభుత్వమువారు భావించిరి. కార్మికసంఘమువారు నిరాకరించుటచే ఇంతవరకు నిరాకరించినది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారే స్వంతముగ జేయులమనిరి. ఇప్పుడు బాధ్యతలంతయు ప్రభుత్వము వారిది.

కౌత్తరాజప్రతినిధి

లింగు ప్రభువును రాజప్రతినిధిగా నియమించిరి

రీడింగు ప్రభువు

నాలుగు నెలలు నెలవ్రమీద లండనుకు వెళ్లును.

“స్వయముగా నాతోమాటలాడుటకు ఏప్రిలునెలలో నాలుగునెలలకు మించనినెలవ్రమీద లండను నగరమునకు రావలెను” అని యిండియామంత్రి రీడింగుప్రభువును పోరగా, రీడింగుప్రభువు అంగీకరించెను.

రీడింగుప్రభువు నెలవ్రమీద వెళ్లి నవమయమున లింగుప్రభువు రాజప్రతినిధిగా పనిచేయువలెనని యిండియామంత్రి చేసినయోర్పాటును బార్జిరాజుగా రామోదించిరి. (ఆ. ప్రె.)

అబ్దుల్ రహీముగారు బెంగాలు గవర్నరు కాగలరా?

కలకత్తా, మార్చి 4:—ప్రస్తుతము, లింగుప్రభువు రాజప్రతినిధిగా పనిచేయుటకు నియమించబడుటను వంగరాష్ట్ర పరిపాలనమందు గలుగుమార్పులచే, అబ్దుల్ రహీముగ రంతరాతీయ ధర్మశాస్త్రవండిత మంగిడకే బోవుట ప్రస్తుతమున కాపుంజేసిరి.

భారతదేశ ఆర్థిక పత్రము

రాష్ట్రీయకవ్యములు తగ్గించబడుట

రాచకీయపరిస్థితులు

లండన్, మార్చి 2:—భారతదేశ ఆర్థికపత్రమునుగూర్చి ట్రెయ్యునరీ ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. కార్యోత్సాహముగ అదనముగ మిగిలిన ఆదాయమును రాష్ట్రీయకవ్యముల భారమును దగ్గించుటకు పయోగించెదమని సర్ బ్యాంట్ బ్యాంకలుగారు జేప్పిన దంతయు సమంజసముగ నున్నది. దానివలన సంస్కరణములు పనిచేయుటకు పీలగును. కేంద్రప్రభుత్వములోను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములోను సంస్కరణములు బాగుగ పనిజేయుటకు లాభించును. రైల్వే ఆదాయమును విడదీయుటకును, అప్పును దీర్చుటకును ఏర్పాటు జేయుటచే ఇకముందు ఆదాయము అస్థిరముగ నుండజాలదు. అందుచే ఇప్పుడు తగ్గించబడిన రాష్ట్రీయ కవ్యములు కార్యోత్సాహమునే నిలచును.

మాంచెస్టరుగార్ల యను ప్రతికాభిప్రాయము

విశేషమును అతికలుకుగ జేయుటచే భారతదేశ ఆర్థికపరిస్థితి చాల బాగున్నది. వైద్యవహాయమునకును, గ్రామపారిశుధ్యమునకును తగిన సౌకర్యములను జేయలేదు. సమస్యాయులేదు చాలను. ఇంగ్లండులో స్థానిక స్వపరిపాలక ప్రభుత్వమువారు జేయుచున్న పని ఇండియాలో జేయలేదు. రాష్ట్రీయ కవ్యములను కొంతవరకు దగ్గించుటచే రాచకీయము లందు కొంత నెమ్మది గలుగవచ్చును. కాన స్వరాజ్యవాదులకు ఆర్థికపత్రము పంతోమమును గలుగజేయుజాలదు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు జిమామెలకు సామ్యము నిరర్థకముగ వాడుటకంటె పన్నులను దగ్గించుటకు ప్రోత్సహించుట మంచిది. ఈ వాదము చాలప్రాతీక. కాని విలువలేకపోలేదు. బ్లాంకుగారి ఏర్పాటులను పూర్తిగా అందరను ఆక్షేపించరనియు రాచకీయ జేత్రము లెల్లప్పుడూ సిద్ధాంతములతో ఇది సరిపోలేదనియు మాంచెస్టరు గార్ల యనుపత్రక సుడువుచున్నది.

సార్ కమిషను

తటస్థుడగు అధ్యక్షుడు గావలెననుట

ప్రతినిధులకవ్యము

కాలకుగారిసానే తటస్థుడగు అధ్యక్షుని నియమించకలే పని అడిగెదరా లేదా యని కామన్సుభలో ఆఫ్ఫీస్ చాంబర్లను గారిని ప్రశ్నించిరి. అందరిజేయుచు నారసిజాడ ప్రస్తుతముం దున్న అధ్యక్షుడే చాల అనుకూలమని చాంబర్లనుగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

బ్రిటిషుప్రతినిధులను ఆఫ్ఫీసిర్లందరముల పాలుజేయుటచని చాంబర్లనుగారు గోరిరి.

బ్రిటిషుప్రతినిధులు నిష్కాపట్యముగ ప్రవేశించవలెను. అందరకును లాభించుటకు ఏర్పాటుజేయవలెను. ముందుగనే ఇట్టిపనులకు బ్రిటిషుప్రతినిధులను నిర్బంధించిన అసలువ్యవహార మంతయు చెడిపోవునని చాంబర్లనుగారు రనిరి.

భారతదేశము

డబ్లిను విశ్వవిద్యాలయము

లండన్, మార్చి 1:—ఇండియాలో సాంప్రదాయముగ వచ్చుచున్న సంబంధమును నిలబెట్టుడని మెప్పన్ ప్రభువు డబ్లిను విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థులను హెచ్చరింపబోవుచున్నాడు. యుద్ధమాదిగ ఆసాంప్రదాయ ములేంచింట్లు అన్నదనిరి. మరల భారతదేశ వ్యవహారములందు పోకము గలుగజేసికొనువలెను విద్యార్థులను బురికొల్పడని ఇండియా కార్యాలయమువారు మెప్పన్ ప్రభువుని యడిగిరి.

ఇండియాలో వ్యవసాయభూములు

లండన్, మార్చి 2:—ఇండియాలో వ్యవసాయభూము లను మరల విభజించువిషయమై ఇండియాప్రభుత్వమువారు కా సనములను జేయదలచిరాయని కామన్సుభలో వార్ డ్డామిల్నీ గారడుగ అయ్యది రాష్ట్రీయప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన విషయమనియు ఈసంగతి బర్మన్ హెడ్ ప్రభునకు చెలియ దనియు చెప్పిరి.

డాన్ నివేదికము

నవ్వపరివారములు

స్కాటిస్, మార్చి 3:—డాన్ విధానము ప్రకారము జర్మనీ నూటికి 5 చొప్పున 5000,000,000 బాండ్లను ధరావతును గట్టి పనియు ఫిబ్రవరి 20 తేదీవరకు జర్మనీ చేపడవన్న విధుల నన్ని డిని నెరవేర్చెననియు నొగరాగారు జర్మనీతరపున చెలియ జేసెను.

సామ్రాజ్య ఆర్థిక సంఘము

ప్రాతినిధ్య సమన్వయము

లండన్, మార్చి 2:—సామ్రాజ్య ఆర్థికసంఘమున అధినివేతములు, సంరక్షక ప్రదేశములతరపున అధినివేతపు కార్యాలయముననున్న సర్ గిల్బర్ట్ గ్రిండిలుగారు ప్రతినిధిగ నుండునని కామన్సుభలో ఆరంభమగుచు చెలియజేసిరి. రెండవప్రతినిధి గూడ నియమించబడును.

సార్వభౌముడు

అక్విగిస్టిని గాంచుచున్నారని తెలియుచున్నది. బలముగనే గిన్నించుచున్నారు. ఆక్విగిస్టిని అధ్యక్షమాయెను. అందుచే వచ్చేవారములో ప్రారంభమనంతే లండనునుండి నయనమగుదుడని ఈవినింగు స్ట్రాండర్లు ప్రతీక చెల్లువుచున్నది.

మధ్యధరాసముద్రములో అల్బర్క్రామరుని గలిసికొనును. దోవలకు ప్రత్యేక పురై బుబుడిలో బోవును. ఇంగ్లీషు భానలును ప్రత్యేక పురై బుబుడిలో బోవును. కైలుబుడి సార్వభౌముని సంచారమునకు ఇచ్చెదమనిరి. రాజ్ మాడ సార్వభౌమునితో చుడెంచును.

సామ్రాజ్యము-దొమినియనులు

విదేశాంగ వ్యవహారనిర్ణయసంఘము

ప్రాతినిధ్యము

ప్రభుత్వ పాలనముగల ప్రతిదొమినియనులనుండి ప్రతినిధుల నేర్పాటుచేసి విదేశాంగ వ్యవహారసంఘము నేర్పాటు చేసెదరా మని కామన్వెల్త్ లో ఘోషాగ్రీతిటనుగా రడుగ అట్టి ఏర్పాటును ఆలోచించుట లేదనియు అట్టి ఏర్పాటు దొమినియనుల సంగీకారముగ నుండునని తోచినయు ప్రధానామాత్యుడు దిలయజేసెను అయినప్పటికిని దొమినియనులతో సహకారము కొనుగోలునకు బనిజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారని.

ఇరాకు ఆర్థికపరిస్థితులు

లండన్, మార్చి 2:—ఇరాకు ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితులను వక్కబది సలహానిచ్చుటకు కమాండరు హేల్స్ ను ఎంగువారు ఇరాకుకు మార్చి 5 వ తేదీన బయలుదేరెదరు.

నౌకాదళములు

జపానునౌకలు చాల పెద్దవి

లండన్, మార్చి 2:—ప్రపంచములో అందరికంటెను జపాను ఎక్కువ బరువుగల ఫిరంగులతో నౌకలను నిర్మించుచున్నదనియు, క్రొత్త నిర్మించుట బ్రిటిష్ క్రూయిజరులు 3 అంగుళములు కొలతగల 9 ఫిరంగులతో అమర్చబడుననియు చెంది ఇటలీ క్రూయిజరులు 8 అంగుళముల పెడల్పుగల ఫిరంగుల నేర్పాటుచేయుననియు జపాను వాషింగ్టను ఒడంబడికకు భిన్నముగ ప్రవర్తించుచుండగానే గొప్పఫిరంగుల నేర్పాటుచేసినయు మాంచెట్టరు గార్డియనుపత్రిక తెలుపుచున్నది.

ఆయుధ పరిశీలన సంఘము.

వారు తమపనిని పూర్తిగ నిర్వహించుటలేదని తీవ్రము పత్రిక నుడువుచున్నది.

పోకుసంఘతీర్మానము

ఆయుధములను దగ్గించుటకు ఏర్పాటుచేసినవారి నిశేధికమును పోకుసంఘమువారు పరిశీలించిరి. ఏకగ్రీవముగ అభిప్రాయములను వేర్పేరి. 2 తేదీకి రాయబారులసభవా రికంద జేసెదరు.

ఒడంబడిక నుల్లంఘించుట

స్టాంస్, మార్చి 2:—విశ్రమంధరి ప్రభుత్వమువారు వేర్వేరులన్ని సైనికసంఘమువారి నిశేధికమును ఆలోచించుచున్నారని తీవ్రముపత్రిక తెలుపుచున్నది. జర్మనీలోనున్న సైనిక పరిశీలన సంఘమువారి నిశేధికమునే వీరు జూపుచున్నారు. 300 వుటలున్నవి. వెర్సెయిల్సు ఒడంబడికను జర్మనులు ఘోరముగ ఎగవేసినది తెలుపుచున్నారు. ముఖ్యముగ రహస్యముగ జర్మను సైన్యములను ఏర్పాటుచేయుచున్నారట. సర్వసాధికతని ఖరల ఏర్పాటుచేసెదరు. ఇంకను కొంత సైన్యము నేర్పాటుచేయుచున్నారు.

పెటేటు జర్నలు పత్రికాభిప్రాయము

ఈసంగతులన్నియు బయల్పడుటయు, జర్మనీలో వాతీయవాదులు పెద్దలయి పోరియటు ప్రభుత్వ విధానమునకు అటంకముగ నున్నది. క్రొత్త పోరియటుగారు భయము లేదను అభయముతో ఒడంబడికను జేయుచున్నారు. అయ్యది అంగ్లోప్రెంచి ఒడంబడికమీద ఆధారపడియున్నది. అందుచే సహిష్ణులగుగూర్చి అంగ్లోప్రెంచి ఒడంబడిక అవసరము. ఇక్కడే ఉన్న చిక్కు అంతా యని పెటేటు జర్నలు పత్రిక వాదించుచున్నది.

లండనుదురంతము

లండనువ్యక్తి జట్టుకొనుట

లండన్, మార్చి 2:—భీమాకంపెనీ ఏకేంటు ఆర్మీని పర్యవేక్షించు విశిష్టుడగునది తలబ్రదర్ డొటైనుని ఆరంభించెరి. ఇతనిపేరు అల్బర్ట్ బార్బిరాడ్యెలు. తనను బట్టుకొనుట చాల అసంభవమని ఏకేంటు తెలియజేసెను. ఒకవారమువరకు రిమాండులో నుంచిరి. వర్తకు డింకను అపాయకముగ పీడింపుచున్నాడు.

దొమినియనులు

సైన్యములను దగ్గించుట

ప్రధానామాత్యుని వైఖరి

లండన్, మార్చి 2:—ఆయుధ సామగ్రిని తగ్గించుటలో దొమినియనుల అభిప్రాయమేమని కామన్వెల్త్ లో ప్రధానామాత్యునడుగ తీవ్రముమై 1928 లో సామ్రాజ్యపథలో చర్చించినదియు ఆయభిప్రాయములే ఇప్పటికిగూడ సామ్రాజ్యమందున్నవారందరును గర్హియున్నారనియు ప్రధానామాత్యుడు జేప్పెను.

జనీవా ఒడంబడికను గూర్చి దొమినియనులు తమ అభిప్రాయమును తెలియజేయగలరామని యడుగ అట్టివిషయములన్నిటిలోను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారితో దొమినియనులు ఆలోచించుచున్నారనియు స్టాన్లీ బార్లిస్టన్ గారు బహుదరిరి.

జనీవాఒడంబడిక

బ్రిటిష్ కార్మికపక్షమువారి చేయూత

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—జనీవా ఒడంబడికను గట్టిగ ఆమోదించుట కార్మికపక్ష ప్రేమ యూనియను కౌంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహక పక్షమువారు తీర్మానించిరి. కార్మిక పక్షమువారు జనీవా ఒడంబడిక ప్రకారము నడుచునాడ నునిరి. సైనిక ఒడంబడికను జేయుచుండ అభ్యంతరము జేయవలెననిరి.

యంత్రములపై పన్ను

మరమగ్గుములపై తక్కువ పన్నేల?

కామన్వెల్త్ లో ప్రశ్న

లండన్, మార్చి 2:—ఇండియాలో ప్రవేశించుచేగ్గుములమీద నూటికి 15 చొప్పునను, మరమగ్గుములమీద నూటికి 25 చొప్పుననే పన్నును విధించుటకు గతజేదీక్షుని సకలత్వాల గారడగు ఉత్పత్తి పరిశ్రమలందు ఫీరముగ పెట్టుబడిపెట్టి తయారుజేయుపక్షములకు స్వేచ్ఛగ ప్రవేశమందుటకు అట్లు తక్కువ సుంకములను వేసిన వింటర్ట్ నుప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. పిమ్మట కమిషనువారి సిఫార్సులను చేమగ్గుములను గూర్చి అమలులో తెచ్చెదరా యన తీవ్రముమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చర్యను దీసికొనెదమని చెబువలేదని వింటర్ట్ ను ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను. సకలత్వాలగారి ప్రశ్నకు ఇండియా ప్రభుత్వమున కంపిరి.

గొప్ప భూకంపము

కనడాలో గొప్పనవ్వుము

అట్టావా, మార్చి 2:—సెంటుమేరీ కోమను క్యాబలికు దేశము కప్పు పడిపోయెను. చాలకష్టపడెను. దానికి కారణము భూకంపము. ఇండ్లుగూడ అనేకముగ పాడయెను. ఎవరికిని ఆపాయము గలుగలేదు.

మాంట్రీయల్ గవాతములు బ్రద్దలయెను. తెలిపాను పనిజేయుటకు వీలులేకపోయెను.

క్యూబెక్ లో ఉపద్రవము

క్యూబెక్ లో భూకంప ముపద్రవముగ నుండెను. భీభత్సముగ నుండెను. భవనములు రెండునిమిషములు ఊగులాడెను. పట్టణమువలె కట్ట భవనములు తలకొందాయెను. ప్రమాదముగలుగజేరు యూనియనుస్టేషనుకప్పు కొంత పడిపోయెను. కిటికీలు ఎన్నియో బ్రద్దలయెను. భయపడి ఒక స్త్రీ చనిపోయెను. మాంట్రీయల్ నాటకరంగమున ప్రేక్షకులు భయకంపితులై నాలుగుమూలల బారిపోయిరి.

రీగురు చనిపోయినదియు, దక్షిణభాగమున 25 నిమిషములవరకు అనుచు అట్టె యుండెననియు తెలియచున్నది.

నౌకాదళ సమావేశము

సింగపూరులో నాయకులు సమావేశమగుట

రేవటి నౌకాదళసభకు నాయకులందరును విచ్చేసిరి. గవర్నరుగూడ వీరిని సందర్శించిరి. ప్రస్తుతపుతేర్పాటుప్రకారము యుద్ధనౌకలన్నియు 16 తేదీవరకు ఇచటనే నిలిచియుండును. తరువాత తమ కార్యాధానముల కేటబట్ట పూర్వము అచట లేవుల నుకొనిపోవును.

ప్రతజ్వరను పొగయోడల

వలన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు 1700000 పానులను లాభమున దీసిరనియు అపొమతిగ వీటిని కైకొనుటకు వీలులేదనియు అగిపోవుటకే నిర్ణయించబడెననియు అందుచే వీటినివ్యాప్తములన్ని సందేహరతుప్రకారము నష్టపరిహారసంఘమువారి చ్చివేయవలెననియు వీరుతుజకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి పరము జేసెదరనియు వింటర్ట్ నుప్రభువు నుడివెను. బెంగాలు ఇనుప పనులకంపెనీయు కలకత్తా ఇనుపదొక్కుపనుల కంపెనీవారును గలవీ పనిజేసెదరనియు తణామీద అప్పజేసెదరనియు తెలియచున్నది.

అన్వేలియా నావికులశక్తి ప్రివరూపమును దాల్చినది కేపులో నౌకలన్నియు పనిజేమండ నిలిచిపోయినవి.

బెంగాలు నాగపూరు రైల్వేకంపెనీ ఋణము

1945.60 లో తీర్చునటుల 12500000 పానుల ఋణమును బెంగాలు నాగపూరు రైల్వేకంపెనీ వారు జేసెదరు.

కేపుటవున్ దర్బన్ వైమానికతపాలు

జయప్రదముగ ప్రారంభమైనవి. అనుకొన్న వ్యవధికంటె కెంతుగంటలు ముందుగ తిపాతను విమానములు గొంపోయెనట. నాలుగు మకాముల నేర్పగుచుకొని 90 మైళ్లదూర ప్రయాణమును జేసెను.

బెలియం పార్లమెంటు

సెలెజేయుటను గూర్చి 7 తేదీన ప్రకటించెదరు. ఏప్రిలు 5 తేదీన ఎన్నికలను జరిపెదరట.

సూయిజు కాల్యగట్టును

కొట్టుకొనుట

విశాఖపట్నమునుండి వచ్చుచున్న బ్రిటిష్ పొగయోడ యొకటి సూయిజు కాల్యగట్టును కొట్టుకొనెను. చుక్కాణిపాదాను వ్యాపారమునకు అడ్డురాలేదు.

కుర్దుస్తాను తిరుగుబాటు

తురుష్క సైనిక చలనము

ప్రెంచి చర్యను బ్రిటిష్ వారు రాక్షేపించుట

ఉత్తర సిరియాలో కుర్దుల తిరుగుబాటు నడంచుటకు ప్రెంచివారు తురుష్క సైన్యములను తెలుపింప బోనిచ్చుటచే బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు రాక్షేపించుచు ప్రూప్రభువును పోరియటుగారు దగ్గరకంపిరి. మహిల్ సరిహద్దు నిర్ణయములో ఇరాకులో తురుష్క సైన్యము మున్నకొంత అలజడిగొట్టినది బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు భయపడుచున్నారు. అందుచే ప్రెంచివారి చర్యను బ్రిటిష్ వారు రాక్షేపించిరి.

ప్రెంచినవ్వుతి ఫలితము

స్టాంస్, మార్చి 2:—కుర్దుస్తాను తిరుగుబాటును అడంచుట కవసరముగ సేనలను గొంపోవుటకే అనుజ్ఞ ఇయ్యబడెనని ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారు అంగీకారానికి తెలియజేసెదరు.

పర్తనీ అధ్యక్షుడు

డాక్టరు మార్క్సగారి నెన్నుకొనవచ్చును

జర్మను అధ్యక్షుని ఏప్రిలు చివరకు ఎన్నుకొనెదరట. లేదా మే ప్రారంభమున జరుగుననుకొనుచున్నారు. రెండవ ఎన్నిక వసరముచున్నారు.

క్లారాజర్కెన్ అను నామెను కమ్యూనిస్టులు నూచించుచున్నారు. ఈమె సుప్రసిద్ధ నాయకురాలు కాని వీరిని సేనలను ఒప్పుకొనరట.

నిజాంరాష్ట్రాంధ్రజన కేంద్రసంఘము

తృతీయసమావేశము

రక్తాక్షి నంబర మాఖిబహుళ ౧౩ శనివారము

౨౧-౫-౧౩౩౪ ఫసలి-(౨౧-౫-౧౯౨౫)

సైంఘముయొక్క తృతీయసమావేశము నేటిదినున వరంగల్లు జిల్లా మధిరలో ఈ కార్యమునకు శ్రీయంత పింగళి వేంకటరామశర్మగారి కార్యకర్తయై ఆవరణములో ఆహ్వానసంఘమువారివలన ప్రత్యేకముగ నిర్వహించబడిన విశాలమైన మంటపమునందు మధ్యాహ్నము ౧ గంటనుండి సాయంత్రము ౪ గంటలవరకు జరిగెను. కథిత విశేష కేంద్రసంఘ ప్రతినిధుల పేర్లు కింది వ్రాయబడినవి:-

౧. నెకంద్రాబాదు:- ౧. రావుబహద్రు సామల వేంకటరెడ్డిగారు (అధ్యక్షులు)

౨. హైద్రాబాదు:- ౨. మ-రా-శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావుగారు (కార్యదర్శి) ౩. వడ్లకొండ నరసింహారావుగారు.

౩. వరంగల్లు:- ౪. మాదిరాజు రామకృష్ణారావుగారు, ౫. పింగళి వేంకటరంగారావుగారు, ౬. పర్వ రంగరావుగారు.

౪. నిజామాబాదు:- ౭. టి. కే. బాగయ్యగారు.

ఆరంభమున ప్రార్థనము, మహానుభావహింపిన శ్రీ నిజాముప్రభువుగారి ప్రశంస, ఆంధ్రమాతృప్రదేశ్ శ్రీమాన్ బానూమల్ లక్ష్మణాచార్యులు (అష్టాధిపతి) గారును, శ్రీ యంత విష్ణుదాసు గిరిధరరావుగారును పలికిరి. పిమ్మట ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు మ-రా-శ్రీ మాడపాటి తిరుమలరావు పంతులుగారు స్వాగతోపన్యాసమును జరిపిరి. తనదంతరము కేంద్ర సంఘాధ్యక్షుల ఆరంభోపన్యాసము జరుపజెడెను.

తీర్మానములు

౧. నియమముల ప్రకారము జిల్లాసంఘము తేర్పడనందున కేంద్రసంఘాధ్యక్షుల యాహ్వానము ననుసరించి దయచేసిన ఆయా ఆంధ్రజనసంఘప్రతినిధులను చేర్చుకొని కార్యక్రమము జరుపవలెనని తీర్మానించబడినది.

ఉపపాదకులు:- మ. నరసింహారావుగారు.

ఆహ్వానకులు:- టి. కే. బాగయ్యగారు.

పై తీర్మానముప్రకారము ఈక్రిందివారుగూడ కార్యక్రమమునందు పాల్గొనిరి:-

మోర్టీ గణియద్దీక్ సాహెబుగారు	వరంగల్లు
మోర్టీఅలా ఉర్రహిమాన్ సాహెబుగారు	"
వేముగంటి రామకృష్ణారావుగారు	ఖమ్మం
మాడపాటి తిరుమలరావుగారు	మధిర
చతుర్వేది వేంకటకృష్ణయ్యగారు	"
వానమామల్ వేంకటాచార్యులుగారు	మణికోండ
" లక్ష్మణాచార్యులుగారు	"
పెద్ది శివరాజయ్యగారు	"
తవుటిరెడ్డి కృష్ణారెడ్డిగారు	"
అనంతపద్మనాభశాస్త్రిగారు	రేపిడిచర్ల
రాజాకృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు	"
మిర్యాల నారాయణరావుగారు	"
విష్ణుదాసు గిరిధరరావుగారు	హుజూరాబాదు
యామా రామనరసయ్యగారు	నూర్కాపేట
పువ్వాడ వేంకటకృష్ణయ్యగారు	దేవరకొండ
బి. కె.ఎన్.రావుగారు	నల్లగొండ
పదావేశరెడ్డిగారు	కోగిపేట
నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు	మల్త
సి. రంగప్పగారు	"

౧. పిలుగాక నూరు ౨౦ మంది గ్రంథాలయప్రతినిధులను ౧౦౦ మంది ప్రేక్షకులను సభ వలంకరించిరి.

౨. వనప్రతిస్థాపాధీశులును, ఆంధ్రభాషాభిమానులును సగు శ్రీరాజా కృష్ణదేవరాయవిశిష్టవంతు బహద్రుగారి యకాలమరణమున కిసభవారు తమవిచారమును ప్రకటించుచున్నారు- అధ్యక్షులు.

౩. గవ్వలసంస్థాపాధీశులును, ఆంధ్రభాషాభిమానులును సగు శ్రీసీతారామభూపాల బహద్రుగారి యకాలమరణమున కిసభవారు చింతిలుచున్నారు. అధ్యక్షులు.

౪. జోగిసాధగ్రంథాలయమును, వర్తకసంఘమును జోగి పేటయందు స్థాపించి దాని యభివృద్ధికి మహాత్మాహుతో బనిచేసిన కిసభవారు స్వేచ్ఛాధిపతి అకాలమృత్యువువాతబడి నందుకు ఈ సభవారు తమ విచారమును తెలుపుచున్నారు. అధ్యక్షులు.

౫. ద్వితీయసమావేశవర్గ చదివి యంగీకరింపబడినది. కార్యదర్శి.

౬. కేంద్రసంఘ కార్యదర్శియొక్క రెండవ కార్యనివేదిక చదివి యంగీకరింపబడినది. కార్యదర్శి.

౭. నిజాంరాష్ట్రాంధ్రజన కేంద్రసంఘము లన్నియు ఆధారపడియున్నవి గనుక ఈవిధికి ఉదారభావముతో భూరి విరాళముల శోధన ఆంధ్రమహాశయములను ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉపపా:- మ-రా-మా. రామకృష్ణారావుగారు.

ఆహ్వా:- మ-రా-మా. నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు.

౮. ద్వితీయ సమావేశమున చేయబడిన ౭ వ తీర్మానము

(ఆ) ప్రకారము ఆరికశక్తి అనుకూలముగ నున్నచో నోకప్రచారకుని ఆంధ్రోద్యమప్రచారముకొరకు వేతనముపైన నోకసంకల్పమువరకు నియమించుట కంగీకరించబడినది. ఈవిషయమున నుచితమైనయోర్పాట్లు చేయుట కధ్యక్షుల కధికార మియ్యైనది.

ఈవిషయముగనే ఇప్పుడేర్పడియున్న జిల్లాసంఘముల గూడ తమతమజిల్లాలలో ద్రవ్యస్థితినిబట్టి ప్రచారము జరిపించవలెను.

ఉప:- పరచ రంగరావుగారు.

ఆహ్వా:- టి. కే. బాగయ్యగారు.

౯. ద్వితీయ సమావేశమున చేయబడిన తీర్మానముప్రకారము హైదరాబాదు ఆంధ్రజనసంఘమువారు తమస్వాధీనమందుండిన పరిశోధకశాఖను కేంద్రసంఘమున కప్పగించినందుకు ఈసభవారు కృతజ్ఞతాపదనము లర్పించుచున్నారు.

(అధ్యక్షులు)

౧౦. పరిశోధకశాఖ కీక్రిందివారు క్రోధనసంవత్సరం తమువరకు పధ్యులుగ నెన్నుకొనబడుచున్నారు. ౧ ప్రాశ్నెసరు ఎస్. హనుమంతరావుగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. (అధ్యక్షులు)

౨. శ్రీశ్రీశ్రీ రాజా నాయని వేంకటరంగరావు బహద్రుగారు, జహందారు, మనగాల, ౩ మ-రా, మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు, ౪ మ-రా, రాజాబహద్రు పిల్లేగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్, ౫ మ-రా, ఆదిరాజు శిరభద్రరావుగారు (కార్యదర్శి)

పరిశోధకనిధినుండి వ్యయముచేసి పరిశోధనకార్యములను నిర్వహించుటకు వైకాభాసంఘమున కధికార మియ్యైనది.

ఉప:- మ-రా, పదావేశరెడ్డిగారు.

ఆహ్వా:- మ-రా, బి. కె.ఎన్.రావుగారు.

౧౧. సంఘతంత్రవితమును ద్రవ్యస. యముచేయు విషయమున కేంద్రసంఘప్రతినిధులనుచనలపైన ఆరికశక్తినిబట్టి తీర్మానించు అధికారము అధ్యక్షులు, కార్యదర్శి, నిధివ్యవహారంలో గూడుగొనిన ఉపసంఘమున కీయ్యైనది.

ఉపపా:- మోరీ రఫీయద్దీక్ గారు.

ఆహ్వా:- యామా రామనరసయ్యగారు.

౧౨. హైద్రాబాదులోనున్న ప్రభుత్వమువారి నైద్యకళాశాలతోను, శిల్పకళాశాలతోను రాజోవు తుదిపరీక్షలందు ఆంధ్రవిద్యార్థులలో అత్యుత్తములుగ విజయమున నూరిని గువర్నమెంటుతో సన్మానించుటకు తీర్మానించబడినది.

ఉప:- పి. వేంకటరంగరావుగారు.

ఆహ్వా:- పువ్వాడ వేంకటకృష్ణయ్యగారు.

౧౩. ఆంధ్రభారతీ తీర్థపరీక్షలు ప్రకమముగ ఏర్పడినవిగనుక ద్వితీయసమావేశమునందు తీర్మానించిన ప్రకారము క్రొత్తపరివర్తనమును ప్రస్తుతము అవసరములేదని తలచుచు ఆంధ్రభారతీ తీర్థవారిపరీక్షలలో చేరుటకు రాష్ట్రీయులను ఈ సభవారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

ఉప:- మా. హనుమంతరావుగారు.

ఆహ్వా:- చతుర్వేదుల వేంకటకృష్ణయ్యగారు.

౧౪. "నిజాంరాష్ట్రాంధ్రజన అభివృద్ధిమార్గములు" అనువిషయమునుగురించి బహుమతివాన్సము వ్రాయించుటకును, అందుకి ఉత్తమవ్యాసమునకు ౨౫ రూపాయల బహుమానము సంకుటకు తీర్మానించబడినది. ఈవిషయమున వివరములను నిర్ణయించు అధికారము అధ్యక్షుల కీయ్యైనది. బహుమానమును బొందిన వ్యాసపుష్పామ్యము కేంద్రసంఘమున కుండును.

ఉప:- వేముగంటి రామకృష్ణారావుగారు

ఆహ్వా:- మా. లక్ష్మణాచార్యులుగారు.

౧౫. నిజాంరాష్ట్రాంధ్రజన అభివృద్ధిమార్గములను తెలుపుచున్న కేసుకటి ప్రకటించి ఒక అజాతు మించనివలకు విక్రయించవలెనని తీర్మానించబడినది.

ఉప:- విష్ణుదాసు గిరిధరరావుగారు

ఆహ్వా:- మోర్టీఅలా ఉర్రహిమాన్ సాహెబు

౧౬. క్రోధనసంవత్సరమునకు ఆదాయవ్యయపరిమితి ఈక్రింది ప్రకారము నిర్ణయించబడినది.

ఆదాయము.

సంఘములకు వ్యయము	౨౫౦
నిధివసూళ్లు	౬౫౦
లభ్యులు ప్రకటనయము	౧౦౦
పరిశోధన చందాలు	౩౦౦

మొత్తము. ౧౨౦౦

వ్యయము.

ప్రచారకునివేతనమువత్సరా	౬౦౦
సంఘముల సహాయము	౧౦౦
విద్యార్థులకు పరీక్షములు	౬౦
పుస్తకముద్రణము	౫౦
వ్యాసబహుమానము	౨౫
పరిశోధకవ్యయము	౩౦౦
ఇతరవ్యయములు	౬౫

మొత్తము. ౧౨౦౦

ఉప:- వ. నరసింహారావుగారు.

ఆహ్వా:- మా. రామకృష్ణారావుగారు

౧౭. (ఆ) ఆంధ్రజనసంఘముల యుద్యమములలో నేడేనియొక విషయమునుగాని, ఎక్కువవిషయములగాని పని చేయుసంస్థలు కేంద్రసంఘముతో సంబంధము గలిగియుండ గోరి నచో అట్టిసంస్థలను ఆంధ్రజనసంఘముల కుండుసాక్షులతో చేర్చుకొనుట కిసభవారు అంగీకరించుచున్నారు.

(ఆ) ఈవిషయమును నియమములను ఇవరముగ నిర్ణయించి రాజోవు కేంద్రసంఘసమావేశమున తెలుపుట కార్యదర్శి గారిని కోరబడినది.

ఉప:- టి. కే. బాగయ్యగారు.

ఆహ్వా:- పర్వ రంగరావుగారు

౧౮. (ఆ) బొంబాయియందున్న ఆంధ్రసాధులు మన యుద్యమములనెడ జూపిన సానుభూతికిని, ప్రోత్సాహమునకును, సహాయవాదానమునకును, ఈసభవారు కృతజ్ఞతాపదనము లర్పించుచున్నారు.

(ఆ) పై తీర్మానమును బొంబాయిలోని కామాటీపురమున మూడవవిధియందున్న మ-రా, కంకరకాయన్న పర్వగారి కందజేయుటకు అధ్యక్షులను గోరబడినది.

ఉప:- మా. హనుమంతరావుగారు.

ఆహ్వా:- వేముగంటి రామకృష్ణారావుగారు.

౧౯. నిజాంరాష్ట్రముయొక్క వేళవలును తెలుగున ముద్రించుట అవసరమని ఈసభవారు ఆభిప్రాయపడుచు ఈ విషయమున ప్రయత్నములు చేయుటకు కార్యదర్శికి అధికార మియ్యైనది. (అధ్యక్షులు)

౨౦. జిల్లాసంఘములన్నియు ఏర్పడనందున అట్టిసంఘములు ఏర్పడనిజిల్లాలవిషయములో ప్రతినిధులను చేర్చుకొను రాజోవు సంవత్సరముకొరకు ఈక్రిందివారిని కేంద్రసంఘసభికులుగ నేర్పరచబడినది.

౧. నెకంద్రాబాదు, ౧ రావుబహద్రు సామల వేంకటరెడ్డిగారు, (అధ్యక్షులు), ౨ మ-రా, భాగి సుబ్రహ్మణ్యంగారు.

౨. హైద్రాబాదు, ౩ మా. హనుమంతరావుగారు (కార్యదర్శి), ౪ కొండా వేంకట రంగారెడ్డిగారు (నిధివ్యవహార), ౫ వడ్లకొండ నరసింహారావుగారు.

౩. వరంగల్లు, ౬ మాదిరాజు రామకృష్ణారావుగారు, ౭ పింగళి వేంకట రంగారావుగారు, ౮ పర్వ రంగరావుగారు.

౪. నల్లగొండ, ౯ బి. కె.ఎన్.రావుగారు.

౫. మహబూబనగరము, ౧౦ నారాయణరావుగారు

౬. మెదక్, ౧౧ పదావేశరెడ్డిగారు.

౭. ఆదిలాబాదు, ౧౨ మ-రా, సారంగపాణి నాయకుగారు.

౮. కరీంనగరు. ౧౩. మ. రా. గుండవరము జగన్నాధరావుగారు.

౯. నరసాపేట. ౧౪. వేంకటేశ్వరరావుగారు.

౧౦. అత్రాప్రకాశం. ౧౫. చిరాన పీఠాధికారి. రామకృష్ణారావుగారు. ౧౬. నరసింహారావుగారు.

౧౭. మ. రా. విష్ణుదాసుగిరిధరరావుగారు యాచార్యమునైన చతుర్థ సమావేశము హుజూరాబాదు కరీంనగరు లో జరుపుటకు తీర్మానించినది.

౧౮. ప్రతినిధులకు, ప్రేక్షకులకు, భోజనసకలమును, బసలను, తదితరసౌకర్యములను, ఏర్పాటుచేసిన ఆహ్వానసంఘమువారికిని ఆందుముఖ్యముగ అధ్యక్షులకును, కార్యదర్శులకును, విచ్చి కథలులకును, ఈసభవారు కృతజ్ఞతాపదనము లిప్పించుచున్నాము.

సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభ

హాజీరు హిందూత్వ హుస్సేనుగారి తీర్మానము

లక్ష్మణపురము, మార్చి ౩:— అభిభూత విశ్వవిద్యాలయమునకు ఒక అక్షరమైన హుస్సేనుగారి తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. దీనివల్లమును రూపొందించుకొని అభిభూత విశ్వవిద్యాలయమునకు అధిక సహాయమునకు దృఢ యిందియ ప్రభంధమువారినియు, రాష్ట్రీయ ఆదాయమునుండి సహాయముకొరకు పెక్కు రాష్ట్రీయ సంస్థలు ఆధారపడి యున్నవనియు ఓడనంకార తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

శాసనసభ కార్యక్రమ నివేదికములు ఉద్ఘాటించి, హిందీ భాషలందు ప్రచురించుటకు యేర్పాటు గావించబడుననియు నొక తీర్మానము ఆవేశించబడినది. (అ. ప్రె.)

మౌలిక అబ్దుల్ రాహిం చౌదరి

అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడుట

షిలాంగ, మార్చి ౩:— అసాము శాసనసభాధ్యక్షులుగ మౌలిక అబ్దుల్ రాహిం, చౌదరిగారు ఎన్నుకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

కొచ్చి నుమహారాజు విందు సేయుట

కొచ్చి, మార్చి ౩:— కొచ్చి నుమహారాజు తన సంతానములను పెద్దలకు తీర్చిదిద్దరాలోని తమభవనముందు విందుచేసిరి. చాలమంది పాశ్చాత్యులు, దేశీయులు విందునందు పాల్గొనిరి. విందుకాలమునందు సంస్థానపు బాండువాద్యము మ్రోగెను.

తిమ్మరువాయువునకు

అమోఘమైన నివారిణి

నాకు గడచిన మాసం సంగ్రహము నుండి నాకరీరము నందున్న కీర్తనానియందు తిమ్మరువాయువుచేతల తీవ్రమైన నట్టియు, సహింసరానట్టియు బాధయందైనది. అందుచే నాకు ఆకలి లేకపోవుటయే గాక నిద్రలేక అనేక రాత్రులు గడచినవి.

నాబరువుకూడ తగ్గెను. నా యెముకలు అన్నియు బాగుగా కంకారమువలె అగవడుచుండెను. నేను బ్రతుకుదునను ఆశకూడ లేకపోయెను. ఇంతటి బాధతో జీవముతో నుండుట కంటే మరణించుట మేలని కొన్ని వేళలందు నాకు తోచుచుండెను. నేను ఆనేక ది. ఎమ్. ఎన్ పరీక్ష నిచ్చిన ఘనవైద్యుల వద్దనుండి కూడ చికిత్స చేసికొంటిని. తుదకు తాత్కాలికమైన గుణముకూడ లేకపోయెను. నా అదృష్టవశమున ప్రస్తుతము చెన్నపురము జార్జిటౌను, ఆర్మీనియన్ వీధిలో నెం 72 రు యింటిలోనున్న పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యగారివద్ద చికిత్స చేయించుకొనవలెనని నాకు ఆకస్మాత్తుగా తోచినది. ఆ ప్రకారము తత్క్షణమే వారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. అతిస్వల్పకాలములోనే ఆనగా 20 దినములలోనే నావ్యాధిని వారు అత్యద్భుతముగా బాగుచేసిరి. ఇప్పుడు నేను నూతనముగా మారితిని. మునుపటి ఆరోగ్యము, పుష్టి కలిగినవి. నాబరువుకూడ మిక్కిలి హెచ్చెను.

మిస్. యు. హాటెండు, "ఎల్లెన్ బర్గ్" ఆరమాన్ రోడ్డు.

9-8-24

రాయపురము, మద్రాసు.

శరీరసాధన - భారతీయుల యువత

(బాబూ పీయూషకాంతి ఘోష)

పై శరీర కత్తో భారతీయులకు శరీరసాధనబల సంపన్నత వల అవసరమో వివరించుచు పీయూషకాంతి ఘోషగారు వ్రాసిన రెండువ్యాసములను ఫిబ్రవరి 16, 17 లేవలందు ప్రకటింపియున్నాము. నేడు ప్రచురింపబడినది వాటితరువాయి. మూడవ వ్యాసము.

"నాకెంతవ వ్యాసములో శరీరసాధనవిషయమున భారతీయుల దుస్థితి తెల్పి యున్నాను. ఈవ్యాసమునం దందుకు సంబంధించిన కొన్ని వివరములను తెలుపదలచితిని. "ఈ ప్రపంచములో సుఖము, జయము, శరీరబలముకలవానికే" నని నేను చెప్పియున్నాను. ఈ సత్యమును యువకులు ఒకప్పుడు మరచుట సహజమైనది. ఈసంగతి గుర్తొనవారికి మరచినవారి త్రోవనూపుట విధియైయున్నది. బెంగాలులో ఇట్లు జరిగిన విషయములు పెక్కులు నేనెరుగుదును. తత్ప్రయత్నములు సఫలమైనవి. అట్టిదాని నొకటి నిట నుదాహరించెదను.

ఆదర్శక ప్రాయుడగు ఒక జువనుడు

బాబూ జ్యోతింధ్రమోహన గోస్వామి కాంతిపురవాసి. ఈయనకు మంచివిద్యగోకి గలదు. ఈయన తన చిన్నతనములో బెంగాలునందు మహాన్నతస్థితి గాంచినట్లు చెను. ఈ మహాన్నతస్థితి కప్పటి యాచారములే కారణ మని యూహించెను. ఆరోజులలో యువకులు గరిష్ఠతీర్థము, మల్లయ్యధము చేయుట, విల్లమీటుట, పల్లెటూకి ఆటలందు పాల్గొనుట యందు ఆరితేరుచుండుట యాయన విశ్రించెను. తన గ్రామమునకు సమీపముననే యుండి ఆధికబలకాలులని భీమబలుని పేరు గాంచినయువకుల నామముల నీతడు వినుచుండెను.

తరువాత క్రమముగా యాశరీరసాధన మడుగంటుట యాయనికి కష్టముగాతోచెను. అందుచే తనగుతులకు అన్నివిధ్యలతో పాటు వ్యాయామవిద్య తప్పకుండ నేర్పించ నిశ్చయించెను. నిజముగ తండ్రి చేయవలసినపని యిదియే. ఇతనిపిల్లలు గూడ చెప్పినట్లు విశ్వాసే. తండ్రియూహలకు యత్నములకు తగిన ఫలితములు కలిగెను. ఈయనపెద్దకుమారుడు క్యామగుండర గోస్వామి ప్రపంచమునందెల్ల బయలు త్రోయుటలో మొదటివాడను ప్రఖ్యాతిచెనెను. అతడు భూమిలో నందరి కన్న బలవంతుడనుఖ్యాతికి తగినవాడుగా నున్నాడు. ఈసంకల్పములోనే ఇందలి వివరములను కొన్నింటిని తెల్పెదను. (ప్రాథమిక కోడి రామమూర్తి (ఆంధ్రుడు) వత్సధమున ముమారు రి టన్నులరాయిని మోయగల్గెను. బెంగాలు భీమభవాని (భవానీచరణ మయితనినిజనామము) గూడ అంతబరువునే మోయగల్గెను. విక్రమ పురవాసియగు మహేంద్రనాథదాసు ముజాం దార్ సరిగా ఒక్క పిస రు గూడ తగ్గలేకుండ రి టన్నుల బరువు మోయగల్గెను. హిందూ దేశమునం దెచ్చటనుగూడ బరువుమోయుటలో మొదలుగాడున్న బయటకు రావలసినదని భేరిమోగించెను. క్యామగుండర గోస్వామి యీ భేరినాలించి పోటీకినిలిచెను. కాని మహేంద్రుడు పోటీకి రాననెను. క్యామగుండరుని తనకన్న బలానికి నొప్పుకొనెను.

పాశ్చాత్యబలాధికులతో పోలిక

ఇట్టివిషయముల పాశ్చాత్యులేమీ తలచుచున్నారో తెలిసికొనుట మనకు ముఖ్యములేనిచో నైయుదాహరణము లనవసరములగును. ఒకటన్నబరువుగూడ లేని మోటారు నొకటి య్యూజెన్ కాండో అనెను. ఆంగ్లబూనియగు మాంటీకాస్టో ఆరుగురెక్కిన మోటారును రొమ్ముతో నిల్పెనట అమెరికాదేశమున న్యూయార్కువాసియగు స్ట్రాంగ్ ఫోర్డ్, కెనడాదేశీయుడగు కెచెనా మొదలగువారు మోటారుల నాపిరట. వాటి బరువు హుళింపే 1 1/2 టన్నులకన్న ఎక్కువుండదు. కాని పెద్దలు పరీక్షించుచుండ క్యామగుండరుడు రి టన్నులబరువు మోసెను. ఇంగ్లెండు ప్రముఖుల నేతలు సాక్షులు. వారు ప్రశంసాపత్రములగూడ నిచ్చిరి.

మరికొన్ని బలప్రదర్శనములు

చైనా భీము లని పేరుగాంచిన విలైన్ చాంగ్ హో, జ్యూయిజిత్తా మొదలగువారు మొదలొక బరువుమోయుట యందు ప్రఖ్యాతులు. వారు మోసినబరువు 10 మణుగులుండును. కాని క్యామగుండరుడు వారందరికన్న మిన్న యనదగినట్లు 15

మణుగుల బరువు మోచెనటానెను. ఇదిగూడ ప్రముఖులయొడుట జరిగినదే. ఇవిగాక గొలుసుత్రంపుట, ఉత్కుక్ డీలువంచుట తేజులవీపుట, పళ్లతో జరుచెట్టుట, బాట్టుతో బరుచెట్టుటమొదలగు ప్రదర్శనములగూడ అద్భుతముగ చేయగలడు. ఈయనకు వేల తరబడి బంగారు వెండివత్తులు లున్నవి. క్యామగుండరుని సోదరులు గోరీనుందర్, నీతినుందరులు గూడ బలాధ్యులని వాసికెక్కిరి. గోరీనుందరుడు ధనుర్వేత్త కండపుష్టి కలవాడు. నీతినుందరుడు అవయవముల నెల్లు త్రిప్పిననూ త్రిప్పగలవాడు అవయవముల కాల దధికారి ఈమెప్పురు సోదరులను చూచిన కనుపండుగగును. వీరితండ్రి ధన్యుడుకాదా? ఆదర్శక ప్రాయుడు కాదా?

క్యామగుండరుని శరీరసాధనావిధానము

తన తండ్రియొక్క శిక్షణగ్రింద క్యామగుండరుడు శరీరసాధనకాస్త్రసమృద్ధిగా కొనసాగించును అతని విధానము నతడు చెప్పినట్లే అతని మాటలందే తెప్పలకన్న నేను బాగుగా వర్ణింపజాలను. "కాస్త్రహితముగ శరీరసాధనము బుద్ధిబలములకు వికలించజేయును. సరములకు అంగములకుపటుత్వమిచ్చును. విద్యయొక్కగాని విజ్ఞానముయొక్కగాని ఉద్దేశము తానవ శరీరనిర్మాణము. మంచిబుద్ధిబలము గల్గి తగినశరీరబలముతో నుండుట మానవనిర్మాణ స్వభావము. బాహ్యంతర బలసమృద్ధియే ప్రజ్ఞానంద మొనగూర్చును. జీవితమునకు బలమవసరము. కండపుష్టి యొందవలెను. కండపుష్టికి బుద్ధిబలమునకు సంబంధము గలదు. ఒకటి సరిగాలేనిచో కండపడి సరిగా నుండనేరదు. బలశరీరము నందు గట్టిబుద్ధి యుండును. బ్రహ్మచర్యము మొదలగువిధానములచే నిది యేర్పడును. "శరీరమనో వికాసములకు కాస్త్రసమృద్ధ శరీరసాధనము కావలెను." అని క్యామగుండరుడు చెప్పియున్నాడు.

గోస్వామిసోదరులు తమతమ కృషులం దుత్తీర్ణులై యిప్పుడు ప్రపంచయాత్ర సాగించి దిగ్విజయము గాంచున్నారు. ఈ అత్యోబరులో న్యూయార్కుకు పోదలచుచున్నారు. అధైర్యతరువాత క్యామగుండరుడు ప్రపంచమునై బలాధిక్యమున (ఫేలేంజి) సవాలుచేయును. ఈ ప్రపంచదిగ్విజయ యాత్రయందు సుతుత్తుల వర్తింతురోవారి యదృష్ట మెట్లుండునోయని భరతహాత ఆతురతతో నుండగలడు. 150 సంవత్సరములనుండి అధోగతిలో నున్నను, ఇండియావీర్యమింకను నశించలేదని తెలిసికొనవచ్చును. ఈవిజయత్రయందు భారతీయుల ఆకీర్వాణముల గోస్వామి సోదరులు అడయుదురుగాక. గోస్వామిసోదరులను భారతీయ యువకులు అనుకరించి తేహులము సంపాదించురుగాక. అట్లు భారతీయులకులు చేయుచో నావ్రాతసఫలమైనన్నతృప్తి నాకుండును. (సశేషము)

ఇంద్రుని దగులబెట్టువారిం బట్టుకొనుట

తిరుమనాపల్లి, మార్చి ౩:— తెరంబులూరువద్ద ప్రస్తుతము మరాఠుజేతయొన్న డిప్యూటీకలెక్టరు, పోలీసు సర్దులుయిన్ స్పెక్టరు, మొదలగు యాద్యోగ్యులందఱును గలసి, పసిబట్టి యింద్రుని దగులబెట్టు కూటములో 25 గురి బట్టుకొనిరి. ఇందులో కొందఱు ధనాధ్యులగు చెడ్డుగూడ గలరు. సుమారు 15 దినములలో 150 యింద్రుని దగులబెట్టిరి. నవ్వుము రు 25000/- లుండునని యెంచబడుచున్నది.

ఓడలు

'మార్గా' యనునొక 21 వ తేది బహులోహంబాయి నుండి బయలుదేలి, మొన్న సోమవారము ప్రార్ధన గం 7లకు వచ్చి, గంలకు బయలుదేరినది.

'ఫ్రాంకోనియా' యనునొక బొంబాయినుండి ఆమెరికాయాత్రికులతో సోమవారము బయలుదేరినది.

అత్యద్భుత కుష్టురోగ నివారిణి

గుణములేదని ఋజువుచేయువారికి రు 116-0-0 బహుమానము. ఆస్తాదశ కుష్టురోగములు:— ఎరుపు, తెలుపు, రాగి వర్ణపు మచ్చలు మొదలగు వాటిని ఖండించుటలో ఆమోఘముగా బనిచేయును. శరీరం! నమృతములేని రోగులను మా అగు పరియందుండుకొని కాలవిమర్శనలేకుండ వ్యాధి కుడిరిప్పంపెదము. యోగ్యతా పత్రములతో కూడుకొన్న కేటాగు ఉచితము.

సుమారు రెండుమాసములకు పరిపడు మొదటి, రెండవ, మూడవ తరగతుల నెల్లుల ఔషధములు రు50, రు 25, రు 10 మాత్రము అధ్యాన్న బంపవలెను.

యం. సుబ్బారెడ్డి, ప్రొఫ్రయిటరు. దిరెక్ట్రిలంసుకో, గోపాలపురం; కొత్తపేటపొట్టు, గోదావరి జిల్లా.

పంజాబు శాసనసభ

లారెంసు శిలావిగ్రహమును ఎత్తివేయవలయునను
వీర్ధానము

చనిపోయిన వీరుని ఆశారవపర్చెదరా?

లాహోరు, మార్చి 2—లాహోరు మైదానమునుండి లారెంసు శిలావిగ్రహమును దీసివేయుటకు వెంటనే యోర్నా ట్టు గావించవలయునని గోరుచు పంజాబు శాసనసభయందు ఆ సభి కారు ఆ తీర్మానము పై 25 X 0 టలు చర్చ జరిగెను. తీర్మానము పై పర్యవసానము తేలకుండగనే కావ నసభ వాటికి నిర్ణయబడెను. “ఖడ్గముచేతనా లేక కలము చేతనా మీరు బరిపాలింపబడెదరు” అని విగ్రహముక్రింద క్షే- జడిన లేఖనమును, విగ్రహపై ఖరీదు (పోజు) భావతీయల కవమానకరము గలుగజేయు చున్నదనియు తీర్మానమును బలప ర్చిన శోక ఆవధికారసభ్యుడు చెప్పెను.

మరణించిన వీరుని అవమాన పర్చెదరా?

ప్రస్తుతముం దున్నచోటునుండి విగ్రహమును కదల్చునల దని ప్రతిపక్షులు చెప్పిరి. కాని లేఖనమును తుడిచివేయుటకు వారంగీకరించిరి. లార్డలారెంసు ప్రఖ్యాతిపడవిన పరిపాలకుడు గాన నాయని విగ్రహము నుంచుటకు అభ్యంతరములేదు. పం జాబుదేశీయులకు వారియొడ భక్తిగలదు. శిలావిగ్రహము మునిసి పాలిటీవారిది గాదనియు, దానిని సంరక్షించుటకు వారి కియ్య బవినదనియు చెప్పి ప్రభుత్వాభిప్రాయమును క్రేగుగారు చెప్పిరి. అక్టోబరు 1928 వ సంవత్సరములో స్థానిక మునిసిపాలిటీవారు గావించినతీర్మానము ప్రకారముగ ప్రభుత్వము శిలావిగ్రహమును అధీనము చేసికొనెను. ఈవిషయమై లక్షలకొలది భారతీయుల మనము కేధింజుటచున్నదని వారి కన్యాయు చెప్పలేదనియు, 1921 వ సంవత్సరముందు అసహాయవాదులు పురపాలన సంఘ మును ముట్టించినపిదప యీఆంధ్రోళనము బయటపడెననియు క్రేగుగారు నుడిచిరి. భక్తపరిపాలనను దప్ప కలము రాజ్యము చేయుట అనునశ్రేణి ఆందోళనము కేవలమును భావోద్దేక మైనది గాని అంతకంటె మరేమియులేదు. భారతీయుల కది గౌరవకరమైనది గాదు. భారతీయులకువలె యింగ్లీషువారలకును అంతకరణముగలదు. ఈతీర్మానము ప్రకారము తేయుటఅను మరణించిన వీరపురుషుని ఆశారవము చేయుటయని ప్రతియిం గ్లీషువారును దలచెదరు. ఈతీర్మానమును సభ్యులు ప్రోసివేయ వలయునని క్రేగుగారు గోరిరి.

తీర్మానము ఓడిపోయెను

లాహోరు, మార్చి 3:—పంజాబుశాసనసభ తిరిగి సేడు సమావేశమయ్యెను. నిన్న చర్చ గావించుట నిర్ణయబడిన లారెంసు శిలావిగ్రహ తీర్మానము పై చర్చ జరిగెను.

తీర్మానము వోటుబెట్టగా ఆభి క స ఖ్యా కు ల చే ప్రోసివేయబడెను. తీర్మానమున కనుకూలముగ 24 ఓట్లును ప్రతికూలముగ 88 వోట్లును వేయబడెను. ప్రభుత్వము పక్షమున సర్ జానుమేనార్డుగారు తీర్మానమును తీవ్రముగ ప్రతిఘటిం చిరి. పంజాబుదేశీయులకు లార్డలారెంసుగారు గావించిన మహా కృత్యములను ఉగ్రదీపి అసభి కారుల వాదమునం దర్థము లేదని మేనార్డుగారు బల్కిరి. భారతీయులు జయింపబడిరను నూచ కము ఖడ్గముకాదనియు, ఖడ్గమును లారెంసుగారు రుపయోగించని యెడ పంజాబు యిప్పటికిని లేక యుండెదనియు, చాల రాగరికత న ను భ విం చు చున్న రాజ్యములందు సహి తము ఖడ్గము ఉపయోగించవలసి వచ్చుచున్నదనియు, కాంతి వాతావరణము గాపాడుటకది అత్యవసరమనియు సర్ జాను మేనార్డుగారు చెప్పిరి. గవర్న మెంటును కాంతివాతావరణముం దీద్రక్షను విచారించవలయునని గోరి తీర్మానమును ప్రోసి వేయవలయునని మేనార్డుగారు బల్కిరి.

1919 వ సంవత్సరపు పోలీసు శాసనము ప్రకారముగ గుజరతువాలా మునిసిపలు కమిటీవద్దనుండియు ప్రజలకుండుండి యు వనూలుచేయబడిన పరిహారమును వాపసుచేయవలయునని యొక తీర్మానము ప్రతిపాదించబడెను. కానూరు, అమృతసరము లందు వాపసుచేసిన పిదప రూ 250000 లు యేల గుజరతువా లా వారికి వాపసుచేయబడలేదో చెలియబట్టదని ప్రతిపాద మడు ప్రశ్నించెను. కానూరు అమృతసరములందలి అల్లరులకు ను గుజరతువాలాయందు జరిగిన అల్లరులకును బోలికలేదనియు, గుజరతువాలాయందు రైలుదేవును, చర్చి, పోస్టాఫీసు అల్లరియా కచేదగులెట్టుబడెననియు చెప్పి మేనార్డుగారును దున్నెట్టుగా రును తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి. తీర్మానముక ఆభి కమైన వోటుచే ఆమోదింపబడెను.

అయితడవ తారీఖువరకును సభ నిర్ణయబడెను.

(అ. ప్రె.)

వై. యమ్. సి. యే. వార్షికోత్సవము

బొంబాయి, మార్చి 3:—క్రైస్తవ యువజన సంఘము యొక్క 50వ వార్షికోత్సవమునకు కర్ణాటకవహించిన బొం బాయి గవర్నరు తోటక సంఘము నభినందించి పిమ్మట ప్ర పంచమానందలి వివిధజాతులలో శోకానోక జాత్యేష్వర్యము యొక్క స్థిత్యము తజ్జాతిఅందు జనించినవాకినిబట్టి యందు ననియు, స్థిత్యును జాతి, కరీరదార్ధ్యము గలిగినట్టియు, వాక్కు ర్మలందలి సత్యసంధత గలిగినట్టియు నైతికమార్గమే ప్రధానముగ గలిగినట్టియు ఘనబుద్ధులతో గూడియుండుననియు ప్రభుగా రు చెలిపిరిని చెప్పిరి.

రీడింగు ప్రభువు

ఇంగ్లండు కేగుట

బర్మెను హెడ్డుప్రభునితో స్వయముగ చర్చించుటకే లిట్టప్రభువు ఏగుచున్నాడు

ఇండియా రాజప్రతినిధి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, మార్చి 3:—నాలుగునెలలకు ఎ క్కువగాకుండ సెలవుదీసికొని ఏప్రిలులో ఇంగ్లండు కు రావలెననియు అక్కడ తనతో స్వయముగ చ ర్చించవలెననియు బర్మె హెడ్ ప్రభువు రీడింగు ప్రభు నాహ్వానించెను. రీడింగుప్రభువు ఆహ్వానము నంగీకరించెను. ఈ మధ్యలిట్టనుప్రభువు రాజప్రతినిధి గ రీడింగుప్రభుస్థానే పనిచేయును.

ఈజిప్టువార్తలు

అబ్దుల్ హదీలు మేలుగలుగారని వదలుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

కెయిరో, మార్చి 3:—సర్దారుహత్యలో అశుభక్షేయ బడిన అబ్దుల్ హేల్లు, ఆర్షతు అబ్దుల్లాగార్లను వదలిపెట్టిరి.

చీనాపరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

పీకింగు, మార్చి 3:—పీకింగువార్త లిట్టు చెలువుచున్నది చీనాను పొగయొడను బట్టుకొనుట ఆమెరికను ఒడంబడికకు విరుద్ధమనియు ఆమెరికను పతాకమును పరిభవించుటనియు యునై టెడ్స్టేట్సు ప్రతినిధి విదేశాంగమంత్రివర్గమువారికి ఆక్షే పణను చెలియజేసిరి. చున్నింగులోనున్న ఆమెరికను కాన్సులు తో ఈ వ్యవహారమును తృప్తికరముగ పరిష్కారము చేయు వలెనని చీనాప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించెను.

తురుష్క మంత్రవర్గపు

రాజినామా

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

కాన్స్టాంటినోపిలు, మార్చి 3:—మంత్రవర్గమువారు నిన్నటిల్లము రాజినామానిచ్చిరి. తీవ్రమగుచర్చ బయటపడెను. ప్రజాపక్ష అతివాదులు రహస్యముగ సమావేశమై ప్రభుత్వవిధా నమును ఆక్షేపించిరి. ప్రతికూలరందరిపట్లను కఠినశర్యను అవ లంబించవలెననిరి. అట్టిచర్యలకు పెత్తినేగారు ఖండించిరి. వ్యా యముగాదనిరి. దీనికి ప్రతిక్రియగ దిట్టుచు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. అతివాదులతీర్మానము తుదకు 90 మంది అనుకూలరచేతను, ఈ ప్రతికూలరచేతను ఆమోదింపబడెను. పెత్తినేగారు తక్షణము రాజినామానిచ్చిరి. కాని ఈలోపుగ ప్రభుత్వమును సాగించు చుండవలెనని ఆతనిని గోరిరి.

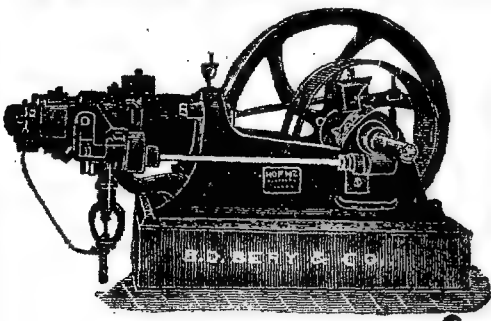
ఎక్సైజు పన్ను

పై నున్న ఎక్సైజు పన్ను దీసివేయవలయును

అహమదాబాదు, మార్చి 3:—స్థానికయంత్రశాల యజ మానల సంఘాధ్యక్షుడగు సేత్ చమన్లాలు యస్. పరేఖుగా రు, రాజప్రతినిధి యాంతరంగిక కార్యదర్శికి రాజప్రతినిధికి చెలియజేయుటకై యొక్కింది తంతునంపెను.

“మారకమునందున్న యసందర్భములనుబట్టి, విదేశీయపు వర్తకముయొక్క పోటీబలవ త్తరముగనున్న యంత్ర, భారతదేశ పుపరిశ్రమలలో ప్రధానముగనట్టి ప్రతి పరిశ్రమపై ఎక్సైజు పన్నును, యిదివఱలోజేసిన ప్రతిజ్ఞలను, భారతశాసనసభవారి తీర్మానమును, కరకుజేయక, ఆచార్యాధిక్యము గలిగినను, దీసి వేయకుండట సంఘమువారికి మిక్కిలుటగు శాశాధికము గలిగెను.”

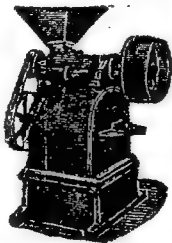
సేత్ చమన్లాలుగూడ కార్యదర్శిగారిలితో బన్నును దీసివేయుటకు తంతునంపెను. ప్రధాన పరిశ్రమపై నిట్టియస్కాయపు పన్నునుంచుట మంచిగాదనియు, కేంద్రప్రభుత్వము వారు దానిని దీసివేయునట్లు రాజప్రతినిధిగారు బూతురుగాక యని తంతునంపెను.

మద్రాసునందుండు స్టాకునుండి మెషి నరి అమ్మకము

ఒక 10 బి. హెచ్. పి. సెకండు హోండు సేజనల్ ఆయిల్ ఎంజిను.

ఒక 17 బి. హెచ్. పి. క్రొత్తలక్కి-క్రూడు కయిల్ ఎంజిను.

రెండు 20 బి. హెచ్. పి. సెకండుహోండు ప్రాతమాదిరి హోరన్సులి ఆయిల్ ఎంజినులు. బాల్ గవర్నరులు, డబుల్ ఫ్లైవీల్సు, సెల్ఫ్ స్టార్టరులు, ఇతర మామూలు ఫీట్టింగులు మొదలగు వాటితో సహా అమర్చబడినది.

ఒక 25 బి. హెచ్. పి. సెకండుహోండు ప్రాతమాదిరి హోరన్సులిఆయిల్ ఎంజిను. బాల్ గవర్నరు, డబుల్ ఫ్లైవీల్, మామూలు ఫీట్టింగులతో సహా అమర్చబడినది.

ఒక 32 బి. హెచ్. పి. సెకండుహోండు ప్రాతమాదిరిహోరన్సులిఆయిల్ ఎంజిను.

రెండు 28 బి. హెచ్. పి. సెకండుహోండు క్రొత్తమాడల్ హోరన్సులిఆయిల్ ఎంజిను.

రెండు క్రొత్త 8 1/2 X 10 అడుగుల “ప్లార్ రైట్” తేలిలు (Gapbad)

అన్ని కొలతలలోను రైసుపల్లరులు, వ్యవసాయమునకు కావలసిన పోర్టుబుర్ పంపింగుస్టాంటులు, సెంటి ఫ్రూగ్ పంపులు, ఫ్లవర్ మిల్లులు, నగలుచేయువారికి కావలసిన శోలింగు అండు మిల్లింగు మెషినులు, స్టీముఎంజి నులు, దిసి సెంటిగ్రేటులు, కొయ్యపనుల కుపయోగించు మెషిని మొదలగునవికూడ మావద్ద నున్నవి.

దయచేసి మాకంపెనీకి వచ్చి, మావద్దనుండు స్టాకును పరిక్షింపుడు.

ఇతర వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

MESSRS. **B. D. Bery & Co,** Engineers, Machinery merchants & Government Contractors, 8, Sembudoss Street, Madras.

శ్రీ శ్రీ దామెరరామారావుగారు (స్వకీయవిలేఖరి)

స్మారక సభ

రాజమండ్రి, ఫిబ్రవరి 28:— 27 వ తేదీ సాయంత్రము రామారావు స్మారకసభ ఇప్పటి హిందూసమాజభవనమున కడు జనప్రసముగా జరిగినది. శ్రీవీరభుంబులక్ష్మీనరసింహమూర్తి బి. ఏ. బి. యల్. గారధ్యక్షతవహించిరి. ఆంధ్రభీష్మ న్యాయ పతి సుబ్బారావుపంతులు, దివాన్ బహదూరు చిత్రపు వెంకట చలం పంతులు, ఆర్. యస్. స్టాతాం (కాలేజీప్రిన్సిపాలు) చి లకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం, రివరెండు న్యూడార్సరుగారు మున్న గువారు సభ నలంకరించిరి. పలువురు స్త్రీలుకూడ సభకు విచ్చేసిరి.

'కాంగ్రెస్' ప్రజా నారపత్రికాధిపతులు రామారావు పటమున వేసి వారిజీవితము, ప్రముఖులపంచేతములు మున్నగు వానితో ప్రత్యేకానుబంధముల ప్రకటించి సభ్యులకు విరివిగా పంచిపెట్టిరి.

అధ్యక్షులు

రామారావుగారు గొప్పచిత్రకారులనియు వారికి రీతి ఆంధ్రభారతదేశములందే గాక యూరపుఖండమునందుకూడ వ్యాపించినదనియు, వారిచిత్రచరయందు ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వము గాన్పించుననియు అధ్యక్షులు వెలవిచ్చిరి. పిమ్మట రామారావును ప్రశంసించుచు రెబ్బాప్రగడ సుబ్బారావుగారు ఆంగ్లమునను, నిడమర్తి సత్యనారాయణగారు ఆంగ్లమునను పద్యముల జదివిరి.

సానుభూతితీర్థానము

పిమ్మట దివాన్ బహదూరు చిత్రపు వెంకటచలంపంతులు గారు రామారావుగారి ఆకాలమరణమువలన దేశమునకు చిత్రకళాప్రపంచమునకు వాటిల్లిన అపారనష్టమునకు గాఢవిషాదమును, దామెరవారికుటుంబమునెడ సానుభూతిని చెప్పుచు నొక తీర్థానము నుపపాదించిరి. శ్రీచిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం, గావాల రామమూర్తి గార్లు తీర్థానమును బలపరచిరి. 30 ఏండ్ల ప్రాయమునందే ఆఖండకీర్తిని గడించిన ఇటువంటి దేశచిత్రకారునివలె తానుకూడ జగత్ప్రఖ్యాతి నొందవలెనని రామారావు ఆంతరంగికమిత్రులతో చెప్పమండెననియు 27 సం॥లలోనే నట్టివిఖ్యాతి నాతడు పొందెననియు లక్ష్మీనరసింహంపంతులుగారు వెలవిచ్చిరి.

చిత్రకళావిద్యాలయము

గతించిన సుప్రసిద్ధ చిత్రకారుని జ్ఞాపకార్థము రాజమండ్రి హిందూవరమున చిత్రకళాపాఠశాలను వెలకొల్పవలెనని శ్రీన్యాయ పతి సుబ్బారావు పంతులుగారు ఘోషించిరి. పంతులుగారి యుపన్యాసము చాలగంభీరముగ నుండెను. రామారావుయొక్క గొప్పతనమును ఆతడుజీవించియుండగ మనము గ్రహింపలేక పోయితిమనియు, అతని ఆదర్శమును నిలవజేటి, అతడు విడిచిన పనిని పూర్తిచేయవలెనన్నచో రాజమండ్రి హిందూవరమున చిత్రకళాశాలను వెలకొల్పటయే కర్తవ్యమనియు, అందుకు వలయు ధనసమపార్జనమునకు ప్రతిపట్టణవాసులు పూనుకొని పనిచేయవలయుననియు పంతులుగారు వెలవిచ్చిరి. "దైవము నుండరవ్య రూపుడు. ఆసౌందర్యమును వ్యక్తీకరించు సంస్థాపనల పేరి పోషించుటయే మనధర్మ"మని పంతులుగారు నడిపిరి.

ప్రభుత్వకళాశాల ప్రిన్సిపాలు ఆర్. యస్. స్టాతాం గారు తీర్థానమును బలపరచుచు రామారావుమరణమువలన తమకును తమసోదర ండిశులకును గలవిషాదమును వెలివిచ్చి రామారావు భారతదేశచిత్రకారుడే గాక ప్రపంచముంతటి గొప్పచిత్రకారుడని వెలవిచ్చిరి. మిగతాక్రమణీ, పాలకోడేటి గురుమూర్తి, అర్య ఆదినారాయణగార్లు తీర్థానమును బలపరచిరి.

స్మారకసంఘము

పిమ్మట స్మారకసంఘమును వెలకొల్పవలెనని రివరెండు న్యూడార్సరుగారు రుపపాదించిన తీర్థానమును చిత్రకారులగు భావ్యకార్లురావు, అవసరాల రామారావుగార్లు బలపరచిరి. ఈస్మారకసంఘమువారు చిత్రకళాశాలకు వలయు ధనమును వసూలచేయవలసి యున్నది.

సందేశములు

భారతదేశ వివిధప్రాంతములనుండి అనేకప్రముఖులు పంపినసందేశములను కార్యదర్శియగు శ్రీచాపలి వెంకటపానుమంత రావు, బి. ఏ. గారు చదివిరి. శ్రీయుతులు మోచర్ల రామ చంద్రరావు, యస్. ఎ. బ్రెస్లీ (బొంబాయి క్రానికలు పత్రి

కాసంపాదకులు) డబ్బు. సి. డగ్లసు (వైకాపేట కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు) హెచ్. యన్. పీట్లు (గోదావరి జిల్లాకలెక్టరు) హరింద్రనాథ్ ఫటోపాధ్యాయులు, మృణాలినీఫటోపాధ్యాయ [చిత్రకారులు] పెండ్యాల సత్యనారాయణరావు (యోటమా లజిల్లాకలెక్టరు) జి. డి. గంగులీ [చిత్రకారులు] యస్. రంగ స్వామి (హిందూ సంపాదకులు) అవనీంద్రనాథ్ తామర [చిత్ర కళాచారులు] దేశ్భారత నాగేశ్వరరావు, బి. సి. లా [చిత్ర కారులు], డాక్టరు కజేన్ను, దురిశేటి శేషగిరిరావు, కొవి. రెడ్డి శేషరామమూర్తి, పి. కె. భట్టి [ఆంధ్రభాషాపరిజ్ఞాన కళాశాల], కె. పేర్రాజు, ముట్నూరి కృష్ణారావు, సి. ఆర్. రెడ్డి డాక్టరు వైల్లాక్రాండ్డిగార్లు సందేశముల నంపిరి. ఆనాడే దేవపల్లిగ్రామంలో గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు రామారావు మరణమునకు మగమచు తీర్మానించి తంతిములముగా తెలియజేసిరి. కాని ఆతంతి సభాసంతకము వచ్చెను రాజా రామారాయణంగారి తంతిమాడ అలస్యముగ చేరెను. త

స్మారకసంఘసభ్యులు

ఈక్రిందివారు స్మారక సంఘసభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి. క్రొత్తవారిని చేర్చుకొనుటకు వీరికి హక్కుకలదు.

అధ్యక్షుడు:—వీరభుంబుల నరసింహమూర్తిగారు.

కార్యదర్శులు:—చోరగుడి వెంకటకృష్ణారావుగారు, కొమ్మిరెడ్డి శేషరామమూర్తిగారు.

సభ్యులు 1. న్యాయపతి సుబ్బారావు 2. చిత్రపు వెంకట చలం 3. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం 4. కందుకూరి రామచంద్ర రావు 5. కొమ్మిరెడ్డి నారాయణరామయ్యగారు 6. మోచర్ల రామచంద్రరావు 7. కాళినాథుని నాగేశ్వరరావు 8. దురిశేటి శేషగిరిరావు 9. ఎ. యస్. కృష్ణరావు 10. ముట్నూరి కృష్ణారావు (11) సి. వి. యస్. నరసింహరాజు (12) బి. వెంకట పతిరాజు (13) సి. ఆర్. రెడ్డి (14) భోగిపట్టాభిసేతారామయ్య (15) ఎ. యస్. ఎ. న్యూడార్సరు (16) బి. సి. లా (17) టి. (పకాశం) (18) యస్. ఎ. బ్రెస్లీ (19) టి. శివశంకర శాస్త్రి (20) యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు (21) మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నం గారు.

ఈసభ్యులెల్లరు మరుగుగా పనిచేసి త్వరలో చిత్రకళాశాలను నిర్మించి తమధర్మమును నెరవేర్చెదరని (ప్రజలు నమ్ముచున్నారు.

సక్సన్ దంతచూర్ణము:—

పల్లువ్యాధులను పోగొట్టుటకు ఇదియే మంచి ఔషధము. 1 డజను రూ 1-4-0.

టి. ఎన్. స్వామినాథ శాస్త్రి,

నెం. 1 ఆలంగా త్రవ్వకేసిథి తిరునల్లి క్షే.డి మదరాసు.

ఇంటి ఏలము

డి. లక్ష్మీనరసు వుత్తరపుమిడ పెద్దకంచి 97A/1878 రాజపేజి, గృహమును రూ 8100 అడుగునద్రవ్యమును చెల్లించుకొను కారణముచే మంగళవారం 10 తేదీ మాన్యునెల 1925 పిల్లో 3 గంటలకు, వాట్సన్ మన్యురొకచేజి మాంటురొడ్డులో పిజారా వేయబడును. రూ 4500 నుండి యేలము ప్రారంభించి జాస్తిసాముకు అడుగునారికి విడుదలగును. నూటికి రూ 15 చొప్పున యేలమెత్తినవారు కట్టి అడుగువలయును. 170 అడుగులపాదపు 31 అడుగు వెడల్పు నివేతనమున 120 అడుగులు 31 అడుగు కట్టడము కల్పాధికారులు చాలా పెద్దయిల్లు, ధర్మములకుకూడ యుపయోగకరము.

వివరములకు,
Watson's exchange,
9, Blacker's Road,
Mount Road, MADRAS.

ప్రకటన

తెనాలి తాలూకాబోర్డువారిచే స్థాపితబోర్డు నాలుగు ఆయుర్యవైద్యులకు యోగ్యతగలిగినటువంటిన్ని అనుభవ నీయులు అయినటువంటిన్ని నలుగురువైద్యులు నెల 1 కి రూ 40-1-50 జీతముమీద కావలసియున్నారు. వారివారి యోగ్యతాపత్రాలను దరఖాస్తులతో ప్రెసిడెంటుగారికి 1925 వ ఫలి మాన్యు 10 వ తేదీలోగా చేరులాగున పంపివ్రాఫింతులు.

కొనరాజు రామయ్య,
ప్రెసిడెంటు, తాలూకాబోర్డు తెనాలి.

కాంగ్రెసు సంఘ సభ తీర్థానములు

దేవరపల్లి, ఫిబ్రవరి 27:— శ్రీ డిగ్రామమున గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము శ్రీయత బులుసు సాంబ మూర్తిగారియధ్యక్షతక్రింద శ్రీనామన బాపన్నగారియింటివద్ద జరిగెను. సభ్యులు చాలమంది అమలాపురము రాజ్ కోలు తాలూకాలనుండివచ్చినవారైయుండిరి. గంభీరమైన బ్రహ్మ చోన్మలసరనమ్మ, దేశభాంధవి దువ్వార సుబ్బమ్మగార్లుకూడ దయచేసి స్త్రీలకు కొంత ప్రబోధము గావించిరి. దేవరపల్లి గ్రామములో సామాన్యముగ నందరును ఖద్దరును ధరించేవారగు గన్పించిరి. ఎవరుకునూలు, నేతవస్త్రము విరివిగా నుత్పత్తి చేయు గ్రామముగా నున్నది. గ్రామస్థులు కడుదీక్షతో ఖద్దరు అభివృద్ధికి పాటుపడుచున్నందులకును అందు ముఖ్యముగా నామన బాపన్నగారు మిక్కిలి శ్రద్ధ బూని నడిపించుచున్నందులకును మిక్కిలి సంతోషమైనది.

చేయబడిన తీర్థానములలో, సుప్రసిద్ధచిత్రకళాని పుణ్యలైస శ్రీశ్రీ దామెర రామారావుగారు మృతినొందినందులకు సంఘసభావారు విచారమును తెల్పుచు వారి కుటుంబమునకు తమ సానుభూతిని తంతివ్యాక తెలియపరచిరి.

గోదావరి జిల్లా సంఘము నూతన సభ్యులతో ఏప్రిల్ 10 వ తేదీకి ఏర్పడివలె ననియు, ఈ తొపున తాలూకా సంఘముల ఎన్నికలు చేయవలెననియు, మార్చి 1 వ తేదీకి ప్రస్తుతమున్న జిల్లాసంఘసభ్యులు తమ నూలుచందాను యివ్వవలెననియు, ఆట్లు యివ్వనియెడల సదరుసంఘసభ్యులుగా నుండనేరరనియు, నూలుచందాపంపినతర్వాత మరీసభ్యులుగానున్నట్లు పరిగణింపబడుదు రనియు, తాలూకాసంఘములకు ఖద్దరు బోర్డు ఏనులు బదులుగా నిర్ముఖంపవలెననియు, ఇప్పుడీ తాళిబొందల నూతన ఎన్నికలకు నిలువబడిన కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకు కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు తదితరులును తగురీతిని సహాయ పడవలె ననియు, వసూలైననూలుచందాలో 100 గజములకు 60 గజ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘములో నుండుటకు, 15 గజ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకును, 15 గ రాష్ట్రీయసంఘమునకును, 10 గ ఆఖిలభారతసంఘమునకును పంపుటకు గాంధీ మహాత్ముని సమక్షమున శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు చెయ్యమంది నూలుచందా నిచ్చు సభ్యులను చేర్చెదమని చేసిన వాగ్దానమును నెరవేర్చుటకు ప్రతితాలూకాసభ్యులను పూని సభ్యులను చేర్చవలసినదనియు తీర్మానములు చేయబడిన.

(స్వకీయవిలేఖరి)

గౌరవనీయులగు నర్.ఎ.పి. పాత్రిమత్తవర్మనకు

శ్రీమదాంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యాసంఘము
ఏలూరునందు ఫిబ్రవరి 24 తేదీన సమర్పించిన

విజ్ఞాపనము

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యాసంఘ పనులపై నొక
మహాసభను ఏర్పరచుట ప్రాథమిక విద్య యుత్తమపద్ధతిని
నెలకొల్పి వాతమునుతో 1921 సంవత్సరమున స్థాపించబడి
నది. ఇది ఏలూరు నగరపరిషత్తు కృష్ణాగోదావరీదుల మధ్య
ప్రదేశమున లంసీమలోనున్న తెలుగులో నారంభింపబడి
నది. ప్రతిసంవత్సరము దొడ్డికొక్క మండలపాఠశాలసంఘమును,
దాని క్రిందలనుగా రేంజీసంఘములును వాని క్రిందలను
ముగా సెంట్రల్ కౌన్సిల్ సంఘములును రాష్ట్రములో నెలకొ
ల్పబడుచున్నవి. 1928 వ సంవత్సరమునందు జరుగవలసిన మూ
డవసభకు మంత్రిగారి యాజమాన్యమున శోభయు బలమును
వచ్చునని యపాధ్యాయలసీరియమిహిమకొరై ప్రార్థింపఁ
గా, దయాపూర్వకముగా సానుగ్రహముతో సమ్మతివొసగి
మేము తలంచిన ప్రాథమికవిద్యాయముల సుపర్యవేందరని
నెలవిచ్చియుండిరి. కాని మానుభిలాష తీవ్రదికాదు. నిరుదయ
నను జరుగునని యపాధ్యాయలనుండించి తుదకు బందరులో
మా సభమువారు సందర్శించి విన్నవించగా రాజకార్యమున
దీరిక లేకుండెనని నెలవిచ్చియుండుటచే, గడచిన మాసమున
జి.బి.మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులవారి యాజమాన్య
మున నీయేలూరుపురమున మండవసభ జరిగించియుంటిమి.
మంత్రివర్గము మాసంఘోద్యమమును దలంచి దీనిపై సానుగ్ర
హపద్ధి సంచలయనని ప్రార్థించుచున్నాము.

రాజధాని ప్రభుత్వ విద్యాంగతంత్రము మీ యధీనమై
యుండుటచే మీరుజ్ఞేయ విధానమంతయు నాచరణలోబెట్టి
ప్రభుత్వమువారి యభిమతము గొప్పసాగించుచు దేశమునకు సర్వ
దా మేలుమాత్రమేమేయుట కేర్పడిన మేమును, మాలో న
గ్రగణ్యులగు మధ్యమైనత కళాకాలపాఠశాలయలరెబ్బలును
కట్టించి మామవిధుల యథాక్రమముగా నిర్వహించుటచేతనే
కవులు, పండితులు, ధీరులు, కావ్యజ్ఞులు, ఉపన్యాసకులు,
పరిశ్రమకు, ప్రసక్తికి, దండనాధికారులు, కర్తావహులు,
న్యాయవాదులు, న్యాయవేత్తలు, న్యాయాధిపతులు, వాణి
జ్యవిద్యావికారదులు, పత్రికాధిపతులు, పరిపాలనాభిజ్ఞులు
రాజమంత్రిజ్ఞులు,వ్యవహారప్రవీణులు, గాయకులుచిత్రికారులు,
కాననిర్మాత సభాసభ్యులు,మంత్రులు,పాలకులు మొదలగువారు
బయల్పడి దేశవాగరిత ప్రకటింప సమర్థులై యావిశ్యప్రదర్శ
శకాలలో మాచే ప్రదర్శించబడిన శీవముగల చిత్రపుట లగు
చున్నారు. అందుచే మేమువలంబించిన వ్యక్తి దేశోద్ధరణకు
మక్కిలి యవసరమైనదనియు, వాగరిత కల్పభూజనమునకు
గుంట్టివేరనియు స్పష్టమగుచున్నది. మహాపట్టణమందాయా
భలంబుల వెలుగుచున్న విద్యుద్దీపముల దివ్యకాంతి యొకానొక
క.బొత్తా మెకచోట నొక్కినంతనే చూయమెట్లు నానావ్య
క్తులయందు విరాజిల్లు జ్ఞానరేఖను ఉపాధ్యాయుడనువ్యక్తి
లోకమందు లేకుండునని చూయమై లోకమంతయు గాఢాంధ
కారమున మునుగజలసినదే.

జిల్లా లోకోపయోగమును నృత్తిలో మాయాయున్న,
మాతెలివి, మా లేట, మా యభినవేశము, మాయాసక్తి, మా
యాశ, మాబలము, మాయాలోగ్యము, మాశ్రమ, మా శీర్షన
విద్య వినియోగించుచున్నందున దేశమునకును కలుగుచున్న మేలు
సంతోషాస్పదమేకాని మాత్రమకు దగినఫలము మేమునుభవించు
చుంటిమా యని యోచించితిమిని మా కెంతో నిరుత్సాహము
కలుగకపోదు.

అమాత్యరత్నమా! ప్రస్తుతకాలమున మాగతి మిక్కిలి చు
ర్భరముగానుండి తల్లికిని చండ్రకిని గొలుగనిదివలె గుండవలసి
వచ్చుచున్నది. మనదేశములో బూర్వముందున్న కట్టుబాటులు
గాని, ఆర్యసంప్రదాయములుగాని, పూర్వాచారములుగాని,
భక్తిగాని యిప్పుడు కానరాక గ్రామములలో విద్యావ్యాప్తి
సేయుచున్న యాయపాధ్యాయులు మన కవసరమును వారలే
యని ప్రజలకు గలగలసిన గౌరవాభిమానప్రపత్తులు కాలవై
పరీతముచే నడుగంటిపోవుచున్నవి. అందుచే స్వయముగానొక
బడి పెట్టుకొని యపాధ్యాయవృత్తి నవలంబించినవారికి దొర
తనమువారి ముగ్రాంటును స్థానికసంఘములు స్థాపించిన జడు

లలో మహాధ్యాయులుగా బనిసేయువారి కాయాస్థానికసంఘ
ములిచ్చు మాపవేతనములును మాత్రమే వారికి జీవనాధారము
లగుచున్నవి. పూర్వముండెనను ఉపాధ్యాయు డితరోద్యోగి
యైతలవలె సిరిసంపత్తుల రులమాగినవాడు కాదుగాని, పురవా
నుల యభిమానమున నిర్బంధితగా గాలయాపన సేసినవాడు. ఆ
పృథివీనములలో వస్తువుల చౌకదనము కూడ వారి కుఖకాల
యాపనకు దోడుపడెను. ఇప్పుడో యాహారపదార్థముల కెల్ల
విపరీతముగా పెరిగిపోయినవి. అందుచే ప్రాథమికపాఠశాల
దు తా ను గ డి యి య గ్రాం టు చే గా ని
మా ప వే త న ము చే గా ని తా నొ క్క డు బ్రతుకు
బయే దుర్లభమని యోచించుకొనుచుండగా వాని కుటుంబము
దుర్భరస్థితిలో గుండవలసి వచ్చుచున్నది. శీవనాధారమున గలి
గిన యాలాలులను బురవాసులవృత్తిలో వాత్సగౌరవము గో
ల్పొప్పుచున్నాడు. శోలోక్సతీరదు. వానిగౌరవము నిలుపు
బాధ్యత అధికారిదే.

దేశములో సభికముగా విద్యావ్యాప్తి స్థానికసంఘముల
వలన గలుగుచున్నదనుట నిర్వివాదాంశము. ఆసంఘములను నియ
మితముగరాబడి యున్నది. అదియును స్వల్పము. తత్సంఘము
లు విద్యావ్యాప్తితోబాటు బాటల నిర్మించుటకు, వైద్యశాలల
నెలకొల్పటకు,పాంథశాలల స్థాపించుటకునూడ వ్యయపెట్టవలసి
వచ్చుటచే నాయాకార్యములకు వలయు సరుకుల వెలలు పెరిగి
పోవుటవలన దత్కార్యములకేరాబడి చాలకయుండెను. కాల
వక్రతచే వ్యయభారము మోచినదే కాని రాబడిమాత్రము
మాగ్నజెండక పూర్వమువలెనే యిప్పుడుకూడవచ్చును. అందుచే
స్థానికసంఘము లుపాధ్యాయుల దుష్ఫిత్తిని దొలగింప సమర్థ
ములు కాకున్నవి. కొన్ని స్థానికసంఘములు విద్యావిషయకముగు
పన్ను విధింప సమర్థులైనవిగాని యాసామ్యతో నూతనపాత
శాలల స్థాపింప నుద్దేశించుచున్నవట. ప్రాతవాసిత్థిని బాగు
చేయుచున్నది.

గోదావరీనదీజలము కాలవకు వచ్చుతూము వెడల్పుచే
యంతకాలము కాలవకు వెడల్పుచేసినను సరే లోతుచేసినను
సరే యాకాలవన క్రిందనుండు పొలములపని యథాప్రకారముగా
సేయుండును. ప్రభుత్వమువారు విద్యార్థులభారధురంధరులు
కావున బుష్కలముగా ధనప్రదానముచేసినగాని వేసవికాలపు
నెలయేళ్ళవలె నెప్పటికప్పుడే ధనతృప్త్యచే నిగిరిపోవు నీస్థానిక
సంఘములు భోధకులస్థితిగతుల బాగునీయునీరవు.

దొరతనమువారు తాముపాలించు వివిధకాఖిలయందున్న
యావ్యోగియులందరిజీతములు తృప్తికరముగా వృద్ధిచేసియుండిరి.
కాని స్వల్పజీవనాధారముతో గాలయాపనసేయుచున్న మమ్ము
దలపోసినవారు లేరు. వెండులపేలు జీతముల గైకొనువారల జీత
ముల యభివృద్ధి పదులు, పదియేనులు గైకొను మాయభివృద్ధి
కంటే మిక్కిలి యవసరమయినదిగా దలంపబడినది. ఇంతటి
తోరేదీరి లేదు. వేలకుపేలు జీతములు గైకొనుచున్న దొరలకు
నింకను జీతములు చాలవని బ్రీకమిషన్వారు తెల్పుగా వారి
వేతనాభివృద్ధికి నింకను 10 లక్షలు మినహాయించియుండుటకు
వల సేర్పడినదేకాని యీపేద యపాధ్యాయులస్థితి బాగుచే
యుటకై స్థానికసంఘములకు సహాయముసేయుటకు ధనము
లభింపకున్నది. విద్యాభివృద్ధికి వలసినంతధనము వ్యయమునకై
యుంచి మిగిలినదే యితరకాఖిలకు వాగరిక దేశములన్నియు వ్య
యముసేయుచుండగా మనదేశములో నితరకాఖిలకు బుష్కల
ముగా వ్యయముచేసి తుదకు ధనాగారము కట్టిపోవుసమయము
న మాయపాధ్యాయులగతిని దలపెట్టి సామ్యులేదని సరిపె
ట్టుకొందురు. అప్పుడు మన దేశాచారమే యిందులోగూడ బని
సేయుచున్నది. మనదేశమునుజరుగు కుభకార్యములలోజేయు
సంతర్కములకు వియలకు వెన్నుమక్కురలేని ధనవంతులను అధి
కారులనుబ్రతిమాలి బ్రతిమాలి పిలిచి భయభక్తులతో కలిగిన
మట్టుకు మృష్టాన్నభోజనమిడి తృప్తిపెంతును పిప్పిలో నిలిచి
యాకటికోర్కలేక కడుపు తిట్టి యింతముద్ద పడవేయుడని
యంగలార్పు లలమపేదవారినిగాంచి "లేదు రా అయిపోయిన
ద"ని చెప్పినను ఇంకొకసారియడిగిన గోపగించి పంపివేయుట
క్రొత్తగాదు. స్వదేశీయులచేతిలో నందు ముఖ్యముగా విద్యా
భిమానులు విశేషించి సహజరజాధురంధరులకు నాంధ్రులు
నను మీరు మంత్రిపదము నలంకరించియున్నప్పుడే మాదుష్ఫిత్తి
దొలగునని యపాధ్యాయు లాసించియున్నారు.

స్వల్పాంశముల మంత్రిశిఖరులకు విన్నవించుట సంఘా
శయము కాకపోయినను 1922-23 సంవత్సరపు (కాపీటేషన్
అలవెన్స్) బోర్డు టీచర్ల కేవిధముగానైన నింతవరకు ముట్ట
కుండుటయు, ఎయిడెడ్ పాఠశాలలకు నిడుడు నూటికి 5
చొ॥ ఈయేడు నూటికి 25 చొ॥ గ్రాంటు లిగ్గించుటయు,

బోర్డువారి పాలనమందున్న
గీతములబంధకు బాటవై నుంకము లేదు. రేవులు దాటునపుడు
నుంకములేదు. రయిలువేలో పైనునుమావర కుటుంబప్రయా
ణములకు ధనవ్యయము లేదు. దొరతనమువారిత్రువుతో
బోరాడు సైనికుల కిల్లుల జీతము లక్కరలేకయే యున్నత
పాఠశాలలో జరుపుసదుపాయము లున్నవి. అట్లే దేశవాగరిక
జీత దొరతనమువారిప్రతివ్యక్త భంజకము గానుండు ప్రజల నిర
క్షరక్షీత్యము తొలగింప ననిశము బోరాడుచున్న యపా
ధ్యాయుల కుమారులకు నున్నతవిద్యాంతమువలెనైన విద్యాభి
వేరినములు లేకుండజేసి, మాస్టర్లజీతములలో మాబాయర బడి
జీతము లీజులేవిని వారికి విద్యాధంగము కలుగు నాటంకము
దొలగించి రక్షింప ముత్రిమత్తుల వేడుకొనుచున్నారము.

మంత్రిచంద్రమా! వాగరిత చెందిన బోపా అమెరికా
ఖండము అందుఁ బెక్కుదేశములలో చువుట గ్రాయట యొ
లుంగనివాడు లేనేలేడు. మన బ్రిటీషు హిందూదేశములోఁ
బాతశాలలకు బోదగిన బాలసంఖ్యలో నూటికి 1.9 మంది
మాత్రమే బడులకు పోవుచున్నట్లు ధీమంతులు గణించిరి. పిలోక
ద్వీపములో 1908 వ సంవత్సరమున నిర్బంధోచితవిద్య నిర్ణ
యింపఁగా 1909 వ సంవత్సరమున జనసంఖ్యలో నూటికి 6.6
పాతశాలలకు పోవుచుండిరి. ఈ 16 సంవత్సరములలో నీసంఖ్య
చాలా మోచ్చియుండును. మన దేశముందున్న బోదాసంస్థానము
లో 1906 వ సంవత్సరముచే నిర్బంధోచితవిద్య నిశ్చయింపఁ
బడినది. 1909 వ సంవత్సరమున బాసంస్థానప్రజలలో నూటికి
8.6 చొప్పున పాతశాలలకు పోవుచుండిరి. పాతశాలకు బోద
గిన బాలలలో నూటికి 79.6 మంది పోవుచుండిరి. బ్రిటీషుఇం
డియాలో నూటికి 21.5 మంది పోవుచుండిరి. ఈ పదియాలు
సంవత్సరములలో విద్యాభివృద్ధియై నిరక్షరక్షీత్యము సంస్థా
నమునుండి తొలగినది. అమెరికాలోని పంయ క్రరాష్ట్రములలో
విద్యజ్ఞ జనసంఖ్యమీద తలయొక్కింటికి రు 16 లా చొప్పున
ఇంగ్లాండులో రు 7-8-0 చొ॥ ఆస్ట్రేలియాలో రు 8-7-0
చొ॥ జర్మనీలో రు 5-2-0 చొప్పున ఫ్రాన్సులో రు 4-6-0
చొప్పున వ్యయపడు చుండఁగా ననాదిగా వాగరితతకు లోక
ములో ప్రసిద్ధిగాంచిన యీ హిందూదేశములో తల యొక్కంటికి
రు 0-1-0 చొప్పున వ్యయపడుచున్న దని వినినవో నేభార
తీయుని గుండె తల్లిడిలుదు? ఈ దేశాంతర్గతమున బోదా సం
స్థానములో తలయొక్కింటికి రు 0-6-0 చొప్పున వ్యయపడు
చున్నది. భారత ప్రభుత్వముయొక్క మొదటి విద్యామంత్రి
యగు ఆరంజి శౌరవారు ప్రచురించిన పాంచవాన్ విద్యాచరి

త్రలో నా యెడెడలూ బాతకాలం బోవు విద్యార్థుల యభివృద్ధి సంఖ్యనుబట్టి యోచించినచో నీపంఖ్య గుట్టె యభివృద్ధి చెందును జనసంఖ్యమాత్ర ముట్టె యభివృద్ధి లేక యుండినయెడల పాఠశాలకు బోవలసినవారందఱుపాఠశాలల కేగినట్లు మామటకు కొన్ని పురుషాంతరములు గడవవలసి యుండు నని లిఖించిరి. ఆమెరికాలో నొక కాననపర్వతం బోకమందలి సర్వజాతులవాడు చినుటకు దగిన భృగినేయు ఆరేంజిల్ బూరావంటిది తన కమరినయెడల "మిస్సిల్ల జదివింపుడు, మిస్సిల్లలందఱిని జదివింపుడు. మిస్సిల్లలలో బ్రతివానిని జదివింపుడు" యనాదియెం డెడివాడనని చెప్పినాడు. ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తిలన గలుగు మేళ్ళను పరికించి నాగరికజీవము లన్నియు యుండజేసి తత్ఫలముంది నూరు మొందుమండగా మనదేశముందు స్వేచ్ఛగా కాలూరు తమంతట తామే బడికిపోవ నిచ్చగించినను చదువు కొనుటకు తగినన్ని పాఠశాలలు లేనట్లు వస్తు, పెత్తుగ్రామములలో నింతవఱకు విద్యను వసతియే లేనట్లుదు నిర్బంధోచిత విద్య నెలకొల్పు భాగ్యము కనులూర నూరుట కీదే నీయులు కొన్ని పందల సంవత్సరములు వేచియుండవలసి వచ్చునోమో యని కలంబుకొనుమండగా మంత్రిమంత్రి లీమధ్యనే కుంభకోణమున నుపన్యసించుచు బ్రతిగ్రామమున నొక్కటియైన పాఠశాల యుండుట తమయాశయ మని దేశీయుల యెల్లంబు లుల్లాసమునంబల్లి వింప జల్లని వాక్య రత్న మును వెల్లిడి చేసియుండిరి. మీ యాశయము సార్వజనీనము. సర్వజనశాస్త్రము. దేశభావిభాగ్యోదయ నూచకము, దేశకీర్త్యణ వీజము. దేశనాగరికతాకల్పభూజాంతురము. ఆశుభాశయము నెఱవేర్చుటకై తగినంత పట్టుదల పట్టువారేకాని జాతివిడుదు స్వభావము మీదికాదని దేశీయులకు గట్టిసమృక్ ముండుటచే దిత్తుదిన మెన్నడు వచ్చునో యని దేశమాత తొప్పవాలక యాత్రముతో కనిపెట్టుకొని "విజయోద్ధ" అని దీసిందుచున్నది.

సంస్కరణములు దొరతనమువారు ప్రసాదించి యొన్నిక పద్ధతి విడిచినయెడల విద్యావత్సకత యధికమయిన యీ దినములలో మంత్రివర్గము యాశయము సర్వజనాదరణీయమనియు దుఖ్యాచరణీయమనియు విన్నవించుచున్నాము. ఈ శుభాశయము సులభముగా నెఱవేఱుటకు ప్రభుత్వమువారి ప్రజ్ఞములకు ప్రజల సహాయము సానుభూతి తోడ్పడవలయును. ప్రస్తుతము చు ప్రజల కీపాఠశాలలనుం దంత తీవ్రము. ఇప్పుడుపాఠ్యా యులే పంచాంగము చదువలేదనియు, పురాణపఠము నేయనేర రనియు, చదివెడివాడున్న ను అర్థముచెప్పవారు లేరనియు ఇంపైన ప్రార్థనాపద్యములయిన రావనియు, తనభావత్రయమునకు సరిగా విడికట్టలేరనియు, గీతలతో ను మట్టిబొమ్మలు నేయుటలో ను, కూర్చుండుట, లేచుట, చేతులుత్రిప్పట మొదలగు పానిలో ను కాలముగడపుచున్న వారనియు ప్రజలు గ్రామములలో జెప్పుకొనుట మేము మనవి చేసుకొన్నందునకు మమ్ము తమింపజేడుచున్నాము. పూర్వము ప్రయిమనీ తరగతిలో విజయమొంది యుపాధ్యాయత్వముచేసినకాలము వెలు. పనువులసారమెట్టిప్పుడు ఊహించుచున్నదో యట్లే ప్రస్తుతముందు విద్యాపటుత్వము కూడ ఊహించుచున్నది. అందులో ముఖ్యముగా మాతృభాషలో నీక్షితత్వము స్పష్టముగా గానించుచున్నది. గ్రామములందలి ప్రజాకోటికి దలకెక్కిని యీవిద్యాప్రజాళిక పాఠశాలలందు నిలిపినచో ప్రజలహృదయముల నాకర్షింప ననువుపడదు. అధికారముచే బలవంతముగా సహాయము పొందినను, ఆసహాయము వారు తప్పాపూర్వముగాక జేసినదానివలె పనిసేయదు. అందుచే నాయాగ్రామములలో నెఱవంటివిద్యాప్రజాళిక యున్నచో ప్రజలను హృదయరంజకముగా నుండునో దలిసికొనుట మిక్కిలి యనసరము. తత్కార్యార్థమై మండలమున కొక్కొక్క సంఘ మేర్పఱచి, వారలు ప్రజల యభిప్రాయముల చెలిసికొని ప్రజాళిక యేర్పఱచినమీదట బాతకాలం నెలకొల్పుట తలపడడునెడ ప్రజల సహాయము సానుభూతి సులభముగా గ్రహింప ననువేర్చుదును. మాతృభాషలో పటుత్వము నానాటికి దగ్గిపోవుట క్రొత్తగామేము కనిపెట్టిన యుత్తముకాదు. విద్యార్థికిమాతృభాషలో గొంతప్రజేయు కలిగినమీదటగాని యాంగ్లేయభాష నేర్పవారంభింపరాదని కొండెలు బుద్ధిమంతులు యోచించుచు పట్ట పరీక్షాంతమువఱకు మాతృభాషను వలరరాదని తలంచుచున్నారు. అందుచే మూడవపాఠమువలెన మాతృభాష నిర్బంధపాఠము లోక జేర్చి యాంగ్లేయభాష యిష్టానుసారపాఠముగా నేర్పఱచినచో, గ్రామములలో మంత్రివర్గము స్థాపింపదలచిన బహులలో పీఠత యుపాధ్యాయులుగా నుండును. కావునఁ బురవాసులను సులభముగా సంత్సృప్తులకై యుపవచ్చును.

ఇంక బాలికాపాఠశాలలలో గొంత మార్పుత్వంతావత్సకము. వారివిద్య సాధారణముగా 11 సంవత్సరముల వయస్సుతో

నంతంమొదలు. కావున వారిస్వల్పకాలముందు నేర్పినవిద్య వారు పంపాణిం లయినప్పుడు గృహపాలనకుఁ దోడ్పడి బహుభంగుల వారి కుపకరించునదిగా నుండవలయును. బాలికాపాఠశాలలో జరుగుచున్న కోలాటము బాలికలకు 2 మాసము లిచ్చునపుడు నేయుంధలలో విశోదముగానుండునేకాని యిది వారిసంసారమున కెట్లు హామీపడునని ప్రశ్నించుచున్నాను. వారలకు ప్రత్యేక పాఠప్రజాళిక యేర్పడుట యనసరము.

బాలికాపాఠశాలలలో నుపయోగించదగిన ప్రత్యేక వాచకపు స్తకము లుండవలయునేగాని బాలర వాచకపు స్తకము లంతగా నుపయోగపడవు. పూర్వము Mac Millan కంపెనీవారిచే బ్రదురింపఁబడిన పాఠపు స్తకములలో మంగలిగంగడు ట్లెరమునే యుపాఠ ముండెను. బాలికలకుఁ గూడ నవియే పాఠపు స్తకములయి యుండుటచే బాలిక లాపాఠమును జరుపుచుండి నచో దల్లిదండ్రులకంతకష్టముగానుండునో వివరించి తెల్పఁబని లేదు. గోదావరీమండలోపాధ్యాయసభనా రిటువంటి పుస్తక పాఠములపై తీవ్రముగ నసమ్మతిని తీర్మానింపఁగా నపు డాపాఠము తొలగింపఁబడెను. ఇద్దమృగము సింహము వర్ణింపఁబడిన పాఠములగల పుస్తకపతనముతో స్వల్పకాలమున విద్య ముగించవలసిన బాలికలకేమి పని నుండును? అందుచే బాలికల విద్యాప్రజాళిక భిన్నముగానుండి వారి చదువు మున్ముందు సంసారములో నక్కరకు వచ్చునదిగా నుండునట్లు ప్రజాళిక యేర్పఱచుట జుత్వపరమని మనవి చేయుచున్నాము.

తాలూకా కమిటీలను, గ్రామకమిటీలను విద్యావిషయమున నేర్పడు నని వదంతిగా నున్నది. తాలూకా కమిటీల వలనఁ గావలసినపని జరుగగలదుగాని గ్రామములలో కక్షలు సాధారణముగా బ్రబలియుండును గావున గ్రామకమిటీలవలన సర్వము రాఁగలదని విన్నవించుచున్నాము. తాలూకా కమిటీలలోను విద్యాప్రజాళిక పాఠపు స్తకము (Curriculum Text Book Committee) నిర్ణయించు సంఘములలో నుపాధ్యాయులప్రాతినిధ్య ముపరమనియు మిక్కిలి యుపయోగకరమనియు మనవిచేయుచున్నాము.

ప్రస్తుతముందు జట్టాములయందు నిర్బంధోచితవిద్య ప్రారంభింతుమనియు నిదివఱకే కొన్ని పట్టణములలో ప్రారంభింపఁబడినయు మంత్రివర్గముల నెలవిచ్చిన వాక్యములు దేశీయుల కర్హముల కమృతధారాపాతమువలె నుండెను.

ఇంకొకమనవి — ఉపాధ్యాయులు పరిశ్రమచేసి తమ విద్యాపటుత్వము నృద్ధిచేసికొనుటకుఁ దగినంత ప్రోత్సాహము కలుగుటకై పాఠశాలలలో గాని కలాశాలలలో గాని చదువనక్కరలేకయే పైపాఠశాల రావచ్చునను నాజ్ఞ మీపరిపాలన కాలములో నేర్పఱపవలయునని బోధకులు ప్రార్థించుచున్నారు. అట్లు పరిశ్రమకు బోధదగినవారే పాటుపడుదురు. ఆయాజ్ఞ వలన ప్రభుత్వమువారికి సప్తములేదు. కావున మాప్రార్థన నంగీకరింప జేయుచున్నారము.

కొలది సంవత్సరములనుండి యాంగ్లము మనస్సులలో నాంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రత్యేకముగా విశ్వవిద్యాలయము కావలయునని పుట్టినకోరిక భగవంతుని యనుగ్రహముచేతను మంత్రి పుంకవు లుదారచిత్తముతోను సానుభూతితోను సలిపిన కృషి చేతను కార్యరూపముగాఁ జరిగిమించి యాంగ్లవిశ్వవిద్యాలయ స్థాపనముదినము దూరముగాలేక చేరువకువచ్చు నూచన లగ బడుచుండుటచే నాధుల యుత్సాహము వెల్లివిరియుచున్నది.

ఆంధ్రదేశ విద్యాచరిత్రకారుఁ డీకాలపు విద్యాచరిత్ర వ్రాయునపుడు ప్రతిగ్రామ పాఠశాలాస్థాపనము నిర్బంధోచిత విద్యానిర్మాణము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయస్థాపకరణము మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణము మొదలగు మహత్కార్యముల నుగ్గడించి మంత్రివర్గము పవిత్రసాము సువర్ణాక్షరములతో లిఖించునని నమ్ముచున్నాము.

సచివశ్రేణులు తలపెట్టిన యీమహత్కార్యలన్నియు నిర్విఘ్నముగా సంత్సృప్తికరముగా కాశ్యతకీర్తికరముగా నిర్వహించునధికార సామర్థ్యములు మీ కొసంగి తోడునీడగా నిలిచి దీర్ఘాయురారోగ్య సంపత్కృష్టముల భగవంతుడు మీ కొసంగుఁగాక యని ప్రార్థించుచున్నారము.

అచంట సూర్యనారాయణరాజు,
ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యాసంఘాధ్యక్షుడు,
తెన్నేటి వేంకటకామేశ్వరరావు,
కార్యదర్శి.

మీజీవితమును 1819
భీమా చేయించుకొన గోరికచో
బ్రిటానియా లైఫ్ అసూరన్న
కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, సరసమైనరేటు, ధారాళమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్యమైన నిర్వాహకము, ఆలశ్యములేకుండా సొమ్మును (క్లెయిము) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాస్పెక్టును కావలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

చిఫ్ ఏజెంట్లు:— జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. కామ్.
20, కచ్చా లేకర అగ్రహారం మనాస్రు.

అయ్యలేదకాస్త్రీ, అష్టావధాని 1676
కందుకూరి వేంకటసుబ్బరావు యం. డి. యె. గారి

భీమామృతము

ఒక టేమాత్ర! 1 గంట కేగుణము!!
ఈ యావధము శుక్రభాతు బలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొక మాత్రం దీనికినిన ఎంతబలవీనమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారగుళుము నీయఁగలదు. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మూత్రములోఁగలిసి గాని మూత్రమునకు ముండు వెనుకలఁగాని నిద్రలోఁగాని పోయెడి శుక్రసప్తము దృఢముగా నివారణయగును. మధ్య నపుంసములు, సరముల బలము తగ్గినవారు ఈ మాత్రలనే వైకి పూతగాఁగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి కక్తివంటులు కాఁగలరు. అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము మాచిన యావధము, మీయుత్తరములు రహస్యముగా సంపాదించును. 20 మాత్రల సీసారు 2-0-0

అమృతాశ్రమము, నెం 1. ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీ సకలతత్వార్థదీపిక-(వచనము)

గ్రంథకర్త:— శ్రీ కాశీనాథుని గుబ్రహ్మణ్యం ఆయ్యవారుగారు, గవర్నరువేట, బెజవాడ.

ఈగ్రంథము తత్త్వవిషయమును సంగ్రహముగ జోడి. మను. ఇందు శ్రుతిస్మృతులనుండియు సితకసంప్రత్యాంధ్రజేదాంతగ్రంథములనుండియు ప్రమాణము లచ్చటచ్చటగలవు. శ్రేలి సులభము. ౧౮ అధ్యాయములు. ఇందలివిషయములు —

1. సూక్ష్మ్య పందర్శనము, 2. సుఖులక్షణములు, 3. నిర్గుణపరబ్రహ్మము, 4. ప్రణవము, 5. సుఖానందరూపనిర్ణయము, 6. త్రిమూర్తులయొక్క యుత్పత్తి, 7. గుణత్రయ వివరము, 8. పంచభూతోత్పత్తి, 9. జీవుని గమనాగమనములు, 10. అన్నస్వరూపము, 11. చక్రవిషయము, 12. అజపాగాయత్రీ, 13. చక్రాంతర్గత విషయములు, 14. పంచకోశ వివరము, 15. పిండోత్పత్త్యాది ప్రకరణము, 16. వైరాగ్యప్రకరణము, 17. పంచీకరణము, 18. చతుర్వింశతీ తత్త్వవివరము, 19. సృష్ట్యాది విషయవివరము, 20. నిత్యకర్మానుష్ఠానవిధులు, 21. భస. స్నాన, భస్మస్థూతన, భస్మధారణాదివిధి, 22. రుద్రాక్షధారణవిధి, 23. వడతీర్తి మంత్రోద్ధారణము, 24. శివార్చనక్రమము, 25. భస్మధారణావత్సకత, 26. భక్తి, 27. జీవేశ్వరవిషయము-జీవుడు, 28. ఆత్మస్వరూపము, 29. ముక్తి, 30. మహావాక్యములు, 31. ప్రభులింగలీల-తత్త్వబోధ, 32. సర్వమతైకమత్యము, 33. శివుడు తానునుడు కాదు, 34. ఈశ్వరుడు సర్వకర్మాధిపతి, 35. " నారాయణమండలాంతర్గతి, 36. గాయత్రీ, 37. భగవచ్చబ్ధిరూపణము, 38. చాతుర్వర్ణ్యజైనారాధనక్రమము, 39. శివశిర్షప్రసాదగ్రహణము, 40. జయాది భోమవిషయము, 41. ఉపసంహారము
- మఱియు నిందు తెలుగున విశ్వేశ్వరతారావతి సంస్కృతమునశివమానసికస్నానస్తోత్రము, శ్రీరావణోక్తశివభుజంగస్తోత్రము శ్రీకనకదుర్గాష్టకము గలవు. దీనివెల రు ౧-౦-౦.
- గ్రంథకర్తగారియొద్దను, బెజవాడ వాణిమద్రాక్షరకాలాంధ్రపండితులు శ్రీ కాశీనాథుని చినవీరభద్రయ్యఆయ్య గారుగారియొద్దను ప్రతులు క్రయమనకు దొరకును 1888

అశ్వశాస్త్రవిద్య

ఇనాం!

నగలక్యాటలాగు

ఇనాం!!

సవరంబంగారుకు, సీమ వెండికి, మంచి పనితనమునకు, శ్రేష్ఠ మైన మణులకు పూచీ యివ్వబడును

APPLY TO:—

KESHAVJEE DEVACHAND,

Manufacturing Jewellers, Gold and Silversmiths & Precious stone merchants,

1/233, China Bazar Road, Madras.

1951

కొలదివ్రతులు మాత్రమేయివ్వవి, త్వరపడుడు?

ఈసాము గాంధీ వూజానిధికి చేరును

మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

1890

(తెనుగున వ్రాయబడినది)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంశములన్నియు ఇందు చక్కగా విమర్శించబడియున్నది. ప్రతి యొక్కరివద్ద ఒకకాపి వుండితీరవలెను. కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట మంచిది. ప్రతి 1 కి రూ 0-8-0, 12 కి రూ 4-8-0, 25 రూ 7-13-0. ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. 0-11-0 అణాలు స్టాంపులు వంపిన ఒకకాపి రిజిస్టర్డ్ పోస్టుములముగా పంపబడును. కావలసినవారు, మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు అని వ్రావయలెను.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

1591

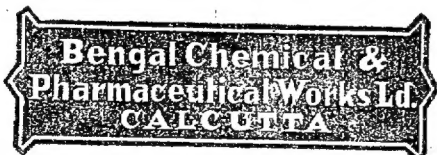
వైరెక్సు

ఒక్కటే అమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినదమును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్క తనివోగలే ఈ యోగ్యతాపత్రిక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది.

రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారములవ్రాసిన పంపబడును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-18-0 ని. పి. చార్జీతోసహా రూ 1-2-0.

లోకమయపరకస్తూరిమాత్రల

విజ్ఞాపన

మహాభాగా, 25 సెల్లలనుండి నేను లోకనేన చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సెల్ల రము లక్షలకొలది కుటుంబముల నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నారు. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీన్, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందఱు నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడు నన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకమయపరకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, భౌలింతలు, పడుచు వారు, ముసలివారు, వారు వీరననేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తతలములు, చక్కలజ్వరములు, మాందము, శీతవాతము, ప్రక్కలకాళ్ళు, ఆకలితగుండట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదలు, కడుపుచొప్పి, జలుబు, దిగు (క్వాసకోసము, పల్లనోష్ణి, నడుమునొప్పి, ఇన్ ఫ్లూఎంజా, ప్లేగుజ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతర వ్యాధులకు అనుపానపత్రికలోనున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక నుణచును. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనవేలము గలవు. ఒకదఫా నాతో స్నేహముచేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

594

300 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు 6 బుడ్డు వెల పోస్టుఖర్చుతో రూ 1-8-0 12 బుడ్డు రూ 2-18-0. 25 బుడ్డు రూ 5-3-0. కావలసినవారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేద వైద్యపాళ్ళిపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

ఉత్సాహముకంటె మించినది లేదు

మీ జీవిత కాలమునందు గలుగు కష్టముల నన్నిటిని కొంచమైనను భయము లేక జయించుటకు మీకు సదా కావలసిన ఆయుధము ఉత్సాహమే.

అయితే

219

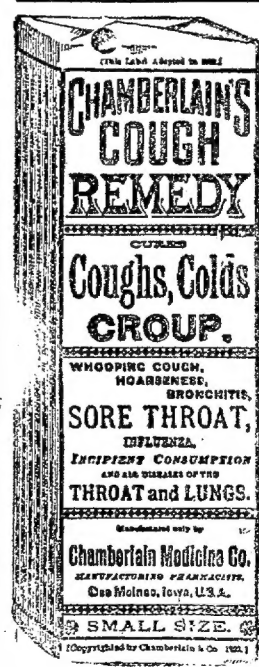
మనోదౌర్బల్యమున్నప్పుడు దీనిని సంపాదించుటెట్లు

ఆతంక నిగ్రహ మాత్రలను

వాడుక. మెదడు సంబంధమైన వ్యాధులు, అశీర్ణము, మలబద్ధకము మొదలగువాటిని పార్శ్వద్రోలి అర్దుతమైన గుణమును గలిగించును. 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0 ఇతర వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ఆతంక నిగ్రహ ఔషధాలయము,

26, బ్రాడేజ్, మద్రాసు

చేంబర్లెన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వాయువు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్మువడి నెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి వీరూ వంశ త్రై పోవును, అన్నిజాగా లో విక్రయించ జగల చున్నది. (33-3) 133

రత్నపురుష లేహ్యం

శుక్లవర్ణమును పోగొట్టి బలము గలుగజేయు అర్దుత లేహ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లవర్ణమైనను పారదోలు నని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈలేహ్యమువల్ల మేహమువల్ల వచ్చినదగ్గు. మూత్రరోగములు కూడా తగ్గును. డబ్బీ రూ 3-4-0 లు.

(మహాద్రాక్షాది చూర్ణము)కుసమమొదలగుశ్రీల సమస్త రోగములను పోగొట్టి సంతానము కలుగజేయును. నెల రోజుల మందు రూ 4 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల. (రాయవరం) గోదావరిజిల్లా